اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۹ بهمن ۱۴۰۱
• ۱۷ رجب ۱۴۴۴
• ۸ فوریه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۸۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۶۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews



در راستای مسئولیت‌های اجتماعی
فولادهرمزگان صورت گرفت؛
احداث مدرسه ۱۲ کلاسه
فولادهرمزگان در شهرک پیامبراعظم(ص)
۵

صمت تاثیر دستورالعمل جدید شورای رقابت بر قیمت‌گذاری خودرو را بررسی کرد

مصرف‌کنندگان بازنده بازی بالادستی‌ها

شورای رقابت در ابتدای هفته، دستورالعمل عجیب و مبهمی برای تنظیم بازار خودرو صادر کرده که طبق این دستورالعمل، تمامی خودروهای بازار مشمول قیمت‌گذاری می‌شوند. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این دستورالعمل، حذف عرضه خودرو در بورس کالاست و اینکه خودروسازان مکلف هستند محصولات خود را در سامانه یکپارچه فروش خودرو عرضه کنند. این اقدام شورای رقابت، شوک بزرگی برای بازار خودرو و بخش زیادی از بازار سرمایه بود که در روزهای گذشته به آن واکنش نشان داده و منجر به قرمزپوشی اکثر نمادها شد. اینکه شورای رقابت پیروز عرصه قیمت‌گذاری خودرو خواهد بود یا سازمان بورس، هنوز مشخص نیست و تنها نتیجه این همه تناقض‌گویی و تشتت آرا برای بازار خودرو، ادامه آشفته‌بازاری است که گویا نقطه پایانی ندارد.
۴و۱۲



عکس: آیدا فریدی

گزارشی از عمارت‌های قدیمی که به کافه تبدیل شدند
حفاظت از تاریخ به صرف قهوه
۹و۱۵

چهره



عوارض خروج از کشور ۲۰ درصد افزایش می‌یابد
۲

یادداشت‌های امروز



به اهلیت حرفه‌ای تصمیم‌سازان توجه کنیم
۴



لزوم توجه به درآمدهای جایگزین نفت
۱۴

گفت‌وگو



وقت عمل به قول‌ها چه زمانی فرا می‌رسد؟
۶

گزارش‌های روز

آیا دولت‌ها مغلوب متاورس می‌شوند؟
۱۳

قایم‌باشک مسکن و تورم

برهم‌خوردن تعادل در بازار مسکن در پی افزایش تقاضا و کاهش ساخت‌وساز در کشور اتفاقی بود که دولت جدید در همان ابتدای کار با آن روبه‌رو شد. این موضوع باعث شد تا دولت سیزدهم ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را در قالب طرح نهضت ملی مسکن به مردم وعده دهد؛ طرحی که با توجه به بستر اقتصادی کشور با اما و اگرهای زیادی روبه‌رو شده است. این طرح بسیاری از اقشار کم‌درآمد جامعه را برای خانه‌دار شدن امیدوار کرد، اما با گذشت حدود ۱۶ ماه از عمر دولت، هنوز هیچ آماری که نشان دهد، این طرح موفق بوده، دیده نمی‌شود و هزینه‌های ساخت این پروژه پرسروصدا روزبه‌روز در حال افزایش است.
۱۰

جناب آقای دکتر حسین مدرس خیابانی



انتصاب شایسته جنابعالی به عنوان مدیر گروه ملی فولاد را صمیمانه تبریک عرض می‌نماییم.
مسلما با توجه به تجارب ارزنده، تخصص و توانایی شما، این انتخاب به جا، توسعه و پیشرفت آن مجموعه را به دنبال خواهد داشت.

مدیر عامل و اعضاء هیات مدیره
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

وزارت راه و شهرسازی
شرکت فرودگاه‌های کشوری ایران
اداره کل فرودگاه بین المللی مهرآباد

نوبت دوم

مناقصه عمومی ۳۶-۱۱-۴۰۱-۱۰۰ T-MA
(یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده)

۱- موضوع مناقصه : راهبری، نگهداری ، تعمیر و سرویس کلیه سیستم های تاسیساتی (برق و مکانیک) دستگاهها و تجهیزات سرمایش و گرمایش و شبکه آبرسانی و گازرسانی فرودگاه بین المللی مهرآباد- نوبت دوم
از طریق اشخاص حقوقي واجد شرايط
۲- مهلت فروش اسناد : از روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ لغایت روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۵
۳- نحوه دریافت اسناد: بمنظور دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه شود.
۴- آخرین مهلت ارسال پیشنهادات در سایت : روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۹ ساعت ۹:۰۰ صبح می باشد.
۵- زمان بازگشایي پاکات : روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۹ ساعت ۱۰:۰۰ صبح می باشد.
۶- مبلغ سپرده شرکت در مناقصه : ۱/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ می باشد.
۷- مناقصه گران باید دارای گواهینامه تائید صلاحیت از وزارت رفاه و همچنین گواهی صلاحیت ایمنی و شناسه ملی و کداقتصادی باشند.

شناسه آگهی: ۱۴۵۱۶۲۰ م الف / ۴۳۷۷ اداره کل فرودگاه بین المللی مهر آباد

شرکت آب منطقه‌ای اردبیل

فراخوان شناسایی سرمایه‌گذار شرکت آب منطقه‌ای اردبیل
جهت مشارکت با بخش خصوصی برای اجرا

سرمایه‌پذیر: شرکت آب منطقه‌ای اردبیل
موضوع: عملیات اجرایی سد نشترود
روش سرمایه‌گذاری: ساخت و انتقال (B.T)
مدارک لازم جهت اعلام آمادگی:
۱- خلاصه اطلاعات کلی و حقوقی شرکت و رزومه‌ای از فعالیت‌های مرتبط.
۲- اساسنامه و شناسنامه صاحبان امضای مجاز.
۳- پیشنهاد اولیه به همراه خلاصه امکان‌سنجی (B.P).
٤- میزان سرمایه‌گذاری مدنظر.
۵- اظهارنامه توان سرمایه مشارکت کار و تامین منابع مالی پروژه و سایر مدارک مندرج در اسناد ارزیابی به‌ترتیب و کیفیت مندرج.
۶- مبلغ مورد نیاز: ٤۵۰۰ میلیارد ریال
سرمایه‌گذاران واجدشرایط می‌توانند حداکثر تا ۳ روز پس از تاریخ انتشار این آگهی در روزنامه، اسناد ارزیابی را از شرکت آب منطقه‌ای اردبیل به نشانی: اردبیل- میدان ارتش دریافت و حداکثر تا ۱۵ روز پس از دریافت، اسناد را تکمیل و در پاکت لاک و مهر شده به دفتر حراست آب منطقه‌ای اردبیل واقع در اردبیل میدان ارتش شرکت آب منطقه‌ای اردبیل طبقه سوم دفتر حراست تحویل و رسید کتبی دریافت دارند.
تاریخ بازگشایی اسناد مذکور به فاصله حداکثر یک هفته از آخرین مهلت دریافت اسناد خواهد بود.
ضمنا هزینه‌های آگهی بر عهده برنده فراخوان خواهد بود.
Email:info@arrw.ir

شناسه: ۱۴۵۳۱۲۲ شرکت آب منطقه‌ای اردبیل

صبانور

فراخوان مناقصه

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت «تامین و ساخت لوله‌های فولادی پروژه احداث خط انتقال آب مجتمع شهرک» از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.
محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی(۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ -طبقه‌سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه‌معدنی و صنعتی‌صبانور- کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸
مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۵
مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۸
مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.
شرایط اولیه شرکت در فراخوان:
۱. دارا بودن پروانه بهره‌برداری ساخت لوله فلزی
۲. ساخت حداقل ۳۰ کیلومتر لوله فلزی به قطر حداقل ۲۵۰ میلیمتر در ۵ سال اخیر

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

صبانور

مناقصه عمومی
تامین سولفات مس کریستالی

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین سولفات مس کریستالی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۲۷۶۴۵۳۲۵- ۰۲۱ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پیشنهاد خود را مطابق شرایط مناقصه اعلام شده در پاکات دربسته مهرو موم شده (سه پاکت مجزا الف: ضمانتنامه ب: فنی ج: مالی) حداکثر ۱۰روز کاری پس از تاریخ انتشار به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش بازرگانی) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

صبانور

آگهی مناقصه عمومی طراحی، ساخت و نصب و راه‌اندازی غبارگیر (بگ فیلتر)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد طراحی، ساخت و نصب و راه‌اندازی غبارگیر(بگ فیلتر) برای کارخانه گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کنندگان واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۲۷۶۴۵۳۲۵- ۰۲۱ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پیشنهاد مالی و فنی خود را بصورت دربسته مهروموم شده، (سه پاکت مجزا الف: ضمانتنامه ب: فنی ج: مالی) حداکثر ۱۰روز کاری پس از تاریخ انتشار به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش بازرگانی) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

امروز بیش از هر زمان دیگر نیاز به وحدت ملی داریم

رئیس‌جمهوری گفت: امروز بیش از هر زمان دیگری نیاز به انسجام و وحدت ملی داریم و وحدت ملی اصلی است که همواره باید نسبت به آن پایبند بود و این وحدت و انسجام زمینه بسیار مهمی برای توسعه است.

به‌گزارش مهر، ابراهیم رئیسی در نشست پیروان ادیان توحیدی، اظهار کرد: البته این موضوع گفت‌وگو را نفی نمی‌کند و باید صاحبان اندیشه در کنار هم بنشینند، با هم سخن بگویند و گفت‌وگو داشته باشند که این کار دیدگاه‌ها را به هم نزدیک و نزدیک‌تر می‌کند.

رئیس‌جمهوری افزود: در مکتب سیاسی امام راحل، سیاست با معنویت گره خورده و سیاست بدون معنویت و خدا بلاهای بزرگی به سر بشریت آورده است.



وی اظهار کرد: یأس و ناامیدی آن چیزی است که دشمنان در آن می‌دمند و تلاش می‌کنند ملت ایران را مایوس کنند و از حرکت، تولید، تجارت، ارتقای علم و فناوری در کشور، نوآوری‌ها، خلاقیت، تحصیل علم و کسب‌وکار کشور بازدارند و نمی‌خواهند ملت بزرگ ایران در سعادت، صفا، صمیمیت، یکپارچگی، وحدت و انسجام ملی به‌سر ببرد.

رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود تاکید کرد: امام بزرگوار ما، ۴۴ سال قبل پرچم اجرای عدالت را برافراشت و جامعه‌ای را پرورش داد که افراد خودشان عدالت‌خواه شوند و خود مردم اجرای عدالت کنند.

رئیسی با بیان اینکه مستکبران دشمنی با انقلاب اسلامی را از همان روز اول آغاز کردند، اما هرگز موفق نشدند، گفت: مستکبران نمی‌خواهند این جامعه شکل گیرد و به‌انحای مختلف در این ۴۴ سال فتنه‌گری، تحریم و تهدید کردند و جنگ تحمیلی را راه انداختند و ترور کردند و ترور شخصیت کردند و به‌انحای مختلف، می‌خواستند این جامعه پا نگیرد، اما این جامعه پا گرفت.

سید ابراهیم رئیسی متذکر شد: دشمنان هم در دهه اول که دهه تشکیل نظام اسلامی بود و هم در دهه دوم که دهه تثبیت نظام اسلامی بود و هم در دهه سوم که دهه توسعه بود و هم امروز که جامعه اسلامی مسیر پیشرفت و عدالت را طی می‌کند، فتنه‌گری کردند. مسیر پیشرفت و عدالت، مسیر توقف‌یافتنی نیست و به‌هیچ‌عنوان متوقف نمی‌شود، البته می‌خواهند جامعه ما را متوقف کنند، اما موفق نمی‌شوند. فتنه‌ها و توطئه‌ها بسیار است.

وی اظهار کرد: آن چیزی که امروز برای جامعه ما ضرورت دارد، این است که بازنگاهی به آنچه باید انجام می‌شد و آنچه انجام شده، داشته باشیم و سعی کنیم ضعف‌ها و کاستی‌ها برطرف شود و بر قوت‌ها برای تشکیل ایران قوی بیفزاییم.

یارانه نان حذف نخواهد شد



سخنگوی اقتصادی دولت با بیان اینکه پیش‌بینی می‌شود امسال نرخ رشد اقتصادی به ۴ درصد برسد، اعلام کرد: از شامگاه ۱۷ بهمن، گام نخست از مرحله دوم طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان با افزایش دوبرابری کمک‌هزینه نانوایان سراسر کشور آغاز شد.

به‌گزارش ایرنا، سیداحسان خاندوزی در نشست خبری با خبرنگاران، بااشاره به آمار منتشرشده در حوزه اشتغال و بیکاری، آن را تاییدکننده مسیر رشد و سرمایه‌گذاری در کشور دانست و گفت: نتایج مرکز آمار ایران از میزان اشتغال در فصل پاییز امسال نشان می‌دهد که در این فصل نسبت به فصل مشابه سال گذشته، بیش از ۵۳۰هزارنفر افزایش خالص اشتغال در کشور انجام گرفته است.

خاندوزی بیان کرد: این آمار بدان معنا است که با مجموع کسانی که شغل خودشان را در بازار از دست داده و افرادی که وارد بازار کار شده و شغل جدید پیدا کرده‌اند، خالص اشتغال کشور در پاییز ۱۴۰۱ نسبت به فصل مشابه سال قبل، بیش از ۵۳۰ هزار نفر افزایش دارد و مجموع شاغلان به ۲۴میلیون و ۷۰۰ هزار نفر رسیده که این آمار همزمان با رشد یک‌دهم درصدی نرخ مشارکت است.

وی خاطر نشان کرد: در برخی فصول سال، کاهش نرخ مشارکت عاملی می‌شد برای اینکه نرخ بیکاری کمتر محاسبه شود، اما همزمان با افزایش نرخ مشارکت، نرخ بیکاری به رقم کم‌سابقه ۸.۲ درصد در پاییز ۱۴۰۱ رسیده و این میزان اشتغال ۷۵۷هزار نفر بیش از سال ۹۶ یعنی سال قبل از شروع تحریم‌ها در کشور است. سخنگوی اقتصادی دولت ادامه داد: در پاییز ۱۴۰۱ ، میزان اشتغال در بخش صنعت با ۲درصد افزایش نسبت به فصل مشابه سال قبل به ۸ میلیون و ۳۲۹ هزار نفر بالغ شده که ۶۶۶ هزار نفر بیشتر از میزان اشتغال در بخش صنعت در سال ۱۳۹۶ است.

وی با یادآوری این نکته که تعداد افراد شاغل در بخش صنعت بالاترین رقم در طول چند دهه اخیر است، گفت: در بخش خدمات هم، میزان اشتغال با ۵۵۲ هزار نفر رشد نسبت به پاییز سال گذشته به ۱۲میلیون و ۲۹۰ هزار نفر افزایش یافته که باید گفت هیچ‌گاه در اقتصاد ایران، بخش خدمات این تعداد فرصت شغلی نداشته است.

جزئیات افزایش کمک‌هزینه نانوایان

سخنگوی اقتصادی دولت بیان کرد: دولت سیزدهم در عمل به وعده خود، به‌عنوان نخستین گام از مرحله دوم طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان، کمک‌هزینه نانوایان در سراسر کشور را از شب گذشته به دوبرابر افزایش داد.

خاندوزی با تاکید بر اینکه طی ماه جاری به‌تدریج شناورسازی سهمیه آرد نانوایی‌ها نیز به اجرا درخواهد آمد، اظهار کرد: طی ۲ ماه آینده، شناورسازی سهمیه آرد نانوایی‌ها انجام می‌شود که نانوایی‌ها می‌توانند بدون محدودیت و با میزان عملکرد خود آرد بگیرند. در این مرحله، محدودیت سهمیه آرد هر نانوایی برداشته می‌شود و هر نانوایی هر میزان آردی که تبدیل به نان کرده، می‌تواند به مردم بفروشد و به‌علاوه درصدی بیشتر، می‌تواند برای دوره بعد آرد یارانه‌ای دریافت کند.

وزیر اقتصاد تاکید کرد: یارانه نان حذف نخواهد شد و هیچ‌گونه محدودیتی برای خرید مردم ایجاد نخواهد شد. عضو هیات دولت سیزدهم چنین ادامه داد: میزان یارانه نان از ۷۰ هزار میلیارد تومان در قانون بودجه امسال به ۱۰۵ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه ۱۴۰۲ افزایش یافته است.

کم کردن حباب در بازار سکه

وزیر اقتصاد درباره عرضه سکه در بورس کالا توضیح داد: مسئله از زمانی شروع شد که برخی انتظارات تورمی را تحریک کردند تا جامعه با خرید و فروش طلا، دارایی‌های خود را نسبت به تورم احتمالی حفظ کند.

خاندوزی با بیان اینکه در این فضای روانی شاهد افزایش ایجاد حباب قیمتی در بازار سکه و طلا بودیم که حتی گاهی میزان حباب معادل نرخ اصلی آن بود، اظهار کرد: بانک مرکزی با کمک بورس کالا به بازار سکه ورود کرد و تا حدی هم موثر بود، اما متاسفانه به‌دلیل افزایش نرخ جهانی طلا مجدد شاهد افزایش نرخ سکه هستیم.

سخنگوی اقتصادی دولت تاکید کرد: بانک مرکزی مصر است که سیاست کم کردن حباب در بازار سکه را انجام دهد و ذخایر خود را هم از دست ندهد؛ از این‌رو مرحله دوم عرضه سکه در بورس امروز به اتمام می‌رسد و مرحله سوم هم اعلام خواهد شد.

رایزنی برای رقابتی کردن بازار خودرو

وزیر اقتصاد درباره دستورالعمل جدید شورای رقابت برای قیمت‌گذاری خودرو گفت: هرچند شورای رقابت وظیفه تشخیص انحصار در بازارها را دارد، اما جزئیاتی که در دستورالعمل این شورا اعلام شد، مباحث کامل نبود و این دستورالعمل می‌توانست کمک‌کننده‌تر به اقتصاد کشور باشد.

خاندوزی افزود: دولت در حال رایزنی با مراجع قانونی نظیر مجلس است تا مشابه رویه‌ای که کمیسیون تلفیق مجلس با مراجع قانونی درباره عرضه خودروها در بورس کالا تصویب کرد، به‌عنوان رویکرد قانونی در دستور کار قرار گیرد.

تحقق ۹۵ درصدی منابع عمومی بودجه تا پایان سال

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: ۹۵.۵ درصد منابع عمومی بودجه امسال، مطابق مصوبات مجلس شورای اسلامی محقق خواهد شد.

به‌گزارش مهر، مسعود میرکاظمی در جلسه علنی روز سه‌شنبه مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی گزارش کمیسیون برنامه و بودجه درباره عملکرد تبصره‌ها و بندهای هدفمندی یارانه‌ها در تبصره ۱۴ لایحه بودجه امسال، گفت: ما باید در لایحه بودجه منابع را واقعی ببینیم؛ مصارف که به‌طورطبیعی اتفاق می‌افتد، اما اگر منابع واقعی دیده شود و کمترین مغایرت بین منابع و مصارف در بودجه وجود داشته باشد، دولت نیز کمترین دست‌اندازی را به سایر منابع از جمله بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی خواهد داشت.



وی بیان کرد: در بودجه امسال ۱۳۹۴هزار میلیارد تومان (همت) منابع عمومی دیده شده بود که در ۱۰ ماهه سال گذشته، ۱۱۶۹ همت تحقق یافته و پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال ۱۳۳۲ همت محقق شود.

عملکرد ۱۰ ماهه و پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا پایان سال، منابع عمومی بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۹۵.۵ درصد مطابق با مصوبات مجلس و ۹۷ درصد مطابق با لایحه بودجه محقق خواهد شد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: زمانی که دولت و مجلس منابع و مصارف بودجه را واقعی ببینند، کمترین فشار به مردم وارد می‌شود و کمترین مغایرت در بودجه اتفاق می‌افتد.

وی افزود: امسال هم رتبه‌بندی معلمان اجرایی شد، هم حق پرستاران پرداخت شد، هم پاداش بازنشستگان داده شد و هم ترمیم حقوق انجام گرفت و باوجود این، دولت نیز از تنخواه بانک مرکزی برای تامین منابع و مصارف کشور استفاده نکرد.

عوارض خروج از کشور ۲۰ درصد افزایش می‌یابد



در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۲ در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی مقرر شد، عوارض خروج از کشور ۲۰ درصد افزایش یابد. سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه ضمن بیان این مطلب افزود: همچنین ۳۰ درصد منابع درآمدی عوارض خروج از کشور که با تخصیص ۱۰۰ درصد در اختیار وزارت میراث فرهنگی صنایع‌دستی و گردشگری قرار می‌گیرد، صرف ایجاد زیرساخت‌های گردشگری فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی، حوزه گردشگری و حمایت از فعالیت‌های بخش خصوصی در راستای معرفی کشور خواهد شد. رحیم زارع بیان کرد: کمیسیون تلفیق، سازمان مناطق آزاد را مکلف کرد تا در راستای ایجاد اشتغال محرومان و نیازمندان بومی و به‌منظور زدودن فقر، یک درصد منابع حاصل از وصول عوارض ورود کالا و خدمات سازمان‌های مناطق آزاد را براساس بند الف ماده ۸۳ قانون برنامه ۵ ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به‌صورت ۳ ماهه از طریق ردیف شماره ۱۶۰۱۷۴ به خزانه واریز کند. خزانه‌داری مکلف است، بلافاصله این مبالغ را در ردیف اعتباری کمیته امداد امام‌خمینی (ره) ۶۰ درصد و سازمان بهزیستی کل کشور ۴۰ درصد واریز کند.

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه تصریح کرد: همچنین در کمیسیون مصوب شد؛ کلیه طرح‌های (پروژه‌های) زودبازده و عام‌المنفعه که توسط نیروهای داوطلب بسیجی، بسیج سازندگی و گروه‌های جهادی در مناطق محروم و کم‌برخوردار روستایی، شهری و استانی اجرا می‌شوند، از پرداخت هرگونه مالیات و عوارض معاف هستند. همچنین، کمیسیون تلفیق مصوب کرد تا کلیه رده‌های بسیج مستضعفین (پایگاه‌ها و حوزه‌های بسیج) پاسگاه‌ها، کلانتری‌ها و موزه‌های دفاع مقدس از پرداخت حق انشعاب برق، گاز، آب و فاضلاب معاف شوند.

خودروسازان مکلف به عرضه خودرو در بورس کالا شدند

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه گفت: براساس مصوبه این کمیسیون، خودروسازان مکلف شدند تمام خودروها را در بورس کالا عرضه کنند و نرخ خودرو را هم شورای رقابت تعیین می‌کند.

به‌گزارش مهر، رحیم زارع در نشست خبری بااشاره به آخرین مصوبات کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، اظهار کرد: براساس تصمیم کمیسیون تلفیق و در راستای تحقق ماده ۱۸ قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده، میزان معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم ضمن اعلام معافیت مذکور به‌ازای فرزند سوم و بیشتر، از آبان سال ۱۴۰۰ به بعد متولد شده، به‌ازای هر فرزند، ۱۵ درصد افزایش می‌یابد. وی تاکید کرد: همچنین براساس تصمیم کمیسیون تلفیق، وزارت راه و شهرسازی مجاز است، در راستای نگهداری راه‌های کشور و تجهیزات توسعه راهدارخانه‌ها برای مقابله و پیشگیری از بلایای طبیعی و ... نسبت به واردات ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز راهداری با عمر کمتر از ۵ سال ساخت، با استفاده از معافیت عوارض و حقوق بازرگانی و گمرکی اقدام کند.

واحدهای آموزشی از پرداخت هزینه‌های آب و برق معاف شدند

وی افزود: همچنین براساس مصوبه کمیسیون تلفیق کلیه واحدهای آموزشی دولتی در صورت رعایت الگوی مصرف از پرداخت هزینه‌های آب و برق معاف شدند.

زارع تاکید کرد: براساس تصمیم کمیسیون تلفیق، شرکت‌های خودروساز داخلی موظف شدند تا براساس برنامه تولیدی که وفق بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به‌تصویب شورای رقابت می‌رسد، از ابتدای سال ۱۴۰۲ خودروهای تولیدی خود را از طریق بورس کالا و براساس ضوابط مربوطه عرضه کنند.

وی گفت: شورای رقابت موظف است حداکثر تا پایان فروردین ۱۴۰۲ ، نرخ جدید خودروها را براساس آنالیز هزینه نرخ تمام‌شده و با در نظر گرفتن هزینه‌های تحقیق، توسعه و هزینه‌های مالی مرتبط با فعالیت‌های تولیدی موردتایید حسابرس محاسبه و در بازه‌های حداکثر ۳ ماه دوباره بروزرسانی کند. شرکت بورس کالا موظف است، ۸۵ درصد مابه التفاوت نرخ کشف‌شده در بورس کالا و نرخ مصوب شورای رقابت را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز کند تا به‌منظور توسعه حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری متناسب با شاخص جمعیت و محرومیت در قالب پرداخت به ذی‌نفع نهایی با نظارت وزارت کشور در اختیار شهرداری‌ها قرار دهد.

بیانیه

بیانیه سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق در خصوص بیانات مقام معظم رهبری

بیانات ارزشمند مقام معظم رهبری در دیدار شماری از کارآفرینان، تولیدکنندگان و دانش‌بنیان‌ها در تاریخ دهم بهمن ماه جاری با ایشان، بیش از هر چیز بر حمایت از بخش خصوصی، بهبود فضای کسب و کار و نیز مدیریت دقیق و عالمانه متمرکز بود. تاکید معظم‌له بر «افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید» و «ارتقاء بهره‌وری» به‌عنوان دو رکن و الزام کلیدی برای دستیابی به توسعه اقتصادی، ضرورت حمایت دستگاه‌های اجرایی از بخش خصوصی و اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی به درستی نشان از دغدغه رهبری برای رفع موانع و چالش‌های پیش روی فعالان و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، کارآفرینان و شرکت‌های دانش‌بنیان دارد.

متمرکز کردن منابع کشور بر حوزه‌هایی که به ایجاد ارزش افزوده، رونق کسب و کار، تولید و اشتغال منجر می‌شود، همچنین بهبود فضای کسب و کار و ایجاد پنجره واحد خدمات دولتی هم از جمله مواردی بود که در این بیانات مورد تاکید قرار گرفت.

در شرایطی که فعالان اقتصادی در همه حوزه‌ها با مشکلات متعددی دست به گریبان هستند، طرح دقیق و شفاف دغدغه‌های بخش خصوصی از سوی عالی‌ترین مقام کشور، بارقه‌ای از امید برای هموار شدن مسیر حضور و فعالیت این بخش، خصوصا تولیدکنندگان غیردولتی برق به دلیل چالش‌های متعدد پیش روی تولیدکنندگان غیردولتی برق به ایجاد ناترازی بین تولید و مصرف این انرژی به عنوان موتور محرکه توسعه اقتصادی کشور منجر شده، بازنگری سیاست‌ها و رویکردهای دستگاه‌های اجرایی نسبت به روند تولید و تامین برق که اصلی‌ترین پیش‌نیاز برای تحقق منویات مقام معظم رهبری در خصوص رونق‌بخشی به تولید، بهبود فضای کسب و کار و خلق ارزش افزوده محسوب می‌شود، کاملا ضروری به نظر می‌رسد.

امروز که کاهش جدی سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاهی ایجاد کرده است.

تولیدکنندگان غیردولتی برق که امروز عهده‌دار تامین بیش از ۶۰ درصد برق مورد نیاز کشور هستند، ضمن سپاسگزاری از توجه ویژه و اکید مقام معظم رهبری به رفع چالش‌های بخش خصوصی و رونق‌بخشی به فضای کسب و کار کشور، یادآور می‌شوند که خلق ارزش‌افزوده، رشد تولید و تقویت ظرفیت‌های اقتصادی و صنعتی کشور به شکلی غیرقابل انکار به تامین پایدار، باکیفیت و مطمئن برق وابسته است.

انتظار می‌رود دستگاههای اجرایی، نهادهای قانون‌گذاری و نظارتی که همواره در مسیر منویات و سیاست‌های ابلاغی رهبر انقلاب حرکت کرده‌اند، بیش از هر زمان دیگری نسبت به رفع و کاهش مشکلات بخش خصوصی تولیدکننده برق، اهتمام ورزیده و این صنعت را برای تامین پایدار و ایجاد زیرساخت‌های توسعه اقتصادی کشور مجهز کرده و از افول ظرفیت‌های کنونی آن جلوگیری کنند.

سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق برای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب، همچون گذشته آمادگی خود را برای هم‌فکری، مشارکت و همکاری با نهادهای قانون‌گذار و اجرایی و سایر دستگاه‌های ذیربط به منظور تدوین سیاست‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های حوزه تولید برق و تامین نیازهای کشور به این انرژی پایه و اساسی اعلام می‌دارد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۱۵۱۰۰۰۷۰۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لویزان تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی رضا اشرفی فرزند حبیب اله بشماره شناسنامه ۸ و کد ملی ۰۵۶۹۸۵۲۵۳۶ در یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۱۲۱/۷۱ متر مربع در قسمتی از پلاک ۴۹ فرعی از ۶۷۲۰ اصلی واقع در بخش ۲ تهران خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است . لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۲۱)

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

ابوالفضل تریوه -رئیس ثبت اسناد و املاک لویزان تهران

۱۵٤۵۲/م الف

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۱۵۱۰۰۰۷۲۷ هیات اول و رای اصلاحی ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۱۵۱۰۰۰۷۹۵ موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لویزان تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای احمد حاجی حسین جوادآبادی فرزند مرتضی بشماره شناسنامه ۴۸۳۲ و کد ملی ۰۰۷۸۶۴۱۲۹۲ در یک باب قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۸۷/۹۸ متر مربع در قسمتی از پلاک ۲۵ فرعی از ۶۷۲۰ اصلی واقع در بخش ۲ تهران خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۴۶)

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

ابوالفضل تریوه -رئیس ثبت اسناد و املاک لویزان تهران

۱۵٤۵۵/م الف

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۵۳۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حبیب اله صادقی فرزند حسن بشماره شناسنامه ۲۴۱۰ صادره از زنجان در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۹۸/۶۲ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۱۵ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران که به میزان تصرفی خود دارای سند صلح بوده و تصرفات نامبرده در ملک مورد تقاضا محرز گردیده است.لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۴۴۴۱۵۱)

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

خداداد بشیری -رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

۱۵٤۵۸/م الف

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۹ بهمن ۱۴۰۱
۱۷ رجب ۱۴۴۴
۸ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۳
پیاپی۳۵۸۱
www.sanatnewspaper.com



مصرف‌کنندگان بازنده بازی بالا دستی‌ها



برد با فناوری است



حباب‌زدایی از بازار طلا



منطقه ویژه اقتصادی جهرم با مسئولیت ایدرو به بهره‌برداری رسید

جهرم در مسیر توسعه و اشتغالزایی

گمرک منطقه ویژه اقتصادی جهرم، همزمان با دهه مبارک فجر چهل و چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با اعتباری بالغ بر ۸۰ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید. به گزارش ایدرونیوز، در مراسم افتتاح این گمرک منطقه ویژه اقتصادی جهرم، مدیرکل گمرک جمهوری اسلامی، استاندار فارس، نماینده مردم شریف جهرم وخفر و رئیس کمیسیون عمران، معاون نوسازی و بهره‌برداری ایدرو و دیگر مقامات استانی و شهرستان جهرم حضور داشتند. منطقه ویژه اقتصادی جهرم، در زمینی به حدود ۳۴۰ هکتار زیر نظر سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در قالب ۲ فاز در حال تکمیل زیر ساخت‌های توسعه صنعتی و بازرگانی است.

منطقه ویژه اقتصادی با مسئولیت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در سال ۱۳۹۰ تشکیل و شهرستان جهرم به یکی از ۳۷ شهر دارای منطقه ویژه اقتصادی کشور پیوست و سنگ بنای توسعه این شهرستان رقم خورد. پس از تامین زیرساخت‌های لازم از جمله آب، برق، گاز، تصفیه فاضلاب و دیتا مدیریت مجموعه تصمیم به فراخوان خصوصی و هدفمند و اهلیت سنجی بهینه و کارآمد جهت جذب و حضور صنعتگران ملی و سرمایه‌گذار نموده است. شهرستان جهرم به واسطه ظرفیت‌های بالایی که در حوزه کشاورزی و خصوصا مرکبات دارد، این ظرفیت را در خود می‌بیند که در آینده‌ای نزدیک به یک منطقه صادرات محور تبدیل شده و توان رقابت در سطح کشوری و حتی بین‌المللی را پیدا کند. این در حالی است که منابع عمده مرکبات و نخیلات واقع شده در شهرستان‌های همجوار جهرم از جمله قیروکارزین، خفر، داراب و فسا، ضمن هم افزایی در بخش عرضه مواد اولیه، موقعیت مناسبی در جهت راه‌اندازی صنایع فرآوری، صنایع بسته‌بندی و تکمیلی و همچنین صنایع بالادستی و پایین دستی این حوزه فراهم نموده است. طبیعی است، شکوفایی چنین ظرفیتی تنها در سایه ایجاد زیرساخت‌های مناسب، فراهم می‌شود که از یک سو فضای مساعدی برای سرمایه‌گذاری باشد و از سوی دیگر حمایت تمام و کمال از سرمایه‌گذاران را وظیفه اصلی خود بداند.

مزایای منطقه ویژه اقتصادی جهرم

فعالان اقتصادی مزایای زیادی برای ورود کالا از منطقه ویژه اقتصادی جهرم برشمرده‌اند که عبارتند از:

۱- ورود کالاهای ساخته یا پردازش شده از منطقه ویژه اقتصادی جهرم به سرزمین اصلی، تابع مقررات صادرات و واردات است.

۲- ورود کالا از خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری – صنعتی به منطقه ویژه اقتصادی جهرم با کمترین تشریفات گمرکی بدون پرداخت حقوق گمرکی انجام می‌شود.

۳- ماشین‌آلات راهسازی و جرثقال‌های مخصوص اجرای پروژه که از خارج و یا از مناطق آزاد تجاری صنعتی یا مناطق دیگر به منطقه ویژه اقتصادی جهرم وارد می‌شوند می‌توانند با حداقل تشریفات و هزینه‌ای از کشور خارج شوند.

۴- مدیریت منطقه می‌تواند پس از طبقه‌بندی و ارزش‌گذاری منطقه، حق استفاده از قسمت‌های آن را به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط به‌صورت قطعی واگذار نماید.(بحث مالکیت زمین)

۵- صاحبان کالاهای وارد شده به منطقه می‌توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را به منظور ورود موقت به داخل کشور به گمرک اظهار و با انجام مقررات مربوطه ترخیص نمایند.

۶- در صورتی که پردازش کالاهای وارد شده به میزانی باشد که موجب تغییر تعرفه گمرکی کالاهای مذکور شود، میزان حقوق گمرکی مربوط به کالاهای فوق برای ورود به سایر نقاط کشور تنها معادل حقوق گمرکی مواد اولیه و قطعات وارداتی بکار رفته در آن، محاسبه و دریافت خواهد شد.(پس از طی تشریفات و اعمال و محاسبه ارزش افزوده قابل ورود به سرزمین اصلی)

۷- واردکنندگان کالا به منطقه ویژه اقتصادی جهرم می‌توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را در مقابل قبض انبار تفکیکی قابل معامله که توسط مدیریت منطقه صادر می‌شود به دیگران واگذار نمایند، در این صورت دارنده قبض انبار تفکیکی، صاحب کالا محسوب خواهد شد.

۸- مدیریت منطقه ویژه اقتصادی جهرم مجاز است حسب درخواست متقاضی نسبت به صدور گواهی مبدا برای کالاهایی که از منطقه خارج می‌شوند با تایید گمرک ایران اقدام نمایند.

۹- کلیه کالاهایی که برای تولید یا ارائه خدمات مورد نیاز منطقه ویژه اقتصادی جهرم وارد می‌شوند، از شمول محدودیت‌های عمومی صادرات و واردات مستثنا می‌باشند.

۱۰- کالاهای تولید شده در منطقه ویژه اقتصادی جهرم، همچنین مواد اولیه و قطعات منفصله وارد شده از منطقه به داخل کشور، مشمول ضوابط قیمت‌گذاری نمی‌شود.

۱۱- نحوه پذیرش و ورود و خروج سرمایه خارجی و سود حاصل از آن به منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیت‌های منطقه ویژه اقتصادی جهرم براساس قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب اسفند ۱۳۸۰ انجام خواهد شد.

۱۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است، تقاضای صاحبان کالا را برای ترانزیت کالا و حمل مستقیم از سایر مبادی ورودی به منطقه، پذیرفته و تسهیلات لازم را از این جهت فراهم نماید.

۱۳- در منطقه ویژه اقتصادی جهرم بنا به تقاضای متقاضی و موافقت مدیریت منطقه هیچ‌گونه محدودیتی برای نگهداری کالا وجود نخواهد داشت و مشمول کالاهای متروکه نمی‌شود.

۱۴- قوانین مرتبط با اشتغال افراد و موضوعات بیمه تامین اجتماعی مشابه مناطق آزاد است. بنابراین هزینه‌های بالاسری برای کارفرمایان به مراتب کمتر از سرزمین اصلی است و محدودیت‌های قانون کار در سرزمین اصلی در مناطق جاری نیست.

۱۵- هرگونه مبادلات تجاری بین شرکت‌های مستقر در مناطق ویژه و آزاد از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف است.

۱۶- معافیت‌های گمرگی قابل اعمال در منطقه موجب کاهش قابل توجه هزینه‌های سرمایه‌گذاری اولیه می‌شود بالاخص در مواردی که برای انجام سرمایه‌گذاری نیاز به تامین تجهیزات و ادوات از کشورهای خارجی باشد.

۱۷- تضمین خروج اصل و فرع سرمایه‌گذاری خارجی طبق قوانین مصوب، موجب تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در منطقه و موجب تسهیل مشارکت طرفین ایرانی و خارجی در سرمایه‌گذاری می‌شود.

۱۸- تسریع در امر واردات و صادرات به/از منطقه به دلیل حذف بسیاری از تشریفات گمرکی، قانونی و ضوابط و مقررات موجب می‌شود بستر لازم جهت چابکی بیشتر تولیدکنندگان و حتی سوق دادن تولید به سمت فرآیندهای Just in Time فراهم شود.

۱۹- عدم لزوم رعایت ضوابط قیمت‌گذاری برای خدمات و تولیدات موجب تقویت توان انعطاف‌پذیری تولیدکنندگان برای حضور در بازار و در نهایت افزایش حاشیه سود آنان خواهد داشت.

۲۰- دسترسی مناسب به شقوق مختلف حمل‌ونقل و ترانزیت ازقبیل جاده، ریل و فرودگاه عملا منطقه را تبدیل به یک مولتی مودال هاب می‌نماید و ظرفیت لجستیکی مناسبی را در اختیار مجتمع‌های تولیدی می‌گذارد.

۲۱- اعمال سیاست‌های تشویقی برای جلب و جذب سرمایه‌گذاران به مناطق ویژه اقتصادی موجب شده که شرایط واگذاری تسهیلات بانکی به متقاضیانی که از سوی سازمان منطقه معرفی می‌شوند از نظر مقدار و فرآیند تخصیص مناسب‌تر و مقبول‌تر از شرایط مشابه در سرزمین اصلی باشد.

۲۲- فعالیت واحدهای مستقر در منطقه ویژه اقتصادی جهرم به‌دلیل استقرار در منطقه غیر برخوردار(کمتر توسعه یافته) و منطقه ویژه از ۱۳ سال معافیت مالیات بر در آمد پس از اخذ پروانه بهربرداری بهرمند خواهند شد.(ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید)

۲۳- صدور مجوز فعالیت‌های صنعتی – بازرگانی و خدماتی توسط مدیریت منطقه ویژه صادر می‌گردد.

۲۴- طرح‌هایی که از تسهیلات صندوق توسعه ملی در منطقه کمتر توسعه یافته (منطقه ویژه اقتصادی جهرم) استفاده می‌نمایند یک درصد کمتر از نرخ سود تسهیلات سایرین باز پرداخت می‌نمایند.(بند ب از بخش هفتم سهم آورده نظامنامه اعطای تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی)

۲۵- سهم آورده متقاضی در مناطق کمتر توسعه یافته (منطقه ویژه اقتصادی جهرم) ۵ درصد کمتر از سهم آورده سایر مناطق کشور می‌باشد.

۲۶- مشارکت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و تدوین و ابلاغ سیاست‌های حمایتی از سرمایه‌گذاران و توسعه اشتغال پایدار در مناطق ویژه در اولویت می‌باشد.

۲۷- تامین نیروی انسانی مورد نیاز شرکت‌ها، سازمان‌ها و کارفرمایان و استفاده بهینه از منابع و سرمایه‌های بومی موجود (نیروی انسانی، ساخت و تامین قطعات و.....)با اخذ پروانه بهربرداری به صورت توامان صورت می‌پذیرد.

سخن پایانی

براساس اخبار منتشر شده از روند فعالیت در منطقه ویژه اقتصادی جهرم، تمامی زیرساخت‌ها ایجاد شده و آماده میزبانی از تمامی سرمایه‌گذاران صنعتی و اقتصادی است.

منطقه ویژه جهرم، آماده آن است که از خیل عظیم صنعتگران و کارآفرینان شهرستان، میزبانی کرده و خدماتی از جمله تسهیل در واردات و صادرات با کمک گمرک مستقر در منطقه، کاهش هزینه‌های ترانزیتی و خدمات انبارداری با توصل به بندر خشک جهرم و مشوق‌های مالی و غیرمالی مناسبی را به سرمایه‌گذاران و کارآفرینان ارایه کند.

ناگفته پیداست که اگر برخی موانع مهم دیگر از جمله موانع تسهیلاتی برای ورود سرمایه‌گذاران از پیش پای این قطار برداشته شود، نتیجه نهایی آن رونق اقتصادی این منطقه و در نهایت توسعه بیش از پیش کشور خواهد بود.

در بازدید اصحاب رسانه از منطقه ویژه اقتصادی لامرد تشریح شد

عملکرد و مزایای منطقه ویژه اقتصادی لامرد



با تدبیر سازمان ایمیدرو و روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی لامرد حدود به ۵۰ خبرنگار جهت رصد و آشنایی با ظرفیت‌های منطقه ویژه اقتصادی به لامرد سفر کردند. خبرنگاران پس از بازدید میدانی از زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در منطقه ویژه اقتصادی لامرد با حضور در نشست خبری در جریان تحولات و سیر پیشرفت پروژه‌های مستقر در منطقه ویژه اقتصادی لامرد قرار گرفتند. به گزارش روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی لامرد، فتاحی مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد با تبریک دهه فجر و همچنین تسلیت سالروز وفات حضرت زینب کبری سلام الله علیها اظهار داشت: در سال ۱۳۸۴ تفکر ایجاد منطقه ویژه در جنوب کشور در ایمیدرو به مطالعه گذاشته می‌شود، کسانی که از گذشته این منطقه را ایجاد کردند روزی به بلندای فکر خودشان می‌نگریستند که این منطقه منطقه خاصی خواهد بود.

فتاحی با تحسین سازمان ایمیدرو به جهت ایجاد منطقه ویژه اقتصادی لامرد و پارسیان افزود: از این نگاه بلند تقدیر می‌کنم و به ایمیدرو تبریک می‌گویم. وی مردم لامرد را انسان‌هایی باهوش و سختکوش و بسیار راسخ و با استعداد برشمرد. وی در ادامه به موقعیت ژئوپولتیک منطقه ویژه اقتصادی لامرد اشاره کرد و افزود: منطقه ویژه لامرد کمتر از ۵۰ کیلومتر با بندر پارسیان فاصله دارد و این پس کرانگی خصوصیاتی به آن داده است، چرا که از رطوبت کمتری نسبت به مناطق ساحلی برخوردار است و طبیعتاً با خوردگی کمتری در صنایع مستقر در آن مواجه خواهد شد.

وی دسترسی به ساحل را یکی از مزیت‌های این منطقه برشمرد و افزود: نزدیکی به کشورهای حوزه خلیج‌فارس نظیر قطر، بحرین، کویت، عربستان و...، مجاورت با سایت پارس‌جنوبی عسلویه از دیگر مزیت‌های این منطقه برشمرد. واقع شدن در مجاورت فرودگاه بین‌المللی عسلویه و لامرد، قرار گرفتن در بین دو رشته کوه به جهت پدافند غیرعامل موقعیتی خاص و استراتژیک را برای این منطقه رقم زده است. قرارگرفتن در نقطه تلاقی استان‌های فارس، بوشهر و هرمزگان از جاذبه‌های سرمایه‌گذاری در این کانون صنعتی و معدنی نام برد می‌باشد.

فتاحی در ادامه به فعالیت‌های صورت گرفته در منطقه ویژه اشاره کرد و افزود: در بعد تامین انرژی در زمینه آب با شرکت فرا آبرسان قرارداد منعقد شده که از منطقه پارسیان با نصب آب شیرین‌کن و با ایجاد پمپاژهایی در مسیر این آب به منطقه ویژه لامرد و سپس به استان فارس و شیراز و اصفهان و آباده و یا بالاتر رسانده می‌شود. فتاحی تصریح کرد: منطقه ویژه بالغ بر ۱۰ میلیون متر مکعب از این شرکت خواستار تامین آب شده است که انشاءالله با گرهی که باز شد تا یک و نیم سال آینده این آب به منطقه ما وارد خواهد شد.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: در بحث تامین برق با شرکت سرمایه‌گذاری غدیر انرژی قرار است که ۹۱۳ مگاوات در چهار فاز به منطقه ویژه برق‌رسانی کند.

مسئله بعدی گاز است که از عسلویه در جوار منطقه ما عبور می‌کند از خط ۴ و ۸ خطوط سراسری گاز تامین می‌کنیم آب و گاز قابل حل است و فقط بحث برق است که با سرمایه‌گذاران صحبت می‌کنیم این قضیه حل شود.

مدیر عامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد با اشاره به سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در این منطقه بیان داشت: در بحث سرمایه‌گذاری‌های انجام شده نظیر مجتمع آلومینیوم جنوب، بالغ بر هزار و دویست میلیارد دلار در آن زمان سرمایه‌گذاری کرده و امروز بالغ بر ۳۰۰ هزار تن شمش آلومینیوم تولید می‌کند و بیش از ۲۳۰۰ کارگر و مهندس به صورت مستقیم به کار گرفته است.

وی اظهار داشت: نیروگاه برق خورشیدی به مساحت ۲۰ هکتار در حدود ۱۰ مگاوات برق تولید می‌کند، کارخانه آسفالت و کارخانه قطعات بتنی از دیگر کارخانجات مستقر در منطقه ویژه اقتصادی لامرد محسوب می‌شود.

فتاحی با اشاره به استقبال سرمایه‌گذاران صنعت پتروشیمی گفت: پتروشیمی هرمز در دو فاز تولید رزین و تولید هیدروکربن در آستانه افتتاح قرار دارد که انشاءالله سوم خرداد شاهد افتتاح این کارخانه خواهیم بود.

مهندس فتاحی خاطرنشان ساخت: در هفته آینده از سه قرار داد منعقد شده در حوزه‌های پتروشیمی و فولادی رونمایی خواهد شد. سرمایه‌گذاری کارخانه فولاد، پتروشیمی نگین الماس و پتروشیمی سیگلو که قرارداد آن منعقد شده و در نمایشگاه پتروشیمی ساخت داخل از آن رونمایی خواهد شد.

فتاحی عمل به مسئولیت اجتماعی منطقه ویژه اقتصادی لامرد را بسیار حائز اهمیت ذکر کرد و اظهار داشت: صنایعی که در منطقه ویژه ایجاد می‌شوند نباید آلودگی و آلایندگی برای محیط زیست ایجاد کنند. وی تصریح کرد: هزینه صنعتی شدن و اقتصادی شدن یا ایجاد یک چرخه کسب‌وکار و اشتغال زایی نباید هزینه‌های آن گریبانگیر مردم منطقه شود.

منطقه ویژه اقتصادی لامرد در جنوب استان فارس و هم مرز استان‌های بوشهر و هرمزگان می‌باشد.

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای شماره ۵۲۴۵۷۲۴۳

شرکت فولاد خوزستان در نظر دارد انجام فعالیت اجرایی ذیل را طبق شرح کار و خدمات تدوین شده مندرج در اسناد مناقصه پس از ارزیابی کیفی از طریق مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لازم به ذکر است با توجه به اینکه اعلام آمادگی و دریافت اسناد مناقصه از طریق وبسایت مدیریت تامین کنندگان به آدرس الکترونیکی https://pim.ksc.ir انجام خواهد شد ضروری است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبتنام در سایت مذکور را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

الف) موضوع مناقصه: عملیات طراحی، تامین، ساخت، نصب و راه‌اندازی واحد بهینه‌سازی نرمه و ضایعات آهن اسفنجی (CBSI) فولاد خوزستان

ب) شرح مختصری از مشخصات و مقادیر کار: احداث کارخانه تولید برکت از آهن اسفنجی سرد (cbsi) و نرمه اسفنجی با ظرفیت ۶۰۰،۰۰۰ تن در سال به روش EPC

ج) محل اجرای خدمات و مدت انجام کار: محل انجام خدمات/ پروژه در واحد پروژه‌های آهن‌سازی شرکت فولاد خوزستان و مدت اجرای قرارداد از تاریخ ابلاغ شروع به کار توسط کارفرما ۲۴ ماه می‌باشد.

د) شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه (با توجه به نوع مناقصه)
- دارا بودن رتبه‌بندی متناسب با موضوع مناقصه از سازمان برنامه و بودجه کشور (حسب مورد)
- داشتن سابقه کاری مفید در رابطه با موضوع مناقصه و حسن شهرت در فعالیت‌های گذشته براساس رزومه کاری و توان فنی و مهندسی
- دارا بودن صلاحیت ایمنی معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی براساس ماده ۲ و ۳ آیین‌نامه ایمنی امور پیمانکاری مصوب وزارت کار و امور اجتماعی در تاریخ ۱۳۸۹/۰۳/۰۵
- دارا بودن گواهی صلاحیت معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۳۲۶/ت ۲۷۰۵۶ه مورخ ۸۱/۰۹/۰۵ هیات محترم وزیران، درخصوص انجام خدمات موضوع مناقصه
- توانایی ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به مبلغ ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (ریال)
- تهیه ضمانتنامه انجام تعهدات (در صورت برنده شدن) به میزان ۵٪ بار مالی پیمان براساس نرخ پیشنهادی

- در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر اولویت با شرکت‌های بومی استانی است.

تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه از اساسنامه، شرکتنامه و آگهی تاسیس و آخرین آگهی تغییرات ثبت شده در روزنامه رسمی کشور و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت، مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.

هـ) محل و مهلت و چگونگی دریافت مدارک مناقصه‌گران: از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید پس از انتشار آگهی در این فراخوان و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ با مراجعه به نشانی اینترنتی فوق‌الذکر ضمن تکمیل فرایند ثبتنام و تایید نهایی آن و ارسال درخواست اعلام آمادگی از طریق وبسایت مذکور، نسبت به بارگذاری مدارک مورد نیاز به همراه مستندات مربوطه مطابق با اطلاعات درخواست شده در وبسایت اقدام نمایند تا ارزیابی لازم وفق آیین‌نامه و دستورالعمل ارزیابی کیفی شرکت فولاد خوزستان بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران بعمل آید. تاکید می‌گردد اعلام آمادگی و ارسال مدارک، هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه‌های آتی این شرکت ایجاد ننموده و مدارک الحاقی و همچنین کسب امتیاز بر اساس معیارهای ارزیابی کیفی و توانمندی‌های بهداشتی و زیست‌محیطی (HSE) می‌باشد.

ضمنا اسناد مناقصه برای متقاضیان واجد شرایط در مرحله ارزیابی کیفی نیز از طریق آدرس مذکور قابل دریافت خواهد بود. همچنین زمان برگزاری جلسه توجیهی (سایت ویزیت) پیش از اعلام قیمت، زمان تحویل و گشایش پاکات در اسناد مناقصه درج شده است.

(ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد).

و) نام و نشانی کارفرما: خوزستان اهواز- ابتدای بزرگراه خلیج‌فارس- بلوار فولاد خوزستان- شرکت فولاد خوزستان – کدپستی: ۱۳۱۱۱ – ۶۱۷۸۸

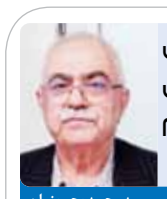
ضمنا متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۶۱۳۲۱۳۶۴۶۴ آقای خانم سیداحمد فاضلی (کارشناس امور قراردادها) تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

یادداشت

به اهلیت حرفه‌ای تصمیم‌سازان توجه کنیم



سیدمحمد بحرینیان
صنعتگر و پژوهشگر توسعه

همیشه حسرت پیشرفت بسیاری از کشورها و عقب‌ماندگی خودمان را می‌خوریم. نگاه به ماهیت برنامه‌ریزی و نحوه عمل آنها می‌تواند تصویری در ذهن ملت ما ایجاد کند که اولویت آنها چیست که این موفقیت را به‌دست آورده‌اند؟ از میان ده‌ها شاخص، فقط به یک شاخص اشاره می‌کنم: طبق آمار ترازنامه انرژی سال ۹۸ وزارت نیرو، متوسط بهای برق در بخش خانگی و صنعتی ایران مطابق جدول است.

براساس جدول فوق، نرخ برق خانگی در



متوسط بهای برق در بخش های مختلف مصرف کننده

سال	خانگی	صنعتی
۱۳۹۰	۳۲۵	۴۴۲
۱۳۹۱	۳۲۸	۴۲۸
۱۳۹۲	۳۲۶	۴۴۲
۱۳۹۳	۳۲۱	۵۲۲
۱۳۹۴	۵۰۵	۴۳۳
۱۳۹۵	۵۲۸	۴۲۵
۱۳۹۶	۵۵۵	۴۹۲
۱۳۹۷	۶۱۲	۲۵۲
۱۳۹۸	۶۸۸	۵۰۵

وزارت نیرو، دفتر برنامه ریزی و اقتصاد کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سال ۱۳۹۸، صفحه ۲۲۲
توضیح: اعداد گرد شده است

کشور ما کمتر از نرخ برق صنعتی است، در حالی‌که همین ترازنامه انرژی نشان می‌دهد در کشورهای پیشرفته چه تفاوتی وجود دارد و نرخ برق با توجه به اهمیت بخش‌ها چگونه مدنظر قرار گرفته‌اند؟!



قیمت برق درکشورهای OECD در سال ۲۰۱۹

نام کشور	صنعتی	خانگی
	قیمت	قیمت
آلمان	۱۵	۳۳
دانمارک	۱۵	۲۴
ایرلند	۱۹	۲۹
جمهوری چک	۱۰	۱۹
بلژیک	۸	۲۲
سوئد	۷	۲۰
سوئیس	۱۲	۲۱
فنلاند	۸	۲۱
نروژ	۶	۱۲
هلند	۱۰	۲۵

وزارت نیرو، دفتر برنامه ریزی و اقتصاد کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سال ۱۳۹۸، صفحه ۲۸۳
توضیح: اعداد گرد شده است

حمایت در بخش انرژی باید به سمت‌وسوی حوزه‌های مولد سوق پیدا کند تا اقتصاد دچار افت و رکود نشود. صنایع برخی از کشورهای پیشرفته دو برابر بخش خانگی برق مصرف می‌کنند، اما مصرف بخش خانگی در کشور ما به‌مراتب چشمگیرتر است. وزیر نیرو در قطعی برق صنایع و سپس اعلام مدیریت برق در بخش خانگی و تجاری ابراز رضایت کردند که رشد افزایش مصرف برق در صنایع، نشان‌دهنده بهبود تولید است؛ البته باز هم بدون اعلام این واقعیت که با قطع برق یک روز در هفته صنایع کشور، این مدیریت را انجام داده‌اند. اما نمی‌دانم آگاه بودند که استهلاک در کشور ما از تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از جمله در ماشین‌آلات بخش صنعت فزونی یافته است، زیرا موجودی سرمایه خالص ماشین‌آلات بخش صنعت به نرخ ثابت ۹۰ طی سال‌های ۹۱-۹۸، به میزان ۱۳ درصد کاهش یافته است.

آیا مسئولان به این موضوع توجه کرده‌اند که مصرف انرژی ماشین‌آلات مستهلک چقدر زیاد است! می‌گویند مصرف انرژی را کاهش دهید، اما نمی‌گویند متولی هدایت تولیدات به سمت استفاده از فناوری برای کاهش مصرف انرژی کیست؟ فقط نصیحت می‌کنند! آیا نگاهی به قوای مقننه و مجریه دیگر کشورها می‌اندازند که چگونه هدایت اقتصاد را بر عهده دارند و برای دنیای آینده چگونه برنامه‌ریزی کرده و می‌کنند؟!

نخبگان کشور تا به امروز راه‌حل مشخصی برای رفع مشکلات از سوی آنها ندیده‌اند. از آن تعجب‌آورتر که مسئول متولی صنعت و نمایندگان قوه مقننه هم در سکوت عجیبی چه در تابستان و چه زمستان، زمان را سپری می‌کنند! راهکار عبور از این بحران در نگاه واقع‌بینانه و به دور از شعار به راهبرد توسعه اقتصاد و صنعت برای بقا و آینده کشور و سرمایه‌گذاری در صنایع حیاتی و اساسی و زیرساخت‌های موردنیاز آنهاست نه آن‌گونه طرح‌هایی که بعضا به‌عنوان پیشران معرفی می‌شوند و از نگاه نخبگان توان توسعه اقتصادی کشور را ندارند و نمی‌توانند کشور را در مقابل پیشرفت‌های جهان به جایی برسانند. گره چالش‌های امروز را باید خبرگان و نخبگان هر بخش بگشایند. اگر اهلیت حرفه‌ای تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان در بخش اقتصاد کشور، به جای رویکردهای سیاسی و جناحی مدنظر باشد، مشکلات امروز به بحران‌های فردا تبدیل نمی‌شوند.

باز فعال‌سازی ۱۵۸ واحد صنعتی تعطیل تهران

به گفته مدیرعامل شهرک‌های صنعتی استان تهران در سال جاری، ۱۱۵ واحد داخل شهرک‌های صنعتی با اعتباری حدود ۸۴۱ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسیده است. به گزارش ایسنا، سعید صادقی درباره طرح‌های دهه فجر که در شهرک صنعتی افتتاح شده، اظهار کرد: از دهه فجر سال گذشته تا دهه فجر امسال، ۷۵۲ میلیارد تومان پروژه‌های شهرک‌سازی در کل شهرک‌های صنعتی استان تهران انجام شد و ۴۹ مگابایت برق، ۱۰ میلیون مترمکعب آب و پساب را به مجموعه برق‌های شهرک‌های صنعتی استان تهران اضافه کردیم، همچنین ۲۵ هزار مترمکعب گاز در ساعت به شهرک‌های صنعتی اضافه شده است.وی گفت: بیش از ۸۵۰ هکتار به اراضی شهرک‌های صنعتی ملارد و توسعه پرند اضافه شده و همچنین ۲۳۱ هکتار فاز دو قرچک در یک سال گذشته آماده‌سازی شده و اکنون آماده واگذاری است و واگذاری ۱۲۰ هکتار اراضی صنعتی شروع شده است.صادقی از افزایش ظرفیت ۳۷۰ واحد صنعتی که زیر طرفیت تولید کار می‌کردند، خبر داد و افزود: در سال جاری، ۳۷۰ واحد صنعتی که زیر ظرفیت تولید کار می‌کردند، افزایش ظرفیت پیدا کردند که زمینه اشتغال بیش از ۵۳۰۰ نفر مهیا شده، ۳ هزار و ۱۱۰ طرح صنعتی در کل شهرک‌های صنعتی در حال ساخت و ساز است که ۱۵۸ واحد تعطیل داخل استان باز فعال‌سازی شدند و به چرخه بازگشتند.

وی بیان کرد: در سال جاری ۱۱۵ واحد داخل شهرک‌های صنعتی با اعتباری حدود ۸۴۱ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسیده و ۴۵ هکتار از اراضی صنعتی ما و زمینه اشتغال ۲ هزار نفر ایجاد شده است.

صمت تاثیر دستورالعمل جدید شورای رقابت بر قیمت‌گذاری خودرو را بررسی کرد

مصرف‌کنندگان بازنده بازی بالادستی‌ها

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

شورای رقابت در ابتدای هفته، دستورالعمل عجیب و مبهمی برای تنظیم بازار خودرو صادر کرده که طبق این دستورالعمل، تمامی خودروهای بازار مشمول قیمت‌گذاری بوده و یکی از مهم‌ترین بخش‌های آن، پیام ضمنی حذف عرضه خودرو در بورس کالاست و اینکه خودروسازان مکلف هستند محصولات خود را در سامانه یکپارچه فروش خودرو عرضه کنند. این اقدام شورای رقابت، شوک بزرگی برای بازار خودرو و بخش زیادی از بازار سرمایه بود که در روزهای گذشته به آن واکنش نشان دادند و شاهد قرمزپوشی اکثر نمادها بودیم. اینکه شورای رقابت پیروز عرصه قیمت‌گذاری خودرو خواهد بود یا سازمان بورس، هنوز مشخص نیست و تنها نتیجه این همه تناقض‌گویی و تشتت آرا برای بازار خودرو، ادامه آشفته‌بازاری است که گویا نقطه پایانی ندارد. صمت نظر برخی از کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه خودرو را درباره دستورالعمل شورای رقابت و تاثیر آن بر بازار خودرو جویا شده که در ادامه می‌آید. با صمت همراه باشید.



عکس: صمت

آزموده را دوباره آزمودن خطاست



بابک صدرایی، کارشناس حوزه خودرو درباره دستورالعمل جدید شورای رقابت و تاثیر آن بر بازار خودرو به صمت گفت: در هیچ جای دنیا، کنترل اقتصاد با قیمت‌گذاری دستوری نیست. قیمت‌گذاری دستوری یعنی ایجاد بازارهای موازی که در آن بازارها، سوءاستفاده‌کننده‌ها، باندهای دلالی، واسطه‌ها و.. نهایت بهره‌برداری را از شرایط می‌کنند.

صدرایی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چرا برای قیمت‌گذاری خودرو چنین دستورالعملی داده شده،گفت: اولا آزموده را دوباره آزمودن خطاست. مگر شورای رقابت پیش‌تر توانسته بود قیمت‌ها را در بازار خودرو کنترل کند که دوباره تصمیم‌گرفته شده به این عرصه بازگردد؟ مکانیسم بازار و قیمت‌ها بسیار ساده است. یک بخش از قیمت‌ها در تولید است که براساس شاخص‌هایی مانند تورم و قیمت ارز تغییر می‌کند. پس اساسا نمی‌توان آن را دستوری کنترل کرد. اگر واقعا می‌توان دستوری تعیین قیمت کرد باید برای مایحتاج ضروری‌تر از این رویه استفاده و مثلا قیمت گوشت را ۳۰ هزار تومان تعیین کنیم. واقعیت این است که در هیچ بخشی از اقتصاد نمی‌توان دستوری عمل کرد. مسئله دوم این است که تا زمانی‌که ثبات اقتصادی و سیاسی در کشور حاکم نشود، این تلاطم‌ها را در بازار خواهیم داشت، چون ارز تغییر می‌کند و در سطح کلان، مشکلات اقتصادی و کسری بودجه وجود دارد، در نهایت پول بدون پشتوانه منتشر و ریال بی‌ارزش می‌شود. همین روند، منجر به ایجاد تقاضای کاذب می‌شود و اینکه مصرف‌کننده برای حفظ ارزش پولش، اقدام به خرید کالا می‌کند. زمانی تقاضای واقعی مشخص می‌شود که ثبات اقتصادی حاکم شود و نوسانات نرخ ارز کاهش پیدا کند.

وی افزود: مسئله دیگر این است که مصوبه‌ای تعیین می‌کنند که به‌عنوان نمونه کسی که از شرکت‌های دولتی خودرو خریداری کرده تا ۴ سال و از شرکت‌های خصوصی تا ۲ سال حق خرید خودرو را ندارد؛ یعنی این دستورالعمل عملا به بازار سیاه کمک می‌کند و متاثر از آن، قیمت خودروها افزایش خواهد یافت. این راهگشا نیست، اگر راهگشا بود قبلا که از همین سیستم برای قیمت‌گذاری خودرو استفاده می‌شد، جواب می‌داد. در مقابل، با وجود اینکه در بورس قدری شرایط بهتر بود، اما واقعیت این است که عرضه خودرو در بورس هم راه‌حل نیست. بورس محل عرضه کالاهای سرمایه‌ای است، نه مصرفی و در هیچ‌جای دنیا هم شاهد عرضه خودرو در بورس نیستیم.

این کارشناس حوزه خودرو در ادامه گفت: قیمت‌گذاری خودرو در دو بخش مشکل دارد؛ یکی اینکه نیاز واقعی مشخص نیست، چون ثبات اقتصادی وجود ندارد و طبق الگوی رفتار مصرفی در اقتصاد ایران، ثبات که بهم می‌خورد، تقاضا برای یکسری از کالاها افزایش پیدا می‌کند و تقاضای کاذب ایجاد می‌شود. دوم اینکه واقعا مشخص نیست چه میزان از تولید در بازار عرضه می‌شود. اگر این دو مورد یعنی تقاضای واقعی و میزان عرضه شفاف شود، می‌توان برای تولید و واردات برنامه‌ریزی کرد. اگر واردات به‌درستی انجام شود، سیستم عرضه درستی داشته باشیم و تقاضای واقعی در بازار شکل بگیرد، می‌توان قیمت‌ها را بازار کنترل کرد. در این شرایط، نه به عرضه خودرو در بورس نیاز داریم، نه دستورالعمل شورای رقابت و نه انجام کارهایی که نتیجه آن دلال‌پروری است.

وی افزود: اینکه هر دفعه نهادی با دستورالعملی جدید وارد عرصه قیمت‌گذاری خودرو می‌شود، بازار نابسامان خودرو را نابسامان‌تر می‌کند. همین چند روز هم متاثر از دستورالعمل جدید شورای رقابت، قیمت برخی خودروها افزایش داشته است. در این شرایط قیمت‌ها باز هم بالاتر می‌رود و با این رویه عملا خودرو برای مردم بیشتر از دسترس خارج خواهد شد. اگر به‌دنبال رونق اقتصادی و بها دادن به تولید هستیم نمی‌توان عرضه و تقاضا را دستکاری کرد و اگر تقاضا را کاهش دهیم، مجبور می‌شویم تولید را هم کاهش دهیم. با این رویه، داشتن یک خودرو به یک آرزو تبدیل می‌شود. دستورالعمل‌های مختلف و پیچیده برای عرضه و قیمت‌گذاری خودرو این پیام را می‌دهد که شرایط سخت است و در ادامه کسی که خودرو دارد، قیمت آن را به‌طور کاذب بالاتر می‌برد.

نخست مسائل کلان اقتصادی حل‌وفصل شود

این کارشناس صنعت خودرو درباره رقابت شورای رقابت و بورس اظهار کرد: نمی‌توان بدون مدرک اظهار کرد که این رقابت‌ها برای سهم‌خواهی است یا جلوگیری از زیان عده‌ای، اما خوش‌بینانه معتقدم در این میان، دو جریان فکری گوناگون نقش دارند که به‌دنبال منافع تولیدکننده و مصرف‌کننده هستند که متاسفانه هر دو گروه هم اشتباه فکر می‌کنند و هر کدام در بخش‌های مختلف منجر به تقویت دلال‌ها می‌شوند. هر دو روش چه آنجا که به‌عنوان نمونه خودرو ۳۰۰ میلیونی در بورس ۵۰۰ میلیون تومان قیمت می‌خورد یا در بازار آزاد ۷۰۰ میلیون تومان به فروش می‌رسد در هر دو صورت اشتباه عمل می‌شود. این روند عملا به تولیدکننده و به‌ویژه مصرف‌کننده ضربه می‌زند.

صدرایی در پایان درباره راهکار رهایی بازار خودرو از این وضعیت نابسامان اظهار کرد: بخشی از اقتصاد و صنعت ما، خودرو است و نمی‌توان با ارائه راهکار برای حل مشکلات یک جزء، از کل آن غافل شد. صنعت خودرو بخشی از اقتصاد کلان کشور است که از آن تاثیر می‌پذیرد؛ بنابراین اگر به‌دنبال این هستیم که صنعت خودرو به آرامش برسد، باید مسائل کلان اقتصادی ما حل‌وفصل شود، ثبات اقتصادی به بازارها برگردد و تورم تا حدودی کنترل شود تا به وضعیت اوایل دهه ۸۰ برگردیم که متقاضی خودرو چند روز بعد از ثبت‌نام، خودرو خود را دریافت می‌کرد، چون قیمت دلار ثابت بود، تورم خیلی بالا نمی‌رفت و عرضه و تقاضا با هم برابر بود.

> طبق الگوی رفتار مصرفی در اقتصاد ایران ثبات اقتصادی که بهم می‌خورد تقاضا برای یکسری از کالاها افزایش پیدا می‌کند و تقاضای کاذب ایجاد می‌شود

رقابت با قیمت‌گذاری محقق نمی‌شود



محمدحسین پروانه، کارشناس حوزه خودرو درباره دستورالعمل جدید شورای رقابت و تاثیر آن بر بازار خودرو به صمت گفت: دستورالعملی که از سوی شورای رقابت برای قیمت‌گذاری خودرو اعلام شد به‌گونه‌ای نبوده که بگوییم به نفع مصرف‌کننده است. براساس سازکار این دستورالعمل، خودروساز قیمت خودرو را اعلام می‌کند که این قیمت اعلامی با یک قیمت پایه رقابتی مقایسه و بررسی می‌شود. نحوه محاسبه قیمت پایه رقابتی براساس دستورالعمل شورای رقابت به این صورت است که ۳ مدل خودرو خارجی هم‌رده، هم‌کلاس و هم‌کیفیت خودرو داخلی انتخاب و قیمت پایه از آن استخراج می‌شود. این قیمت پایه با قیمت اعلامی خودروساز مقایسه و در نهایت قیمت خودرو تعیین می‌شود.

پروانه ادامه داد: عملا با این سازکار، خودروساز با قیمتی که اعلام کرده، خودرو را به فروش می‌رساند و اگر قیمت بالاتر باشد باید آن را اصلاح کند. در این میان مشکل این است که نحوه تعیین قیمت پایه رقابتی در این دستورالعمل، مبهم است. چگونه ممکن است سه مدل خودرو خارجی هم‌رده، هم‌کلاس و هم‌کیفیت خودروهای تولید داخلی شناسایی شوند. گاه یک مدل خودرو خارجی از لحاظ کیفیت و استاندارد خیلی بالا نیست، اما به علت طراحی جذابی که دارد، مردم از آن استقبال و بهای بالاتری برای خرید آن پرداخت می‌کنند. بنابراین پیدا کردن خودرویی که هم قیمت و هم عملکرد آن با خودروهای داخلی ما متناسب باشد، سخت و گاه غیرممکن به نظر می‌رسد.

سازکاری فسادزا

پروانه افزود: این سازکار از جهتی هم فسادزاست. اعضای شورای رقابت می‌توانند با پیشنهاد خودرو خاصی تعیین قیمت کنند. امکان دارد تحت‌تاثیر فشارهای سیاسی و اجتماعی، سه مدل خودرو خارجی ضعیف که کیفیت پایینی هم دارند را هم‌رده قرار دهند و قیمتی خیلی پایینی برای خودرو داخلی تعیین کنند یا برعکس کسی در شورای رقابت به هر دلیلی بخواهد قیمت بالاتری برای یک خودرو تعیین کند. در اینجا خودروهای خارجی با قیمت بالاتر را برای تعیین قیمت پایه انتخاب می‌کنند که بر تعیین قیمت خودرو داخلی تاثیر دارد و قیمت تعیین‌شده آن را بالاتر می‌برد. در کشور ما هزینه‌های انرژی و نیروی انسانی پایین‌تر و ارزان‌تر است. خودرو در اروپا در مقایسه با کشور ما در شرایط متفاوتی تولید می‌شود. در این بخش دستورالعمل غیرشفاف و مبهم است. این کارشناس حوزه خودرو درباره وضعیت عرضه خودرو در بورس اظهار کرد: دستورالعمل شورای رقابت، عملکرد بورس را زیر سوال می‌برد و به صورت قانونی منعی ایجاد کرده تا خودرو در بورس عرضه نشود. سازمان بورس هم پیگیر است تا بتواند مصوبه‌ای از سران قوا بگیرد یا با روش‌های دیگری بشود این اتفاق بیفتد و خودرو در بورس عرضه شود.

پروانه درباره تاثیر عرضه خودرو در بورس گفت: اگر به نتایج کلی عرضه خودرو در بورس در این مدت نگاهی بیندازید مشاهده خواهید کرد که تا حدودی کمک‌کننده بوده است. بورس سازکار میانه‌ای بود تا خودرو با قیمت مناسبی به دست مصرف‌کننده برسد. در ابتدای عرضه خودرو در بورس نگرانی‌هایی درباره قیمت‌سازی وجود داشت، اما عملکرد آن در یک سالی که از عرضه خودرو در بورس گذشت، نشان داد هم به نفع مصرف‌کننده بوده و هم به نفع تولیدکننده.

یک رویکرد اشتباه

وی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چه لزومی داشت شورای رقابت این دستورالعمل مبهم و چالش‌برانگیز در بازار خودرو را اعلام کند، اظهار کرد: ماهیت وجودی شورای رقابت در کشور ما ایجاد رقابت نیست، وظیفه این شورا در کشور این است که مانع افزایش قیمت‌ها شود. در این میان، سازمان بازرسی به‌عنوان نهاد نظارتی این‌گونه استدلال می‌کند که چون صنعت خودرو، یک صنعت انحصاری است شورای رقابت باید ورود کند و مانع افزایش قیمت‌ها شود. تا زمانی‌که سازمان بازرسی به شورای رقابت اخطاری مبنی بر اینکه باید به عرصه قیمت‌گذاری خودرو ورود کند، شورای رقابت هم ورود نکرده بود. در حال حاضر سازمان بازرسی اصرار بر این دارد که شورای رقابت باید به وظیفه قانونی خود عمل و اقدام به قیمت‌گذاری کند.

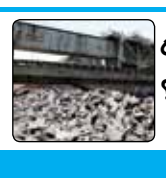
پروانه در ادامه افزود: این یک رویکرد اشتباه است. مسئله این است که شورای رقابت به این جمع‌بندی نمی‌رسد که باید قیمت خودرو براساس عرضه و تقاضا تعیین شود. این شورا تمام خودروهای تولید داخل، حتی محصولات خودروسازان بخش خصوصی که رده قیمتی بالایی هم دارند و تعداد آنها هم کم نیست را مصداق انحصار آورده است که باید قیمت‌گذاری شوند. متاسفانه شورای رقابت هنوز به این ادراک نرسیده که رقابت لزوما با قیمت‌گذاری اتفاق نمی‌افتد. دستاوردها مشخص است و در این میان، زیان انباشته‌ای که شاهد آن هستیم، ماحصل سیاست‌هایی است که شورای رقابت اعمال کرده است.

این کارشناس حوزه خودرو درباره رقابت سازمان بورس و شورای رقابت برای قیمت‌گذاری اظهار کرد: این دو بخش برای قیمت‌گذاری در رقابت هستند و اینکه کدام‌یک می‌تواند نظر خودش را غالب کند، مبهم بوده و مشخص نیست. پروانه در پایان گفت: انتظار می‌رود سران قوا یک‌بار برای همیشه این مشکل را حل کنند.

واقعیت این است که موضوع قیمت‌گذاری، نه در صنعت خودرو، بلکه در سایر صنایع هم مطرح بوده و یک معضل بسیار جدی در اقتصاد کشور است. دست‌کم می‌توان تعیین قیمت براساس عرضه و تقاضا را در صنعت خودرو به‌عنوان یک نمونه انجام داد و سیاست‌های تنظیم‌گری را به سمت نحوه واردات خودرو، اعمال استانداردها و کیفیت برد و رویه را در صنایع دیگر می‌توان پیاده کرد که می‌تواند نتیجه خوبی داشته باشد. با سازکار قانونی کنونی فقط شورای رقابت می‌تواند قیمت‌گذاری کند.

سخن پایانی

درست زمانی که انتظار می‌رفت کمی بازار خودرو به ثبات برسد و تکلیف مصرف‌کننده و تولیدکننده خودرو تا حدودی مشخص شود با دستورالعمل عجیب و مبهم شورای رقابت برای تعیین قیمت خودرو مواجه شدیم. شورای رقابت برای تعیین رتبه رقابت‌پذیری خودرو از فرمول پیچیده‌ای استفاده کرده که علاوه بر پیچیدگی، غلط‌های املایی هم دارد! این اقدام شورای رقابت با اعتراض سازمان بورس روبه‌رو و به نوعی باعث متشنج‌تر شدن وضعیت بازار شد. حالا هر کدام به‌دنبال یارگیری هستند، عده‌ای که مخالف عرضه خودرو در بورس کالا هستند به شورای رقابت پیوسته‌اند و عده‌ای دیگر که از موافقان عرضه خودرو در بورس هستند، آن‌سوی میدان ایستاده‌اند. البته هنوز برای اظهارنظر درباره اینکه در نهایت چه می‌شود زود است، اما هر چه که هست انگار امیدی به اینکه بازار خودرو نفس راحتی بکشد، نیست.



وقت عمل به قول‌ها چه زمانی فرا می‌رسد؟



استقبال از محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی



بازگشت به لاتاری خودرو و زیان جدی سهامداران

گل‌گهر حامی نیروی انسانی است

توجه به کارکنان، رمز موفقیت و بهره‌وری

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر بزرگ‌ترین تولیدکننده کنسانتره و گندله در کشور است. این شرکت در طول سال‌های گذشته اقدامات موثری را برای بهبود شرایط تولید اجرایی کرده است، همزمان در مسیر ارزش‌افزایی حداکثری گام برداشته است. موفقیت شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در حوزه‌های مختلف معدنی و صنعتی با تکیه بر ذخایر سنگ آهن و بهبود شرایط تولید حاصل‌شده است. علاوه بر این شاهد سرمایه‌گذاری‌های گسترده از سوی این مجموعه بوده‌ایم. این شرکت همپای توجه به بهبود تولید، به شرایط نیروی انسانی خود نیز توجه کافی دارد. درواقع کارکنان این شرکت حکم سرمایه‌های انسانی را دارند که با تکیه بر توان آنها مسیر موفقیت ممکن می‌شود. بر همین اساس نیز اقدامات متعددی برای ایجاد بستری مناسب برای فعالیت کارکنان در این شرکت اجرایی شده است. این اقدامات از اهمیت و اثرگذاری بالایی بر بهبود بهره‌وری و ارتقای روند فعالیت صنایع برخوردار است.



عکس: معدن

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر همواره در راستای بهبود فرهنگ و رفتار سازمانی خود با ایجاد بستر مناسب کاری برای کارکنان و ترویج روحیه تیمی با دخیل دانستن همه اعضای سازمان در پیشبرد اهداف خود قدم برداشته است

لزوم توجه به کارکنان

نیروی انسانی به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه‌های هر سازمان به‌حساب می‌آید، به همین منظور نیز استفاده مؤثر و بهینه یا به عبارت بهتر بهره‌وری مؤثر از این سرمایه یکی از اهداف و برنامه‌های اصلی مدیران در سطح کلان هر سازمانی است. در دنیای پرشتاب رشد تکنولوژی و فناوری شناخت عوامل بهره‌وری نیروی انسانی در تمامی حوزه‌های مدیریتی به‌ویژه مدیریت سازمانی اهمیت دوچندانی نسبت به گذشته پیداکرده است.

توجه به نیروی انسانی در مجموعه‌هایی که از عملکرد بالاتری برخوردار هستند، بیشتر است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز به‌عنوان مجموعه‌ای موفق در حوزه معدن و صنایع معدنی توانسته در مدیریت نیروی انسانی خود موفق عمل کند.

شفافیت کاری و برقراری ارتباط مثبت میان مدیران ارشد این مجموعه معدنی و صنعتی با کارکنان سطوح پایین‌تر سازمان تأثیر بسزایی بر موفقیت این مجموعه داشته است. در همین حال شاهد اتخاذ تصمیماتی از سوی سیاست‌گذاران هستیم که به افزایش اعتمادبه‌نفس افراد منتهی می‌شود. در چنین شرایطی بازدهی عملکردی این کارکنان افزایش خواهد یافت.

فضایی پویا و پرامید برای کارکنان



ایجاد بستری مناسب برای فعالیت کارکنان از اهمیت و اثرگذاری بالایی بر بهبود بهره‌وری و ارتقا روند فعالیت صنایع برخوردار است. مدیر توسعه منابع انسانی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر گفت: این شرکت همواره در راستای بهبود فرهنگ و رفتار سازمانی خود با ایجاد بستر مناسب کاری برای کارکنان و ترویج روحیه تیمی با دخیل دانستن همه اعضای سازمان در پیشبرد اهداف خود قدم برداشته است.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر فرزاد قدیمی افزود: افتتاح ابرپروژه‌هایی در سطح ملی همچون پروژه انتقال آب خلیج‌فارس، بهره‌برداری از خطوط متعدد تولید و... با دانش بومی و با راهبری مدیرانی توانمند و کارکنانی هم‌سو با اهداف عالی شرکت انجام‌شده است. با چنین تجربیات موفقی، به جرات می‌توان گفت باورپذیری و دستیابی به دیگر اهداف بزرگ شرکت که در مرحله تدوین و برنامه‌ریزی قرار دارند دور از ذهن نیست.

قدیمی ادامه داد: ازجمله عواملی که منجر به تحقق شرایط فعلی شرکت شده است، می‌توان به شفافیت کاری و ارتباط مثبت بین مدیران ارشد شرکت با سطوح پایین‌تر سازمان اشاره کرد. همچنین عامل دیگر، اتخاذ تصمیماتی است که منجر به باور کارکنان نسبت به خود و موجب افزایش اعتمادبه‌نفس آنها شده است.

مدیر توسعه منابع انسانی گل‌گهر اظهار کرد: گل‌گهر با تدوین اهداف مشخص و استراتژی مناسب به دنبال بالا بردن بهره‌وری فعالیت‌های خود است. ازجمله اقدامات ارزشمند انجام‌شده از سوی مدیریت ارشد در این حوزه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: همراستاسازی کارکنان با استراتژی‌های موجود و برگزاری جلسات متعدد برای بررسی مشکلات و شنیدن حرف آنها در راستای حل مسائل؛ تدوین استراتژی ملموس و ساده و درعین‌حال تاثیرگذار با تاکید بر رشد پایدار؛ انتخاب افراد مناسب در جایگاه‌های سازمانی؛ ایجاد فرهنگ مبتنی بر نظم و دوری از جدا کردن کارکنان از اهداف سازمان؛ تشخیص مسائل اصلی و تمرکز بر آنها و انجام اقداماتی منسجم برای حل مسائل و جدیت و پیگیری مداوم برنامه‌ها از سوی مدیریت ارشد.

سخن پایانی

منابع انسانی افرادی هستند که در یک مجموعه کار می‌کنند و سازمان را به فعالیت وامی‌دارند. دنیای کسب‌وکار مدرن محیطی پویا و رقابتی است. دستیابی به اهداف و ارتقای دائمی در این فضا به مدیران و کارکنان در همه سطوح نیاز دارد. در چنین فضایی لازم است سازمان‌ها متقابلا برای تقویت سرمایه انسانی خود تلاشی مستمر داشته باشند، مهارت‌های مدیریت گروهی و انفرادی خود را تقویت کنند و اخلاق کاری و استانداردهای مطابق با فرهنگ خاص سازمان خود تدارک ببینند. تمام سازمان‌ها برای داشتن عملکرد و دستیابی به اهدافشان به سرمایه انسانی نیاز دارند یا به بیانی دیگر افراد بزرگ‌ترین منبع عملکردی صنایع یا کسب‌وکارهای مختلف هستند. رفتار منصفانه با کارمندان یا کارکنان یک مجموعه و فراهم آوردن فرصت‌هایی برای رشد آنان به کارفرمایان کمک می‌کند تا ایده‌های خود را عملی کنند. نیروی انسانی اصطلاحی است که برای توصیف مدیریت و توسعه کارمندان در یک سازمان به کار می‌رود. توجه به نیروی انسانی در قالب سرمایه‌های تجدیدناپذیر به افزایش عملکرد و بازدهی کارمندان کمک می‌کند. بااین‌وجود در بسیاری از مجموعه‌ها اهمیت نیروهای انسانی نادیده گرفته می‌شود. نیروی انسانی با کیفیت و دانش‌مدار مهم‌ترین مزیت رقابتی سازمان و کمیاب‌ترین منبع در اقتصاد دانش‌محور امروز است. بنابراین سازمان‌های پیشرو با درک این حقیقت، تلاش وصف‌ناپذیری جهت بکارگیری بهینه از این منبع کلیدی در حوزه‌های گوناگون ازجمله کیفیت، تولید و مدیریت به‌منظور تحقق اهداف استراتژیک خود بااستفاده از شیوه‌ها و نظام‌های نوین اثربخش کرده‌اند. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز در طول سال‌های گذشته برای بهبود عملکردی خود با تکیه بر ظرفیت صنایع گام‌های جدی برداشته است.

در راستای مسئولیت‌های اجتماعی فولاد هرمزگان صورت گرفت؛

احداث مدرسه ۱۲ کلاسه فولاد هرمزگان در شهرک پیامبر اعظم(ص)

با حضور استاندار هرمزگان، مدیرکل آموزش و پرورش استان هرمزگان، فرماندار بندرعباس، مدیرعامل و اعضای هیات‌مدیره شرکت فولاد هرمزگان، کلنگ‌زنی احداث مدرسه ۱۲ کلاسه فولاد هرمزگان در شهرک پیامبر اعظم(ص) انجام شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، مدرسه ۱۲ کلاسه فولاد هرمزگان در شهرک پیامبر اعظم(ص) با حضور مهدی دوستی استاندار هرمزگان، عطاالله معروفخانی مدیرعامل، محسن تابش و محمدرضا بنائیان اعضای هیات‌مدیره شرکت فولاد هرمزگان، محمد مرودی فرماندار بندرعباس و محمد قویدل مدیرکل آموزش و پرورش استان هرمزگان، در راستای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت کلنگ‌زنی شد.

▣ فولاد هرمزگان، بنگاه نمونه مسئولیت‌پذیر اجتماعی

در این مراسم مهدی دوستی با تبریک فرا رسیدن دهه فجر و تقدیر و تشکر از دست‌اندرکاران احداث مدرسه ۱۲ کلاسه به ویژه دکتر معروفخانی مدیرعامل فولاد هرمزگان، بیان داشت: شرکت فولاد هرمزگان و مدیرعامل این شرکت یکی از بنگاه‌های مسئولیت‌پذیر اجتماعی در استان هرمزگان هستند.



دوستی افزود: در بحث مسئولیت‌های اجتماعی نمی‌توان یک بنگاه یا شرکت را ملزم به انجام فعالیت کرد. بلکه مسئولان استانی باید نیاز خود را برای بنگاه‌ها مطرح کنند تا خود بنگاه‌ها در این زمینه مسئول و پیشگام شوند. خوشبختانه بسیاری از صنایع استان هرمزگان به ویژه شرکت فولاد هرمزگان پس از اینکه نیازها را مطرح می‌کنیم، به سرعت پای کار می‌آیند و به عمران و آبادانی استان کمک می‌کنند. در حال حاضر برخی از مناطق استان هرمزگان از نظر فضای آموزشی دچار کمبود هستند. زیرا با تراکم بالای جمعیتی و تعداد زیاد دانش‌آموز مواجه هستیم. از این رو باید زیرساخت‌های آموزشی برای این افراد فراهم شود.

استاندار هرمزگان خاطرنشان کرد: اخیرا بسیاری از هنرستان‌های تخصصی تجهیز و در یک ماه اخیر حدود پنج میلیارد تومان تجهیزات جدید برای دو هنرستان پالایشگاه و فولاد خریداری شده است. اگر به دنبال توسعه پایدار هستیم، وی در ادامه گفت: باید آموزش توسعه یابد. در همین حال باید توسعه را در دستور کار قرار داد و افراد توسعه‌گرا و دارای مهارت را در مدارس تربیت کرد. در این رابطه باید تحولی در نظام آموزشی رخ دهد و مدارس نیز نگاه خود را به مقوله تربیت دانش‌آموزان از درس‌محور به مهارت محور تغییر دهند تا در آینده بتوانیم شاهد تحول و توسعه در سطح کشور باشیم.

دوستی در پایان از مدیرعامل، اعضای هیات‌مدیره و مسئولان شرکت فولاد هرمزگان به دلیل اهتمام و توجه به مسئولیت‌های اجتماعی به‌ویژه در حوزه آموزش و پرورش تشکر و ابراز امیدواری کرد استانداری هرمزگان با کمک فولاد هرمزگان بتوانند استان و کشور را به جایگاه واقعی و در شان درخور برسانند و افراد توسعه‌گرا را برای آینده کشور تربیت کنند.

▣ همدلی در راستای آبادانی و توسعه استان هرمزگان

در ادامه مراسم، عطاالله معروفخانی با تقدیر از تلاش‌های استاندار هرمزگان در زمینه توسعه استان و اهتمام ایشان نسبت به حل چالش‌های بنگاه‌های صنعتی، عنوان کرد: احداث مدرسه ۱۲ کلاسه در استان هرمزگان با هماهنگی و همکاری استانداری به سرانجام رسید و فولاد هرمزگان با تصویب این موضوع در هیات‌مدیره به عنوان انجام مسئولیت‌های اجتماعی، پیشگام در این امر شد. توسعه آموزش در استان هرمزگان جزو اولویت‌های نخست فولاد هرمزگان و مسئولان استانی به ویژه استاندار و مدیرکل آموزش و پرورش استان است.

وی افزود: استان هرمزگان به تنهایی حدود ۷۰ درصد ترانزیت کالایی کشور را برعهده دارد اما این استان در بسیاری از مسائل اقتصادی و اجتماعی نسبت به دیگر نقاط کشور محروم مانده و کمتر توسعه یافته است. با توجه به تلاش‌هایی که مسئولان استانی نسبت به رفع مشکلات نشان می‌دهند، امیدوار هستیم درآینده نه چندان دور ثمره این تلاش‌ها را ببینیم و شاهد رفع محرومیت‌ها، پیشرفت و آبادانی استان هرمزگان باشیم. خوشبختانه استان هرمزگان در زمینه آغاز طرح‌های توسعه‌ای با حضور استاندار جدید پیشرفت خوبی داشته است و با توجه بیشتر به حوزه تعلیم و تربیت، نخستین اقدام فولاد هرمزگان هنرستان فنی فولاد و دومین حرکت، احداث مدرسه ۱۲ کلاسه شهرک پیامبر اعظم(ص) بوده است.



مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان، همدلی و هماهنگی میان اعضای هیات‌مدیره شرکت را یکی از رموز موفقیت شرکت به ویژه در بحث توجه به مسئولیت‌های اجتماعی دانست و خاطرنشان کرد: فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر در همه عرصه‌های مسئولیت‌های اجتماعی پیشرو و پیشگام صنایع بوده است.

معروفخانی در پایان از استاندار هرمزگان، فرماندار بندرعباس، مسئولان آموزش و پرورش استانی و اعضای هیات‌مدیره فولاد هرمزگان به دلیل همدلی و هماهنگی در بحث مسئولیت‌های اجتماعی تقدیر و تشکر کرد.

نوبت دوم
شناسه ۱۴۴۸۲۰۹

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره RNP-۰۱۵۱۰۲۵-MM»

(همزمان با ارزیابی کیفی) شماره مجوز: ۱۴۰۱/۸۲۷۳

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد خرید تریلر کمپرسی سه محور به شماره مناقصه RNP-۰۱۵۱۰۲۵-MM و شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۹۲۴۴۷۰۰۰۲۳۵ را با شرایط ذیل به صورت برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای بین تولیدکنندگان از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت تأمین نماید.

کلیه مراحل فرایند برگزاری مناقصه از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهدشد. لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۹ می‌باشد. شرکت‌های واجد شرایط می‌بایست ضمن مطالعه اسناد جهت اطلاع از موضوع مناقصه، اسناد ارزیابی کیفی را مطابق با دستورالعمل مندرج در استعلام ارزیابی بررسی و تکمیل و بهمراه مستندات فرآیند مناقصه (پاکات الف، ب و ج) در سامانه ستاد بارگذاری نمایند.

ردیف	شماره مناقصه	شرح مختصر کالا	مقدار/تعداد	برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۱	RNP-۰۱۵۱۰۲۵-MM	تریلر کمپرسی سه محور	۱ قلم/۲ دستگاه	۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰/-	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰/-

* توضیح: در صورت هر گونه نواقص در ارائه مستندات، ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضی قابل بررسی نمی‌باشد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ساعت ۱۶:۰۰ روز پنجشنبه تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۷

تاریخ گشایش مستندات ارزیابی کیفی ۱۴۰۱/۱۲/۱۴

تاریخ گشایش پاکات اسناد مناقصه متعاقباً اعلام می‌گردد.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: آدرس: اراک- کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد- سه‌راهی شازند- اداره تدارکات کالا- اتاق ۱۱۸ تلفن: ۳۳۴۹۲۸۴۰ و ۳۳۴۹۲۸۳۳-۰۸۶

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام و مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱

آدرس اینترنتی: WWW.IKORC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news

آگهی مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی سواری پراید سفید به شماره پلاک ۳۶ ج ۵۳۲ ایران ۳۱ به شماره موتور ۳۵۱۳۵۰۲ و به شماره شاسی s۱۴۱۲۲۸۹۱۹۷۱۳۶ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

یادداشت

مجبور و محکوم



امین صفری، معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

مزایای معدنکاری خارج از مرزهای جغرافیایی و سرزمین مادری به‌طورقطع بیش از آسیب‌های آن است.

این کار سابقه دور و درازی دارد و کشورهای پیشرفته از قرون گذشته تجربه معدنکاری در نقاط دیگر جهان را دارند، البته در آن زمان، این نوع معدنکاری شکل استعماری داشت و کشورهای قوی‌تر و صنعتی‌تر، مواد خام کشورهای کمتر توسعه‌یافته را استخراج و با استفاده از آن برای خود ارزش‌افزوده ایجاد می‌کردند.

در حال حاضر هم،کشورهایی مانند چین که رشد اقتصادی بالایی دارند، در سال‌های گذشته از مناطق گوناگون دنیا از جمله ایران مواد خامی مانند سنگ‌آهن دانه‌بندی‌شده یا سایر مواد معدنی را می‌خریدند و در کشور خودشان فرآوری و فولاد و محصولات پایین‌دستی، حتی خودرو و دیگر صنایع مصرفی تولید و صادر می‌کردند.

البته در دنیای امروز پرداختن به این کار براساس قوانین و قواعد بین‌المللی است. معدنکاری فراسرزمینی اصولا فعالیت مثبتی ارزیابی می‌شود و ما هم مجبور و شاید محکوم به آن هستیم، زیرا به‌زودی با کمبود مواد معدنی موردنیاز برای رشد و توسعه کشور روبه‌رو خواهیم شد. به‌دلیل واحدهای فولادی که در دست احداث است، در این حوزه حدود ۱۵الی ۲۰سال دیگر، ما با فقدان یا کمبود شدید سنگ‌آهن روبه‌رو می‌شویم. درباره سایر مواد معدنی به‌ویژه فلزات، مثل سرب، روی و آلومینیوم، هم کم‌وبیش همین مشکل وجود دارد. به‌طورقطع اگر از امروز معادنی را شناسایی نکنیم و دست‌به‌کار استخراج نشویم، کارخانه‌های کشور با کمبود مواد موردنیاز روبه‌رو خواهند شد.

بنابراین معادل قرار دادن معدنکاری فراسرزمینی با موضوع فرار سرمایه از کشور از اساس نادرست است.

اگر با این اقدام شرکت‌های معدنی داخل کشور بتوانند به شرکت‌های بزرگ بین‌المللی تبدیل شوند و خارج از کشور ایجاد ارزش کنند، فرار سرمایه اتفاق نمی‌افتد و نام درست آن «سرمایه‌گذاری بین‌المللی» است.

از سوی دیگر، اگر بتوانیم سرمایه‌گذاری خارجی جذب بخش معدن کشور کنیم، توان پولی و مالی کشورمان افزایش می‌یابد و توسعه با هزینه کشورهای دیگر اتفاق می‌افتد که صددرصد مثبت است، البته توسعه‌ای که زیرساختی باشد و دانش فنی و زیرساخت و کارخانه ایجاد کند؛ نه آنکه سرمایه خارجی بیاید و مواد اولیه و خام را ببرد، زیرا در شرایطی که ما در بخش معدن پیشرفت کرده و وارد تولید صنایع پایین‌دستی شده‌ایم، نیازی به خام‌فروشی به این شکل نداریم.

باید کشور را به سمت‌وسویی سوق بدهیم که بتوانیم از سرمایه خارجی استفاده کنیم؛ برای اینکه کارخانه بزنیم، صنایع پایین‌دستی ایجاد کنیم، دانش فنی بیاوریم و با استفاده از ارز خارجی، زیرساخت‌های کشور، خط انتقال آب، برق، ریل و نیروگاه را توسعه دهیم.

البته فرصت سرمایه‌گذاری خارجی در حال حاضر هم به‌خاطر شرایط تحریمی که مانع بسیار مهم است و هم ناامنی سرمایه‌گذاری در کشور، چندان مهیا نیست.

علاوه بر این، نمونه‌های ناموفق گذشته و بدعهدی‌هایی که از سوی کشور ما اتفاق افتاده، زمینه سرمایه‌گذاری را دشوارتر کرده است.

برای مثال، شرکت معتبر ریوتینتو چندی پیش در یک معدن طلا در غرب کشور سرمایه‌گذاری کرد،اما متاسفانه همکاری با مشکلاتی روبه‌رو شد و ادامه پیدا نکرد. عواقب منفی چنین اتفاقاتی فقط به یک معدن محدود نمی‌ماند و به کل کشور در یک برهه تاریخی بلندمدت آسیب می‌رساند و امنیت سرمایه‌گذاری را زیرسوال می‌برد.

دولت باید برای حفظ امنیت سرمایه‌گذاری خارجی،اقداماتی انجام دهد و حفظ سرمایه خارجی را تضمین کند. به‌عنوان مثال، در بسیاری از کشورها به شرکت‌های بین‌المللی ضمانت می‌دهند که سرمایه آنها از تغییر قوانین مصون است یا ضمانت می‌کنند که ارز واردشده تحت هر شرایطی ایمن بماند.

در حال حاضر شرکت‌های بزرگ خصوصی کشور در حوزه معدن، هم آمادگی دارند و هم بیشترشان باتوجه به پیش‌بینی که از وضعیت مواد معدنی کشور دارند، تلاش می‌کنند که در حوزه بین‌المللی حضور پیدا کنند و معدنکاری فراسرزمینی انجام دهند و اگر این کار از سوی وزارت صمت یا نهادی که از سوی این وزارتخانه مسئول می‌شود، برنامه‌ریزی و فاز اجرایی و عملیاتی آن آغاز شود، نتایج مثبت بسیاری خواهد داشت و هم بخش خصوصی قوی‌تر می‌شود و در عرصه بین‌المللی حضور می‌یابد و هم از موازی‌کاری و رقابت‌های کاذب داخلی که گاهی برای گرفتن یک معدن خارجی اتفاق می‌افتد، جلوگیری خواهد شد. باید کشور این رویکرد را دنبال کند و خوشبختانه زمزمه‌های آن به‌گوش می‌رسد، اما هنوز عملیاتی نشده است.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت درباره معدنداری سنگ‌آهن، در سالی که گذشت

وقت عمل به قول‌ها چه زمانی فرامی‌رسد؟

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

سالی که به آخرین ماه آن نزدیک می‌شویم، سالی پرچالش برای معدن و صنایع معدنی بود. از افزایش حقوق و دستمزد نیروی انسانی و قیمت‌گذاری برای حمل بار گرفته تا گلایه‌های همیشگی درباره افزایش حقوق دولتی، کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات، فرسودگی و ناکارآمدی زیرساخت‌ها، قطع برق و گاز و...بارها گفته شد و جواب قانع‌کننده‌ای هم نیافت.

البته در نیمه دوم سال، اقداماتی در اتاق فرماندهی صنعت و معدن رخ داد که تاحدودی رضایت فعالان این حوزه را جلب کرد که از آن جمله می‌توان به آزادسازی مشروط واردات ماشین‌آلات سنگین اشاره کرد. حال که به پایان سال رسیده‌ایم، معدنداران روزهای رفته را چطور ارزیابی می‌کنند و چشم‌انداز سال آتی را چگونه می‌بینند؟

در گفت‌وگوی امروز صمت، روایت مجید معصومی‌گودرزی، معدندار و عضو انجمن سنگ‌آهن ایران را، از سال ۱۴۰۱ می‌خوانیم و نگاهی به افق پیش‌رو می‌اندازیم.



عکس: آیدا فریدی

در حال حاضر اگر به زنجیره فولاد نگاه کنیم، با تعداد قابل‌توجهی شرکت فولادی روبه‌رو می‌شویم که هیچ‌یک تولیدکننده نیستند و تنها به خریدوفروش و دلالی محصولات می‌پردازند و از این راه سود کلانی هم به‌دست می‌آورند

◉ شرایط معدن و معدنداری در امسال را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

کشور ما ظرفیت زیادی در بخش معدن دارد، اما تا امروز نگاه خوبی به این بخش نشده است.

اگر تا دیروز ثروت اصلی کشور نفت بود، امروزه این حقیقت آشکار شده است که ثروت عظیم دیگری به نام معدن در اختیار داریم. خوشبختانه با مشخص شدن تحریم‌گریزی و نقشی که معدن در بخش تولید ایفا می‌کند، این بخش موردتوجه بیشتری قرار گرفته است، اما نباید توجه‌ها مقطعی و موقتی باشد و آن را به‌چشم منبعی درآمدی کوتاه‌مدت در نظر گرفت. برای بهره‌برداری از بخش معدن، باید نگاهی بلندمدت داشته باشیم و روی این دارایی سرشار کشور سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهیم.

◉ چالش‌های بزرگ این حوزه چیست؟

ایران در زمینه برخورداری از ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا به‌شمار می‌رود، اما همان‌طور بارها و بارها اشاره شده که در زمینه اکتشاف بسیار ضعیف بوده‌ایم که علت عمده آن ضعف تکنولوژی است. متخصصان ما در حوزه اکتشاف بسیار توانمند هستند و به‌جرأت می‌توان گفت، در این زمینه در جهان حرفی برای گفتن داریم، اما متاسفانه تا ابزاری وجود نداشته باشد، نمی‌توان کاری کرد.

در مناطقی هم که اکتشافات خوبی انجام گرفته است، در زمینه استخراج، فعالیت قابل‌قبولی انجام نشده که باز هم علت اصلی، ضعف امکانات، تکنولوژی و زیرساخت است.

مشکل دیگری که امسال همچنان با آن دست‌به‌گریبان بودیم، کمبود تجهیزات است. تجهیزات و ماشین‌آلاتی که ما در معادن به کار می‌بریم، کاملا مستهلک هستند، در نتیجه هزینه سرباری ایجاد می‌کنند.



مجید معصومی‌گودرزی

رشد متوازن، مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما در این زنجیره توازن به‌هم‌خورده و به‌همین دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند

ضعف زیرساخت‌ها از جمله جاده و مسیر دسترسی، چالش دیگر معدنکاری است. معمولا معادن در کنار جاده‌ها نیستند و در مناطقی دورافتاده واقع شده‌اند، بنابراین توسعه جاده‌ها از ضروریات معدنکاری است.

کمبود انرژی هم به یکی از مشکلات حاد فعالیت‌های صنعتی و معدنی تبدیل شده است. در تابستان گذشته مراکز صنعتی با مشکل قطع برق رو به رو بودند که بیش از یک ماه و نیم طول کشید و در زمستان هم که با قطع گاز مواجه شده‌اند و به‌این‌ترتیب نرخ مواد اولیه از محصول گران‌تر شده است.

یکی دیگر از آسیب‌های جدی که حوزه معدن با آن روبه‌رو شده، این است که متخصصان کشورمان به‌دلیل مشکلات فوق، رغبتی به فعالیت در این حوزه ندارند و به‌راحتی این حوزه نیروهای توانمند خود را از دست می‌دهد. همگی ما به این مشکلات واقف هستیم و از اتفاق راه‌حل آن را هم می‌دانیم، اما متاسفانه برنامه و اراده‌ای برای برون‌رفت از این بن‌بست‌ها وجود ندارد. مدیران هر روز طرح و برنامه‌ای ارائه می‌کنند و قول می‌دهند که مشکلات را برطرف کنند، اما هنوز زمان عملی‌کردن قول‌ها نرسیده است.

◉ به‌طورخاص رشد زنجیره فولاد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بزرگ‌ترین دغدغه سیاست‌گذاران ما همواره افزایش میزان تولید فولاد بوده است، زیرا این محصول محور توسعه به‌شمار می‌رود، یعنی در هر جایی و هر صنعتی از صنایع ساختمان گرفته تا تولیدات دیگر، نخستین چیزی که نیاز دارد محصولات زنجیره آهن و فولاد است.

اما به‌دلیل برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدتی که تا امروز انجام گرفته، فقط به انتهای زنجیره توجه شده است، در حالی که برای توسعه این صنعت باید کل زنجیره همزمان توسعه پیدا کند.

رشد متوازن، مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما همان‌طور که اشاره شد در این زنجیره، که از سنگ‌آهن شروع می‌شود و به کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی، ذوب و ریخته‌گری و... می‌رسد، توازن به‌هم‌خورده و به‌همین دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند. برای مثال، یک دست بزرگ‌تر و دست دیگر، کوچک‌تر و به‌طبع این شرایط مشکل‌آفرین است. در رشد متوازن همه بخش‌ها باید به‌قدر استعدادشان موردتوجه قرار گیرند و رشد کنند.

◉ معادن سنگ‌آهن چگونه باید موردحمایت قرار گیرند؟

در چند سال گذشته به‌علت بالا بودن نرخ سنگ‌آهن، اوضاع و شرایط مطلوب بود، اما امروز نرخ جهانی سنگ‌آهن بسیار افت کرده است و قابل‌مقایسه با فولاد نیست. ازاین‌رو، معدنداران واقعا روزهای سختی را می‌گذرانند.

از یک‌سو، دولت افزایش درآمد فولادی‌ها را ملاک سنجش قرار می‌دهد و با این تصور که در ابتدای زنجیره هم، وضع به همین منوال است، حقوق دولتی معادن را چندین برابر می‌کند و از سوی دیگر، همه هزینه‌های این بخش را باید به نرخ دلار انجام داد، اما محصول، ریالی به‌فروش می‌رسد. به‌این‌ترتیب، روشن است که همه معادن کوچک رو به تعطیلی می‌روند و تا امروز هم، بسیاری از آنها به این سرنوشت دچار شده‌اند.

سوال اینجا است که مگر کشور ما چقدر معدن بزرگ دارد که به‌راحتی بتوان از معادن کوچک چشم‌پوشی کرد؟ ما باید استراتژی دقیق‌تری برای معادن کوچک زیر یک‌میلیون تن تعریف کنیم، زیرا با این هزینه‌ها و این نرخ فروش، نمی‌توان دوام آورد و سال پیش‌رو سال سختی برای معدنداران خواهد بود. البته باید به این نکته اشاره کرد که روند صعودی نرخ ارز می‌تواند فرصتی برای رشد معدن و صنایع معدنی باشد. به‌قول معروف، هر جایی که تهدیدی وجود دارد، حتما فرصتی هم هست. بنابراین، نباید از تهدید ترسید، بلکه باید فرصت‌های رشد را در آن پیدا کرد.

◉ شرایط فولادسازان، امسال چگونه بوده است؟

رشد دلار برای آخر زنجیره بسیار خوب است و فولادسازان از بالاتر رفتن نرخ دلار استقبال می‌کنند، چون بیشتر تولید آنها صادر می‌شود. البته این فرصت مغتنمی است که باید از آن استفاده کرد، اما نکته اینجا است که باید در کنار آن، به بقیه زنجیره، به‌ویژه معادن هم منافعی برسانیم، چون اگر سنگ‌آهنی نباشد، فولادی هم نیست. اما متاسفانه هیچ توجهی به رفع مشکل معدنداران نمی‌شود و آن‌طور که باید، موردحمایت قرار نمی‌گیرند، در عوض حقوق دولتی آنها چندین برابر رشد داشته است.

◉ به‌تازگی می‌بینیم که فولادسازان به معدنداری گرایش پیدا کرده‌اند، نظر شما در این‌باره چیست؟

من موافق نیستم که فولادی‌ها معدنداری کنند. این کار اشتباهی است و منجر به انحصارگرایی می‌شود که عواقب ناخوشایندی به‌بار می‌آورد.

فولادکاران، تخصصی در این زمینه ندارند و نگاه معندداری با صنعتکاری بسیار متفاوت است.

یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که در این زمینه ایجاد می‌شود، از بین رفتن معدنداری خرد است. ایران جزو ۱۰ کشور تولیدکننده فولاد است و به‌طبع باید بخش خصوصی این کشور هم بسیار قدرتمند باشد.

امروزه فولادمبارکه، ذوب‌آهن و شرکت‌های دیگر، سرمایه‌گذاری‌های بزرگی انجام می‌دهند، اما این روند دیر یا زود معادن کوچک‌مقیاس را از میدان خارج می‌کند و حجم زیادی از فرصت‌های شغلی از میان خواهد رفت. این نتیجه توجه انحصاری به آخر زنجیره و نادیده گرفتن معدن و معدنکاری است.

مطمئنا چند سال آینده حسرت این روزها و فرصت‌هایی را که ازدست‌رفته است، خواهیم خورد.

◉ باتوجه به رشدی که برای تولید فولاد پیش‌بینی شده است، چاره‌ای جز افزایش تولید سنگ‌آهن نیست. چرا فولادسازان نباید در این زمینه ورود کنند؟

افزایش تولید سنگ‌آهن یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها است، اما آیا کسی به این موضوع فکر کرده که زیرساخت‌های فعلی، جوابگوی افزایش تولید هست یا خیر؟

حال که شرکت‌های فولادی بزرگ پا به میدان گذاشته‌اند و استخراج سنگ‌آهن را افزایش داده‌اند، مطمئنا در قدم اول با مشکل حمل روبه‌رو خواهند شد.

◉ گفته می‌شود، امسال فعالیت در زمینه معدن رشد قابل‌توجهی داشته است و پیش‌بینی می‌شود که سال آینده هم، این روند ادامه یابد. نظر شما در این‌باره چیست؟

همان‌طور که اشاره شد، باید به این حوزه نگاه استراتژیک و بلندمدت داشته باشیم. شاید معدن در ۲ یا ۳ سال اخیر رشد قابل‌توجهی را تجربه کرده و درآمد خوبی به‌دست آورده است، اما آیا این روند با مشکلات و کمبودهای موجود، در سال‌های بعدی هم ادامه خواهد داشت؟

از سال ۹۵ به این‌سو، رشد نرخ جهانی سنگ‌آهن باعث شد، میل و رغبت بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در این زمینه بیشتر شود، اما امروز که قیمت‌ها افت کرده، سرمایه‌گذاری هم کاهش یافته است.

از طرف دیگر، روش‌هایی که ما برای استخراج به کار می‌بریم، بسیار سنتی و ناکارآمد است، اما نمی‌توانیم برای روزآمد کردن فعالیت‌های خود ماشین‌آلات و تکنولوژی نوین به کشور وارد کنیم، زیرا مانع بزرگی به نام «تولید داخل» سر راه قرار گرفته است. این در حالی است که هم صنعتگر و هم معدندار، مایل به استفاده از تولیدات داخلی هستند، اما کارخانه‌های ماشین‌سازی ما نمی‌توانند دستگاه‌هایی با مشخصات موردنیاز تولید کنند، اما متاسفانه به وزارتخانه اعلام کرده‌اند که قادر به ساخت این دستگاه‌ها هستند و به‌این‌ترتیب جلوی واردات گرفته شده است.

این مشکلی بسیار بزرگ است که زمینه دلسردی عمیق بخش خصوصی را فراهم آورده و واقعیت این است که سرمایه‌گذاری در حال حاضر هم وضعیت چندان مناسبی ندارد و اگر بخش خصوصی خود را عقب بکشد، روند سرمایه‌گذاری کاهشی بیشتری پیدا می‌کند که بسیار نگران‌کننده است.

ناگفته نماند که یکی از اقدامات خوبی که امسال با دستور وزیر انجام شد، آزادسازی مشروط واردات ماشین‌آلات بود که اتفاق بسیار مبارکی است، اما به‌نظر من، باید دامنه آن گسترده‌تر شود.

البته باید به تولید ملی هم توجه زیادی داشت، اما بهترین محرک برای رشد آنها آزادسازی واردات است. وقتی همه بتوانند هرچه می‌خواهند را چه از بیرون مرزها، چه از داخل کشور تهیه کنند، رقابتی سالم ایجاد می‌شود. همه‌جای دنیا کار به‌همین‌ترتیب پیش می‌رود. بخشی از تیازهای جامعه جزو کالای اساسی و پایه‌ای است که شرایط مبادله آنها متفاوت با دیگر کالاها است و دولت بر آن نظارت دارد.

اما بازار برای دیگر کالاها رقابتی است.

ماشین‌آلات معدنی ما متعلق به ۲۰ سال پیش و دستگاه‌هایی از رده خارج است.

اگر واردات تجهیزات و ماشین‌آلات کاملا آزاد باشد، رقابت ایجاد می‌شود، البته چند سالی، سختی وجود دارد، اما بعد همه‌چیز بر جای اصلی خود قرار خواهد گرفت.

باید این مسائل مدیریت شوند و اگر بتوان با برنامه‌ریزی درست، استفاده از نیروهای جوان و متخصص، استراتژی‌های دقیق و استفاده از نظرات تشکل‌های تخصصی کمی از حجم مشکلات کم کرد، می‌توان به آینده خوش‌بین بود، اما در شرایط فعلی باوجود مشکلات اساسی در زیرساخت‌ها چشم‌انداز بلندمدت چندان روشن نیست.

◉ اما به‌نظر می‌رسد، اشتیاق برای سرمایه‌گذاری در انتهای زنجیره بیشتر شده است.

بله، اما در این حوزه هم ۲ اشکال اساسی وجود دارد؛ اول اینکه از اساس توسعه شرکت‌های فولادی بر چه مبنایی انجام می‌گیرد؟ آیا جانمایی کارخانه‌های فولادی درست انجام می‌شود؟

در هر سرمایه‌گذاری باید نخستین کاری که انجام شود، مکان‌یابی درست است، یعنی باید دید زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، انرژی و امکانات حمل و... به‌شکل مناسبی وجود دارد یا خیر. ما در حال حاضر بخش زیادی از فولاد تولیدی خود را صادر می‌کنیم، بنابراین چرا محل احداث کارخانه‌های جدید فولاد در مناطقی بسیار دور از دریا است؟ چرا نباید در شهرهای ساحلی باشند که هم آب مصرفی خود را از این محل تامین کنند و هم هزینه حمل کاهش پیدا کند؟

اشکال دیگر این است که در حال حاضر اگر به زنجیره فولاد نگاه کنیم، با تعداد قابل‌توجهی شرکت فولادی روبه‌رو می‌شویم که هیچ‌یک تولیدکننده نیستند و تنها به خریدوفروش و دلالی محصولات می‌پردازند و از این راه سود کلانی هم به‌دست می‌آورند.

◉ آیا شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدنی می‌تواند گرهی از مشکلات معدن باز کند؟

به‌عقیده من، تا زمانی که ارزش فعالیت‌های بخش خصوصی در رشد اقتصادی دیده نشود، هیچ تشکل بخش خصوصی کارآیی نخواهد داشت.

برای اینکه تفاوت فعالیت دولتی و بخش خصوصی را بتوان دریافت، کافی است شیوه مدیریت مجموعه‌ای را در نظر بگیرید که به شخص شما تعلق دارد، با مجموعه‌ای که دولتی است.

اگر این ۲ شیوه و حاصل و خروجی کار را در ذهن در کنار هم قرار دهیم، تفاوت، کاملا روشن خواهد شد.

باتوجه به این مثال، به‌نظر من، تنها راه توسعه بخش معدن واگذاری مسئولیت‌های دولتی به بخش خصوصی است.

دولت فعلی اقدامات خوبی را آغاز کرده است و به گمان من اهداف خوبی دارد و تلاش می‌کند، تحولات مثبتی ایجاد کند، اما پیشنهاد می‌کنم در این مسیر از کمک متخصصان و صاحب‌نظران بهره بیشتری بگیرد، زیرا بسیاری از استراتژی‌هایی که در پیش می‌گیرد، چندان تخصصی نیست و به نتیجه موردنظر ختم نمی‌شود.

◉ چشم‌انداز سال آینده را چطور می‌بینید؟

امیدواریم در سال پیش‌رو، اتفاقات خوبی در زنجیره فولاد بیفتد، اما باید به هوش بود که این اتفاقات کوتاه‌مدت مغرورمان نکند، چون با مشکلاتی که ذکر آن رفت، سال‌های سختی در پیش خواهیم داشت.

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۹ بهمن ۱۴۰۱
۱۷ رجب ۱۴۴۴
۸ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۳
پیاپی ۳۵۸۱



استفاده از فرصت‌های منطقه زیر ذره‌بین دولت



روایت پاتوق‌های تاریخی



قایم‌باشک مسکن و تورم

گزارش خبری

تاجران بخوانند

شرایط جدید برگشت ارز صادراتی

سازمان توسعه تجارت ایران با ارسال نامه‌ای به مدیران صنایع ۵ استان کشور نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات به‌صورت اسکناس را ابلاغ کرد. نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات یا همان بازگرداندن ارز به چرخه اقتصادی کشور، در سال ۱۴۰۱، از طریق روش‌های مختلفی، قابل انجام است. رفع تعهدات ارزی، از طریق سامانه نیما، یکی از این روش‌ها بوده که با فروش ارز حاصل از صادرات، در قالب حواله در این سامانه و در مهلت ۶ ماه از زمان صدور پروانه گمرکی، امکان‌پذیر است. صمت در این گزارش به تشریح برخی از سوالات رایج درباره رفع تعهد ارزی پرداخته است.



عکس: صمت

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

صادرات کالا و خدمات به کشورهای دیگر، موجبات ورود ارز به اقتصاد کشور را فراهم کرده که خود از مهم‌ترین عوامل رشد و شکوفایی اقتصاد کشور است

برگشت ارز حاصل از صادرات به‌صورت اسکناس

براساس ابلاغیه اخیر سازمان توسعه تجارت ایران برگشت ارز حاصل از صادرات به‌صورت اسکناس مقدور شد.

در این فرآیند صادرکننده یا واردکننده پس ازآنجام تشریفات گمرکی در مبادی ورودی کشور، اسکناس حاصل از صادرات را تحویل شعب / باجه‌های بانک ملی ایران مستقر در مبادی ورودی می‌دهد. بانک ملی ایران نیز معادل ریالی اسکناس تحویلی را براساس نرخ خرید اسکناس مندرج در تابلوی صرافی ملی ایران محاسبه و نسبت به تحویل رسید آن (به نام صادرکننده / صادرکنندگان) به صادرکننده یا واردکننده اسکناس اقدام می‌نمایند. صادرکنندگان می‌توانند در هر زمان با مراجعه به شعب ارز بانک ملی ایران با ارائه رسید، نسبت به دریافت در حساب ریالی خود اقدام نمایند.

بدیهی است بانک ملی ایران بر اساس تاریخ تحویل ارز، نسبت به رفع تعهد صادرکننده اقدام خواهد کرد. صادرکنندگانی که تا پیش از اجرای این بخشنامه اقدام به ورود اسکناس به داخل کشور کرده‌اند، با مراجعه به شعب ارزی بانک ملی ایران با ارائه اظهارنامه ورود ارز به کشور نسبت به فروش ارز خود به آن بانک بر اساس نرخ روز خرید اسکناس مندرج در تابلوی صرافی ملی ایران و رفع تعهد صادراتی خود اقدام کنند.

◉ منظور از رفع تعهدات ارزی چیست؟

برخلاف واردات کالا و خدمات به کشور که موجب خروج ارز از کشور شده، صادرات کالا و خدمات به کشورهای دیگر، موجبات ورود ارز به اقتصاد کشور را فراهم کرده که خود از مهم‌ترین عوامل رشد و شکوفایی اقتصاد کشور می‌باشد.

مطابق ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم، صد در صد درآمد به‌دست آمده از صادرات کالا و خدمات، از معافیت مالیاتی، برخوردار شده و این درصد، برای صادرات مواد خام، ۲۰ درصد می‌باشد.

با این وجود، یکی از مشکلاتی که در سال‌های اخیر، در رابطه با صادرات و بحث ورود ارز به کشور و زنجیره اقتصاد داخلی، وجود داشته، این مسئله بوده که گاهی از جانب بعضی از صادرکنندگان، صادرات کالا به خارج از کشور، با واردات ارز به داخل، همراه نبوده است.

این مسئله در سال‌های اخیر، با توجه به اینکه صادرکنندگان از انواع مشوق‌های دولتی، مانند معافیت مالیاتی برخوردار بوده و همچنین، نظر به اینکه موجب خروج بخشی از کالا و خدمات تولیدی از کشور شده اما با ارز وارد شده، جایگزین نشده است، مشکلاتی را برای دولت و اقتصاد ایجاد کرده است.

بنابراین در چند سال گذشته، قوانین و مقررات متعددی، با هدف مقابله با این اقدام غیرقانونی برخی از صادرکنندگان، از سوی دولت، تصویب و اجرا شده که هر کدام، سعی نموده‌اند تا با پیش‌بینی ضمانت اجراهای قانونی، با این مشکل، به نحو موثری، برخورد کنند.

به همین دلیل در سال ۹۷ بانک مرکزی، اقدام به صدور دستورالعملی نمود که تحت عنوان (دستورالعمل نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور) شناخته می‌شود.

مطابق این دستورالعمل، صادرکنندگان کالا و خدمات، جهت برخورداری از معافیت‌های مالیاتی پیش‌بینی شده در قانون مالیات‌های مستقیم، ملزم هستند تا تعهدات ارزی خود را رفع نموده و ارز حاصل از صادرات را طبق نحوه دستورالعمل، به چرخه اقتصادی کشور برگردانند.

همچنین، در قسمت ۵ بند (ع) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کشور، برخورداری از معافیت مالیاتی صادرات، مشروط به این شرط، شده است که ارز حاصل از صادرات، طبق نحوه مقرر قانونی، به چرخه اقتصادی کشور بازگردد و مراحل مربوط به نحوه رفع تعهدات ارزی، در مهلت مقرر و از طریق سامانه مربوطه، انجام گیرد.

با این توضیح که اگرچه، صادرکنندگان، معاف از مالیات بوده، اما مالیات صادرات این اشخاص در هنگام صادرات از طریق گمرک وصول می‌شود؛ اما، این افراد می‌توانند با بازگرداندن ارز حاصل از صادرات و رفع تعهدات ارزی خود، از طریق سامانه مربوطه، برای بازپس‌گیری مالیات پرداخت شده، طبق نحوه مقرر قانونی، اقدام نمایند.

در این راستا، در سال هزار و چهارصد، بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات، توسط کمیته ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، به تصویب رسید که مطابق آن، صادرکنندگان می‌توانند در مهلت‌های مقرر قانونی، با بازگردانی ۹۰ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی اعلامی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، به چرخه اقتصادی کشور، برای رفع تعهدات ارزی خود اقدام نمایند. بنابراین، در پاسخ به این سؤال که منظور از رفع تعهدات ارزی چیست؟ باید گفت، منظور از رفع تعهدات ارزی صادرات، آن است که صادرکنندگان، درصد خاصی از ارز حاصل از صادرات را، با استفاده از یکی از روش‌های نحوه تعیین شده توسط دولت و در مهلت مقرر قانونی، به چرخه اقتصاد کشور بازگردانند. پس ازآنجام یکی از روش‌های رفع تعهدات ارزی، صادرکنندگان قادر خواهند بود تا از طریق سامانه مربوطه، برای رفع تعهدات ارزی و بازپس‌گیری مالیات پرداخت شده، اقدام نمایند.

▣ روش‌های رفع تعهدات ارزی چگونه است؟

برای اینکه صادرکنندگان، قادر بوده تا برای رفع تعهدات ارزی خود و برخورداری از معافیت مالیاتی مربوطه، اقدام نمایند، لازم است تا مطابق دستورالعمل نحوه رفع تعهدات ارزی، از طریق یکی از روش‌های قانونی و در مهلت مقرر، ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصاد کشور بازگردانند.

بنابراین در این بخش، به توضیح روش‌های نحوه رفع تعهدات ارزی پرداخته که مطابق بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات، مصوب کمیته ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، به شرح زیر می‌باشد:

- فروش ارز حاصل از صادرات، در قالب حواله در سامانه نیما

- انتقال ارز حاصل از صادرات، به بانک‌ها و صرافی‌های مجاز، به‌صورت اسکناس

- انجام واردات در مقابل صادرات صورت گرفته

- انتقال ارز حاصل از صادرات به شخص دیگر

بازپرداخت دیون تسهیلات ارزی که از بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، فاینانس، حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی، قرض گرفته شده است.

سامانه ارز مسافرتی، سامانه‌ای بوده که از طریق آن، افراد، می‌توانند برای ثبت نام و دریافت ارز، به میزان محدود و با نرخ دولتی، اقدام نمایند. برای دریافت اطلاعات بیشتر در این زمینه، مطالعه مقاله زیر توصیه می‌شود.

◉ آیا نحوه رفع تعهدات ارزی، به‌صورت اینترنتی و از طریق سامانه یا سایت خاصی نیز امکان‌پذیر می‌باشد یا خیر؟ و به عبارت دیگر، آدرس سامانه رفع تعهدات ارزی صادرات چیست؟

یکی از مهم‌ترین روش‌های نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات، در قالب حواله در سامانه نیما بوده؛ اما ازآنجا سامانه نیما، از طریق سامانه جامع تجارت ایران، به آدرس اینترنتی ntsw.ir برای متقاضیان، قابل دسترسی بوده، بنابراین، در پاسخ به این سؤال که سامانه رفع تعهدات ارزی صادرات چیست، باید گفت، سامانه جامع تجارت، به آدرس اینترنتی ntsw.ir همان سامانه رفع تعهدات ارزی می‌باشد.

> یکی از مهم‌ترین روش‌های نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات فروش ارز حاصل از صادرات، در قالب حواله در سامانه نیما می‌باشد

◉ بخشنامه رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۱ چه می‌گوید؟

در سال ۹۷، بانک مرکزی، دستورالعمل (نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور) را برای نخستین مرتبه، تصویب و اعلام کرد که به موجب آن، صادرکنندگان، ملزم شدند تا از طریق یکی از روش‌های نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات، برای بازگرداندن ارز وارداتی خود به چرخه اقتصاد، اقدام نمایند.

این دستورالعمل، در سال ۱۴۰۰، با تصویب بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات، از سوی کمیته ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، به‌روزرسانی شد که مطابق آن، صادرکنندگان می‌توانند در مهلت‌های مقر قانونی، با بازگردانی ۹۰ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی اعلامی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، به چرخه اقتصادی کشور، تعهدات ارزی خود را رفع نمایند.

بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات، از سوی کمیته ماده (۲) شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی، مصوب سال هزار و چهارصد، تاکنون، آخرین بخشنامه رفع تعهدات ارزی اعلام شده از سوی دولت بوده و هنوز بخشنامه‌ای، تحت عنوان بخشنامه رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۱ تصویب و منتشر نشده است.

تحقق خودکفایی در ۱۵ محصول با اجرای الگوی کشت

سید مجتبی خیام نکویی، معاون وزیر جهاد کشاورزی به دستاوردهای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی اشاره کرد و گفت: ۶۱ دستاورد در سال جاری در سازمان تحقیقات داشتیم که در هفته پژوهش از شش دستاورد و امروز هم به مناسبت دهه فجر از هفت دستاورد رونمایی شد.

وی با اشاره به اهمیت دانش‌بنیان شدن بخش کشاورزی گفت: یکی از مهم‌ترین اقدامات ما در سازمان تات تولید محصولات فناورانه برای کاهش وابستگی به خارج از کشور است. به طور متوسط سازمان تات یک میلیارد دلار تولید فناورانه در حوزه غذا داشته است که اگر این اقدامات انجام نمی‌شد مجبور بودیم یک میلیارد دلار ارز برای واردات اختصاص دهیم.

به گزارش ایسنا، خیام نکویی در ادامه به شناسنامه‌دار کردن باغات اشاره کرد و گفت: بسیاری از باغات ما شناسنامه ندارد و ممکن است برخی از ارقامی که در این باغات کشت می‌شود متناسب با آن نباشد. به همین دلیل به دنبال این هستیم که با مشارکت معاونت امور باغبانی باغات هر چه سریع‌تر شناسنامه‌دار شوند.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اضافه کرد: یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این سازمان برآورد نیاز سالیانه کودی محصولات زراعی و باغی است تا بر اساس آن دستورالعمل‌هایی برای نحوه مصرف تدوین کنیم. همچنین یکی دیگر از مباحث در دستور کار ما پایش و کنترل فرمول کودی است. با پایش، ۱۵۳ فرمول کودی را از چرخه مصرف خارج کردیم، زیرا کیفیت لازم برای مصرف نداشت.

رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی تصریح کرد: در حوزه دام و طیور نیز اقداماتی انجام شده است. تحقیق و توسعه مرغ آرین را با هدف کاهش تبدیل ضریب غذایی ادامه می‌دهیم. امیدواریم در آینده نزدیک شاهد معرفی آرین پلاس با ویژگی‌های مدنظر باشیم.

خیام نکویی همچنین به اقدامات سازمان تات در بخش شیلات اشاره کرد و گفت: هدف ما این است که میزان تولید گوشت سفید را از طریق افزایش تولید آبزیان بالا ببریم. یکی از مشکلات ما نداشتن بچه ماهی و واردات آن است . خوشبختانه در این بخش به دانش فنی مولدسازی رسیده‌ایم. همچنین ورود و قرنطینه و سازگاری میگوی کروما داشته‌ایم.

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: در بحث سلامت محصولات برای اولین بار برنجی بدون استفاده از آفت‌کش و سم تولید کردیم. همچنین تنوع آفت‌کش‌های شیمیایی نیز از دیگر اقدامات این سازمان است سیاست‌های سازمان تات این است که بتواند میزان استفاده از سموم را به حداقل برسانند و آن دسته از سمومی که استفاده می‌شود نیز مشکلی برای سلامتی مردم نداشته باشد. همچنین مبارزه تلفیقی و بیولوژیکی نیز افزایش یابد.

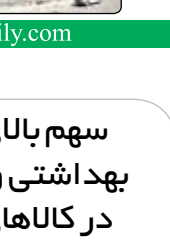
خیام نکویی در ادامه گفت: دستورالعمل کودی و محصولات سالم را تدوین کردیم. ۱۶ دستورالعمل برای محصولات سالم تدوین شده است و توسط سازمان حفظ نباتات و گیاه پزشکی برای پایش و کنترل محصولاتی چون گندم، سیب زمینی، پیاز، خیار و برنج از نظر عناصر سنگین اقدامات لازم انجام شده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اضافه کرد تا پایان امسال حدود ۴۰ مزرعه نوآوری از بخش خصوصی را انتخاب و مورد حمایت قرار خواهیم داد.

وی همچنین به سند الگوی کشت اشاره کرد و گفت: با اجرای این طرح تا ۹۰ درصد در ۱۵ محصول اساسی خودکفا خواهیم شد. همچنین با اجرای این طرح ۲,۲ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی رخ خواهد داد و تولید محصولات آب‌بر کاهش یافته و به سمت محصولات اساسی سوق می‌یابد.

سهم بالای لوازم بهداشتی و آرایشی در کالاهای قاچاق

طبق اعلام گمرک، در ۸ ماهه امسال کمتر از ۶۰۰ تن محصولات آرایشی و بهداشتی مراقبت از پوست و مو وارد کشور شده که در نهایت بسیار کمتر از چیزی است که در بازار عرضه می‌شود و این در حالی است که واردات تعداد زیادی از این اقلام از قبیل کرم و صابون ممنوع است که به گفته مسئولان مربوطه، مبدأ ورود آنها مناطق آزاد یا قاچاق هستند یا اینکه به‌صورت فله وارد کشور شده و با برندهای مختلف خارجی بسته‌بندی و در بازار عرضه می‌شوند. با وجود اینکه طبق آمار گمرک میزان واردات رسمی محصولات بهداشتی و آرایشی چندان چشمگیر نیست و واردات بسیاری از این اقلام به صفر رسیده و طبق اعلام انجمن واردکنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی، واردات بیش از ۸۰ درصد کالاهای این بخش ممنوع است، در سطح عرضه اثری از کاهش محصولات خارجی نیست و این محصولات به میزان فراوانی در بازار عرضه می‌شوند که مبدأ ورود آنها زیر سؤال است. به‌عنوان نمونه، واردات انواع کرم و صابون و بسیاری از محصولات آرایشی ممنوع و صفر بوده است اما در بازار مصرف شاهد عرضه بسیاری از این محصولات با برندهای خارجی هستیم که به گفته مسئولان مربوطه، مبدأ ورود آنها مناطق آزاد یا قاچاق هستند یا اینکه به‌صورت فله وارد کشور شده و با برندهای مختلف خارجی بسته‌بندی و در بازار عرضه می‌شوند.



در همین حال مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی اعلام کرد: حجم بسیاری از کالاهای قاچاق کشف شده مربوط به لوازم بهداشتی و آرایشی است که منهدم یا باز صادرات می‌شود. این در حالی است که ۸۵ درصد از این محصولات قاچاق در داخل کشور عرضه می‌شود که باید با راه‌اندازی سامانه‌های الکترونیکی جلوی سهم عظیمی از آنها را بگیریم.

سیدعبدالمجید اجتهادی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره آخرین وضعیت قاچاق لوازم بهداشتی و آرایشی قاچاق که در اختیار سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی قرار می‌گیرد، اظهار کرد: بر اساس آخرین آمارهای موجود سالانه حدود ۱۲.۵ میلیارد دلار کالای قاچاق در کشور کشف می‌شود اما حجم متناهی به‌حساب نمی‌آید، چرا که طبق گزارش مسئولان ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به طور متوسط سالانه حدود پنج درصد کالاهای قاچاق کشف و ضبط می‌شود.

وی افزود: حتی اگر تصور کنیم ۱۰ تا ۱۵ درصد لوازم بهداشتی و آرایشی وارد شده به کشور که قاچاق هستند، کشف می‌شود باز هم ۸۵ درصد از آنها در داخل کشور عرضه می‌شوند. بنابراین باید با راه‌اندازی سامانه‌های الکترونیکی جلوی سهم عظیمی از آنها را بگیریم.

مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی با اشاره به اینکه درصد بسیار زیادی از کالاهای قاچاق کشف شده، لوازم بهداشتی و آرایشی است، ادامه داد: در مورد لوازم آرایشی و بهداشتی که به‌صورت غیر قانونی وارد کشور می‌شود باید گفت که این کالاهای مکشوفه به‌هیچ‌وجه از طریق مزایده‌ها در داخل عرضه نمی‌شود بلکه انهدام یا باز صادرات می‌شوند.

اجتهادی اعلام کرد: طبق نظر ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز حدود ۵ درصد کالاهای قاچاق کشف می‌شوند که البته خودشان به این مسئله انتقاد دارند. اما برنامه‌های جدیدی برای برخورد با کالای قاچاق در سطح عرضه وجود دارد و قرارگاه مبارزه با قاچاق در سطح عرضه به همین دلیل راه‌اندازی شده است.

وی افزود: در زمینه مبارزه با قاچاق باید محیط عرضه را ناامن کنیم و اگر نمی‌توان مانند موبایل و دیگر لوازم الکترونیکی از ظرفیت‌های نرم‌افزاری برای جلوگیری از قاچاق آن استفاده کرد. باید برخورد با کالاهای قاچاقی مانند لوازم آرایشی و بهداشتی را در سطح عرضه ادامه داد.

مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی تاکید کرد: همانطورکه مقام معظم رهبری در این زمینه تاکیدات ویژه‌ای داشتند که جنس قاچاق را باید تا داخل مغازه‌ها دنبال کرد؛ اگر این اتفاق بیفتد واردکننده‌ای که کالای قاچاق به کشور می‌آورد، محیط عرضه برایش ناامن شده و دست از این کار می‌کشد.

یادداشت

توسعه صادرات در بستر تجارت ترجیحی



فربال مستوفی
فعال تجاری

رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام کرده از ابتدای آغاز به کار دولت سیزدهم تاکنون، رشد صادرات غیرنفتی و افزایش مبادلات تجاری میان ایران و سایر کشورهای جهان، از دستاوردهای مهم تجارت در این مدت محسوب می‌شود. اگر نگاهی به عملکرد نهادهای ذی‌ربط تجارت خارجی طی یک سال اخیر بیندازیم، خواهیم دید توجه دولت بر توسعه روابط تجاری با کشورهای همسایه و منطقه بوده که این کار به‌نوبه خود می‌تواند اقدامی تاثیرگذار ارزیابی شود. یکی از فعالیت‌های انجام‌شده در این رابطه، بهبود روابط با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و تاکید بر اجرای تجارت ترجیحی با اعضای این اتحادیه بود؛ براساس اعلام نهادهای دولتی، امضای تفاهمنامه تجارت ترجیحی با اتحادیه اوراسیا، در مرحله مطلوب و روشنی قرار دارد و در آینده‌ای نزدیک می‌توان از مزایای تجارت در این بستر بهره برد. ایران در چند سال اخیر توسعه مراودات و اجرایی شدن تجارت ترجیحی با کشورهای منطقه را در دستور کار خود قرار داده و انعقاد تفاهمنامه‌هایی در این زمینه با ترکیه، کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و سایر کشورهای منطقه مانند پاکستان، در اولویت اقدامات دولت قرار دارد. دولت معتقد است با اجرای تعاملات بر بستر تجارت ترجیحی، صادرات غیرنفتی کشور افزایش می‌یابد و بستری هموار برای فعالیت‌های تجاری فراهم خواهد شد، بنابراین نهادهای دولتی به اجرای تجارت ترجیحی در روند تجارت تاکید دارند که مسئله‌ای قابل‌توجه است. در توضیح تجارت ترجیحی باید گفت این نوع تجارت، شیوه‌ای از مبادله تجاری بین‌المللی و برون‌مرزی است که ۲ کشور با یکدیگر توافق می‌کنند، تعرفه‌های تجاری خود را کاهش دهند.

هدف از انعقاد موافقتنامه‌های تجارت ترجیحی، رفع موانع تجاری بین کشورها است؛ در بیشتر مواقع، بالا بودن تعرفه‌های تجارت، کشورها را از انجام صادرات و واردات بازداشته و از این نظر، تجارت ترجیحی می‌تواند تسهیل‌کننده باشد. به‌طورکلی هر قراردادی که باعث رونق اقتصادی و تسهیل مراودات تجاری کشورها با یکدیگر شود، اقدام خوبی است و می‌توان از آن به‌منظور توسعه تجارت و افزایش صادرات به‌ویژه صادرات غیرنفتی بهره گرفت. همان‌طور که در ابتدا نیز گفته شد، تجارت ترجیحی یکی از ابزارهایی است که کشورهای مختلف توسط آن می‌توانند با هزینه کمتری به توسعه تجارت خود بپردازند. بنابراین، تجارت ترجیحی نیز ابزاری مثبت است و اگر به شیوه‌ای صحیح اجرا شود، پیامدهای موثری برای کشورهای طرف معامله خواهد داشت. ایران نیز در سایه این توافقنامه می‌تواند از موانع صادراتی خود بکاهد و سهم بیشتری را از کشورهای منطقه کسب کند.

باوجود مثبت بودن ذات انعقاد تفاهمنامه تجارت ترجیحی و تجارت آزاد، ضعف در تدوین اهداف و برنامه‌ها و وجود ایراد در تعیین تعرفه‌های وارداتی و صادراتی، سبب شده تا ایران نتواند تا امروز به‌طورصحیح از تجارت ترجیحی خود با سایر کشورها بهره ببرد، از این‌رو نکته مهم، توجه به بسترها و لوازم ضروری برای بهره‌گیری از مزایای نه‌تنها تجارت ترجیحی بلکه تمامی مراودات جهانی است. ابتدا در تجارت ترجیحی باید در نظر داشته باشیم که کالای موردمبادله چیست و قصد داریم با چه تعرفه‌ای آن را وارد یا صادر کنیم. صادرات در بستر تجارت ترجیحی زمانی می‌تواند برای کشور دستاورد تلقی شود که کالای صادرشده، از ارزش بالایی برخوردار باشد. خام‌فروشی یا فروش کالاهای کم‌ارزش با میزان تعرفه پایین، نمی‌تواند توسعه صادرات و تجارت را برای کشور به‌ارمغان آورد. باید به تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده و صادرات کالا با ارزش بالا توجه داشت، از این‌رو بررسی ظرفیت‌های داخلی برای کسب سهم از بازار کشور هدف و همچنین ایجاد چارچوب‌های منطقی برای جلوگیری از واردات‌محور شدن فعالیت‌های تجاری، از اصول مهمی است که باید در بحث تجارت ترجیحی و بهره‌مندی از مزایای آن در نظر داشته باشیم.

واگذاری تنظیم بازار برنج خارجی به انجمن واردکنندگان

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی از واگذاری تنظیم بازار برنج خارجی به انجمن واردکنندگان برنج ایران خبر داد. به‌گزارش ایسنا، محسن شیراوند، معاون توسعه بازرگانی وزارت جهادکشاورزی در این‌باره اعلام کرد: باتوجه به سیاست‌های کلی دولت در راستای کاهش تصدیگری و با هدف ساماندهی امور اجرایی بازار برنج خارجی از جمله کنترل قیمت، توزیع و واردات این محصول، تفاهمنامه‌ای از سوی معاونت توسعه بازرگانی با انجمن واردکنندگان برنج ایران و بخش خصوصی فعال در این حوزه به امضا رسید. وی افزود: این تفاهمنامه به‌منظور واگذاری امور اجرایی از قبیل واردات و اقدامات تنظیم بازار برنج است که بخش خصوصی تحت نظارت و در چارچوب ضوابط و سیاست‌های ابلاغی وزارت جهاد کشاورزی اقدام خواهد کرد. براساس اعلام وزارت جهادکشاورزی، شیراوند تاکید کرد: حمایت از تولید داخل و مصرف‌کنندگان در سیاست‌های ابلاغی لحاظ می‌شود. از ابتدای امسال تاکنون، بازار برنج و رویه واردات این کالا، فرازوفرودهای زیادی را تجربه کرد. در چند ماه اخیر نیز، نوسانات مربوط به تامین نیاز برنج بازار، شدت گرفته است و شاهد افزایش نرخ چندبرابری نرخ این کالا در بازار بوده‌ایم. باوجود رقم بالای این کالا، تولیدکنندگان برنج داخلی همچنان از درآمد نامناسب و بازار کساد برنج ایرانی گلایه دارند و مشخص نیست چالش‌ها و تنش‌های مربوط به این بازار، چه زمانی پایان می‌یابد. حال وزارت جهاد کشاورزی تنظیم بازار برنج خارجی را برعهده انجمن واردکنندگان برنج گذاشته است. باید دید، در ادامه، این سیاست چگونه به بازار و مصرف‌کنندگان کمک خواهد کرد.

دستاوردهای یک‌ساله تجارت ایران اعلام شد

استفاده از فرصت‌های منطقه زیر ذره‌بین دولت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

رشد ۱۸ درصدی صادرات غیرنفتی طی ۱۰ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، خبری بود که علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت طی چند روز گذشته اعلام کرد. این مقام مسئول، افزایش صادرات به کشورهای همسایه، اتحادیه اوراسیا و قاره افریقا را از جمله دستاوردهای ۱۰ ماهه دولت سیزدهم در بخش تجارت غیرنفتی عنوان و پیش‌بینی مثبتی را از روند آتی صادرات غیرنفتی کشور اعلام کرده است. اطلاعات عنوان‌شده درباره تجارت خارجی ایران، نقاط تاریک و روشن متعددی دارد که بررسی هر یک ضروری است. به‌عنوان‌مثال، علیرضا پیمان‌پاک، یکی از برنامه‌های جدی سازمان توسعه تجارت طی یک سال گذشته را توجه به بهبود ظرفیت‌های تجاری با اجرای راهکارهایی اعم از اعزام رایزن‌های بازرگانی، شناسایی فرصت‌های بکر تجاری منطقه و افزایش صادرات مستقیم اعلام کرده است. این رویکرد به‌نوبه خود مثبت ارزیابی می‌شود و در بلندمدت می‌تواند ثمرات مهمی را در پی داشته باشد، چرا که فعالان بازرگانی معتقدند تهیه بسترهای مناسب و هموارسازی مسیر تجارت، از الزامات توسعه صادرات غیرنفتی است و در حال حاضر در شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های تجاری، ضعف‌های جدی داریم که باید برطرف شود. از سویی دیگر، برخی کارشناسان عقیده دارند طی یک سال اخیر تغییرات چشمگیری در روند تجارت خارجی کشور و افزایش میزان صادرات، در حجم آن رخ نداده است. صمت در این گزارش، به بررسی چالش‌های فعلی صادرات غیرنفتی پرداخته و در این‌باره با کارشناسان و فعالان تجاری گفت‌وگو کرده است.



عکس: صمت

عـلاوه بر زحمت بالا و زیان اقتصادی ناشـی از دیرکرد تحویل کالا به کشور مقصد، نه‌تنها اعتبار تولیدکننده ایرانی، بلکه اعتبار ایران به‌عنوان یک کشور تولیدکننده و تامین‌کننده نیز لطمه می‌خورد

پیش‌بینی روشن از رشد تجارت خارجی

علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت، خبر از رشد ۱۸ درصدی صادرات غیرنفتی ایران طی ۱۰ ماه اخیر امسال داد. به‌گزارش ایرنا، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با حضور در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری با موضوع «رشد تجارت خارجی» با بیان اینکه دولت سیزدهم متنوع‌سازی بازارهای صادراتی را در دستور کار قرار دارد، گفت: به‌طورتقریبی در ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۱، صادرات غیرنفتی ایران حدود ۱۸ درصد به نسبت مدت مشابه سال قبل، رشد کرده و آمار قطعی صادرات غیرنفتی از ۴۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار گذشت. با برنامه‌ریزی‌ها و تلاش‌های انجام‌گرفته برای ۲ ماه پایانی سال، امیدواریم این عدد از مرز ۵۱، ۵۲ میلیارد دلار عبور کند و به بیشترین میزان رشد صادرات غیرنفتی کشور در طول ۱۰ سال گذشته دست یابیم.

رئیس سازمان توسعه تجارت ادامه داد: از ابتدای دولت سیزدهم، توجه به ابعاد مختلفی از تجارت در دستور کار قرار داشت. بحث متنوع کردن بازارهای صادراتی کشور یکی از این ابعاد بود؛ متنوع کردن بازار به‌معنای استفاده صحیح از ظرفیت‌های جدید تجارت با سایر کشورها است و در این‌باره اقدامات خوبی انجام گرفته است. برای مثال، طی سال جاری، صادرات ایران به عمان، بیش از ۷۰ درصد رشد داشت، همچنین صادرات به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، ۲۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت. یکی از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده را می‌توان توجه به ظرفیت بالای بازار بکر افریقا معرفی کرد. با برنامه‌های اجراشده طی امسال، صادرات غیرنفتی ایران به قاره افریقا ۱۰۰ درصد رشد داشت و آن را می‌توان اتفاق روشن تجارت غیرنفتی کشور توصیف کرد.

وی همچنین تاکید کرد: عبور از بحث‌های فانتزی درباره صادرات محصولات دانش‌بنیان و دستیابی به حوزه تجاری این تولیدات، از دیگر برنامه‌های جدی سازمان توسعه تجارت است، چرا که در این مسیر حضور پایدار در بازارهای هدف محقق خواهد شد.

فرصت صادرات تولیدات دانش‌بنیان



قدیر قیافه، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، یکی از بخش‌های تاثیرگذار در صادرات غیرنفتی را خدمات فنی و مهندسی و تولیدات حوزه دانش‌بنیان دانست و در این‌باره توضیح داد: یکی از فرصت‌های جدی برای توسعه و رونق تجارت غیرنفتی، صادرات خدمات فنی و مهندسی به‌ویژه در حوزه دانش‌بنیان است. رئیس سازمان توسعه تجارت نیز در صحبت‌های اخیر خود به رویکرد این سازمان برای رشد و توسعه صادرات بخش دانش‌بنیان اشاره کرده است. طی سال‌های اخیر، فعالیت‌ها و اقدامات مهمی برای بلوغ صنعت دانش‌بنیان در کشور انجام شده و بخش خصوصی، پیشرفت‌های مناسبی را دراین‌باره رقم زده است؛ تا جایی که تولیدات دانش‌بنیان، امروزه قابلیت صادرات به کشورهای مختلف جهان به‌ویژه به کشورهای همسایه را دارند. باوجود اهمیت این بخش، همچنان موانع داخلی متعددی برای صادرات تولیدات دانش‌بنیان وجود دارد که دولت به آن بی‌توجه است.

وی تصریح کرد: صادرات تولیدات دانش‌بنیان در حال حاضر مشکلات و چالش‌های متعددی دارد و مهم‌ترین دست‌انداز فعلی را می‌توان عدم‌همکاری ایستگاه‌های بازرسی در فرودگاه‌ها و گمرکات اعلام کرد. بخشی از تولیدات حوزه دانش‌بنیان، بنا به دلایل مختلفی باید از طریق حمل‌ونقل هوایی جابه‌جا شوند. ایستگاه‌های بازرسی در فرودگاه امام خمینی (ره)، برای صدور اجازه خروج کالا موانع متعددی پیش‌پای تولیدکنندگان گذاشته است و به‌سختی اجازه خروج صادر می‌کند. بارها شده به‌دلیل ناآشنا بودن سیستم اداری ایستگاه‌های بازرسی گمرکی یا دستگاه‌های ایکس ـ ری فرودگاه‌ها با کالاهای تولیدی دانش‌بنیان، کالاها ضبط و خسارت‌های زیادی به تولیدکننده و صادرکننده وارد شده است.

به‌خطر افتادن اعتبار تجاری ایران

قیافه در ادامه صحبت‌های خود به هزینه‌بر بودن روند صادرات محصولات دانش‌بنیان اشاره کرد و در این‌باره توضیح داد: علاوه بر هزینه‌های معمول مربوط به صادرات کالاها، صادر کردن محصولات دانش‌بنیان بیش از سایرین هزینه‌بر است، چرا که تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالاهای این حوزه، قراردادهای سنگین با غرامت‌های بالا وضع کرده‌اند و اگر نتوانند در مدت زمان قیدشده در قرارداد، کالا را به مقصد برسانند، باید جریمه‌های بالایی را به طرف مقابل بپردازند. هر روز دیرکرد کالا، هزینه برای تولیدکننده و صادرکننده در پی دارد. وی ادامه داد: علاوه بر زحمت بالا و زیان اقتصادی ناشی از دیرکرد تحویل کالا، نه‌تنها اعتبار تولیدکننده ایرانی، بلکه اعتبار ایران به‌عنوان یک کشور تولیدکننده و تامین‌کننده نیز لطمه می‌خورد، بنابراین رویکردهای قهرآمیز و نبود امکانات صحیح در مبادی خروجی به‌ویژه فرودگاه‌ها برای صادرات یا خروج کالای حوزه دانش‌بنیان، پیامدهای منفی مهم و مخربی را برای تجارت کلان کشور به‌همراه دارد که نباید از آن غافل شد. این فعال تجاری به ابعاد دیگر مسئله مذکور پرداخت و گفت: غیر از لطمه دیدن اعتبار تجاری، یکی از مواردی که باید به آن توجه کرد، هزینه ارزی دیرکرد برای کشور است. زمانی که تولیدکننده و صادرکننده نتوانند در زمان مشخص به‌دلیل موانع گمرکی و خروجی، کالا را به مقصد برسانند، باید جریمه دیرکرد را برحسب دلار بپردازند. بنابراین، منابع ارزی دولت باید صرف زیان‌های به‌وجودآمده از سوی دولت شود که این اتفاق خود به‌نحوی دیگر به کشور آسیب می‌زند، از این‌رو اگر دولت برنامه‌ای برای توسعه صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان دارد، باید ابتدا موانع فعلی را شناسایی کند و سپس با تسهیل بسترها، درصدد رفع مشکلات برآید.

الزامات بهبود ظرفیت‌های تجاری

قیافه همچنین به دیگر الزامات توسعه صادرات غیرنفتی ایران پرداخت. او معتقد است: اصلاح سیاست‌های صادراتی نقشی جدی در امور تجاری دارد و در این‌باره توضیح داد: رئیس سازمان توسعه تجارت، در صحبت‌های خود به تمرکز این سازمان بر بهبود ظرفیت‌های تجاری طی یک سال اخیر اشاره کرده است. در رابطه با این موضوع، بهبود ظرفیت‌های تجاری وابسته به عوامل و مولفه‌های متعددی است که همگی این ابزارها از وجود رویکردهای صحیح تجاری سرچشمه می‌گیرند. انتخاب رایزن‌های کارآمد برای کسب سهم در بازارهای بالقوه کشورهای هدف، رفع نقایص بسترهایی اعم از تجهیزات لجستیکی و ساختار ترانزیت کشور و در نهایت تدوین برنامه صحیح اقتصادی برای رشد تجارت از جمله پیامدهایی است که تنها با تصحیح رویکردهای مدیریتی حاصل خواهد شد.

این فعال بازرگانی خاطرنشان کرد: اصلاح رویکردهای تجاری دولت، تنها به تامین و تجهیز زیرساخت‌های فنی محدود نمی‌شود و هموار کردن مسیر تجارت با کاهش تنش‌های دیپلماتیک نیز حائزاهمیت است. باید تاکید کرد وجود روابط تجاری امن و باثبات با کشورهای مختلف، زمینه توسعه صادرات را فراهم خواهد کرد و امروزه یکی از موانع توسعه صادرات غیرنفتی ایران، محدود بودن روابط بین‌المللی ما با سایر کشورهای جهان است، هرچند طی مدت اخیر دولت تلاش کرده است تا روابط تجاری خود را با کشورهای منطقه و همسایه توسعه دهد، اما باید قبول کنیم راه ارتباطی ما با بخش زیادی از کشورهای توسعه‌یافته دچار اختلال است. وی تاکید کرد: سایر کشورها از مزیت روابط آزاد و تجارت الکترونیک بهره‌مند هستند، اما این ظرفیت‌ها برای بازرگانان ایرانی وجود ندارد.

صادرات تولیدات دانش‌بنیان در حال حاضر مشکلات و چالش‌های متعددی دارد و مهم‌ترین دست‌انداز فعلی را می‌توان عدم‌همکاری ایستگاه‌های بازرسی در فرودگاه‌ها و گمرکات اعلام کرد

مشکلات زنجیره‌ای تجارت داخلی و خارجی



سیدرضی حاجی‌آقامیری، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، به لوازم قرارگیری تجارت ایران در مسیر توسعه اشاره کرد و در این‌باره توضیح داد: رشد صادرات غیرنفتی ایران به مولفه‌ها و شرایط متعددی وابسته است، اما به‌طورکلی ۲ بحث وجود کالای صادرات‌محور و بهبود روابط دیپلماتیک را می‌توان به‌عنوان پایه‌های اصلی تجارت عنوان کرد. در رابطه با اهمیت کاهش تنش‌های دیپلماتیک ایران باید گفت، ترمیم و بهبود روابط دیپلماسی با سایر کشورها در جایگاه راهکار اصلی بهبود وضعیت فعلی تجارت شمرده می‌شود. ایران نه‌تنها با کشورهای همسایه بلکه با سایر کشورها نیز باید روابط خود را تقویت کند و موانع موجود را بردارد.

وی ادامه داد: طی سال‌های گذشته با افزایش تحریم‌ها علیه ایران، صادرات نفت با چالش‌های زیادی همراه شد و در نتیجه ارزآوری این بخش کاهش یافت. علاوه بر آن، تشدید تحریم‌ها سبب شکل‌گیری مشکلات مختلف برای تجارت از جمله صادرات و واردات و همچنین دسترسی ایران به منابع ارزی خود شد.

این موضوع در کنار سایر مشکلات اقتصادی، باعث رشد تورم و افزایش نرخ ارز شده و در ادامه بر چرخه تولید اثر مستقیم گذاشته است. بنابراین، وجود تحریم‌ها و مشکلات دیپلماتیک تنها بر مسئله فروش نفت تاثیرگذار نیست و تمام حلقه‌های چرخه تجارت داخلی و خارجی را مورد هدف قرار داده است.

به این دلیل، کارشناسان عقیده دارند مهم‌ترین وظیفه دولت، کاهش تنش‌های دیپلماتیک با سایر کشورها است.

رویکرد توسعه‌گرایانه داشته باشیم

آقامیری در ادامه به پیامدهای کاهش فشارهای تحریمی اشاره کرد و در این‌باره توضیح داد: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، مهم‌ترین راهکار برای بهبود شرایط اقتصادی داخلی و توسعه تجارت خارجی، ترمیم روابط دیپلماتیک ایران با سایر کشورها است. این بهبود روابط می‌تواند حتی در بحث کاهش فشارهای تحریمی و نقل‌وانتقالات بانکی تاثیر مثبت مستقیم داشته باشد.

از سویی دیگر، در سایه مثبت بودن روابط، ظرفیت‌های تجاری مناسبی روبه‌روی ایران باز شده است و از این‌رو می‌توان سهمی پایدار از بازار کشورهای مختلف داشت.

وی ادامه داد: توسعه روابط بین‌المللی تنها به کشورها همسایه و منطقه محصور نمی‌شود و باید نگاهی توسعه‌گرایانه‌تر داشته باشیم، هرچند بهره‌برداری از فرصت‌های تجاری منطقه، یک شانس مهم درآمدزایی است، اما تمرکز صرف بر کشورهای همسایه به‌یقین برای ایران دستاوردهای جدی خواهند داشت،پس باید رویکردی وسیع داشته باشیم و تمرکز خود را تنها بر کشورهای منطقه و محدوده آسیا متمرکز نکنیم.

سخن پایانی

کارشناسان تجارت معتقدند باوجود دید مثبت دولت نسبت به تجارت خارجی، همچنان مشکلات و دست‌اندازهای جدی این بخش وجود دارند و دولت برنامه‌ای کارساز برای این مسائل ارائه نکرده است.

علاوه بر تمام نقایص عنوان‌شده، تغییرات مکرر بخشنامه‌های اقتصادی و تجاری از سوی دولت، یکی دیگر از دست‌اندازهای مهم فعالیت بازرگانان است. با این تغییرات مداوم، فرصت‌های مهم صادراتی ازدست‌رفته و نمی‌توان از بازارهای بالقوه بیشترین بهره‌برداری را کرد. در مجموع، حذف موانع داخلی و اصلاح رویکردهای مدیریتی در امور تجاری به‌ویژه صادراتی، مهم‌ترین راهکاری است که می‌توان برای رشد صادرات ایران به‌کار گرفت.

گزارش میدانی



روایت پاتوق‌های تاریخی

گزارشی از عمارت‌های قدیمی که به کافه تبدیل شدند

عکس‌ها: آیدا فریدی

کیمیا ملکی: در خیابانی عریض و بی‌انتها با درختانی که زمستان کار برگ‌هایش را ساخته قدم می‌زنم. سوز زمستان پیشانی‌ام را می‌سوزاند،اما بوی نابی به مشامم می‌رسد که سرما را از یادم می‌برد. بوی قهوه‌ای که مزه آن از راه دور حس می‌شود، از حضور کافه‌ها در این خیابان خبر می‌دهد. ناخودآگاه چشمانم به سمت در کافه میل می‌کند. ورودی کافه پر شده از گلدان‌های بزرگی که رنگ‌وبوی دیگری به این گوشه خیابان بخشیده‌اند. حیاطی بزرگ با میزهایی که با پارچه‌های چهارخانه قرمز پوشیده شده خودنمایی می‌کند. هر میز کافه قصه‌ای را دنبال می‌کند؛ یا شیرین و فرهادی که از نرسیدن به یکدیگر هراس دارند یا افرادی که سعی دارند نقدی بر وضعیت سیاسی و اقتصادی جامعه داشته باشند. روی هر میز منویی قرار دارد که گاهی دست‌نخورده روی میز رها می‌شود و مشتریان همیشگی به سفارش همان «نوشیدنی همیشگی» اکتفا می‌کنند. کنج دیگر کافه بادکنک‌های بالای میز خبر از برگزاری جشن تولد می‌دهد. آدم‌های دور هر میز یا دنبال نقطه اشتراکی بین خودشان می‌گردند یا برای یادآوری خاطرات گذشته کنار یکدیگر نشسته‌اند. صمت در گزارش میدانی این هفته سراغ کافه‌های قدیمی تهران رفته تا از بعدی دیگر به موضوع کافه‌گردی بپردازد.

رشت کوچک در مرکز تهران

از مترو انقلاب پیاده می‌شوم، به سمت خیابان ۱۲ فروردین می‌روم و از کنار بساط همان دستفروشان همیشگی رد می‌شوم. با هر قدم کلماتی به گوشم می‌رسد: «پایان‌نامه» «مقاله» «دکترا»... در پیاده‌رو خانه‌ای قدیمی خودنمایی می‌کند که سر در آن تابلویی آبی رنگ قرار دارد و روی آن با خطی زیبا نوشته شده: «دل بزن به دریا اینجاست دریا». به ورودی خانه می‌رسم. ترازویی قدیمی در کنار صندوق‌دار جلب توجه می‌کند. در قدیمی خانه را کمی باز می‌کنم. موسیقی شمالی پخش می‌شود و بوی غذاهای شمالی هوش را از سر می‌برد. روبه‌روی در سماوری زغالی و قدیمی در حال جوشیدن است و دور آن پراست از استکان‌های کمرباریک با نعلبکی‌های لبه قرمزی که کف آن تصویر لیلی و مجنون دل می‌برد. چشمم به سالن می‌افتد؛ سالنی با کنج‌های آینه‌کاری و دیوارهایی پرشده از قاب‌هایی کوچک که تصویر قهرمان و پهلوانی ملی را در دل دارند. هر دیوار با نقش کلماتی که با خطی نستعلیق نوشته شده، خوانندگان را به صلح و دوستی تشویق می‌کند و مرام پهلوانی را یادآور می‌شود. در سالن میز و نیمکت‌های فلزی با تشک‌های سبز رنگ میزبان آدم‌هایی است که برای سر کردن لحظه‌ای خوش اینجا را انتخاب کرده‌اند. با نگاه به هر سوی این فضا یادی از رشت در ذهن‌تان زنده می‌شود؛ از کوزه‌های سفالی آویزان از سقف گرفته تا ماشین ریسندگی گنج دیوار. آویزهای بوته سیر و پیاز هم جلوه زیبایی به محیط داده است. به سراغ منو رفتم که زیر شیشه هر میز قرار گرفته بود. نام غذاها و نوشیدنی‌های مختلفی در آن دیده می‌شود؛ از ترشه‌تره و باقالی قاتوق تا رشته خوشکار اصل و شربت آبغوره، عسل و درار. از بو و برنگ غذاهایی که روی میزها در ظروف لعابی سرو می‌شود، مشخص است که آشپز خود اهل رشت است. از در ورودی این غذاخوری که حوضی سنتی در کنار آن قرار دارد تا طاقچه‌هایی که روی هر کدام از آنها یادگاری از گذشته‌ها رخ می‌نماید، لذت سپری کردن لحظاتی در مکانی قدیمی و خاطره‌ساز را به شما خواهد داد.



سوغاتی شیرین فرانسه برای ایران

مدت‌هاست که کافه و کافه‌نشینی که سوغاتی از کشور فرانسه برای ایران است، بسیاری از ایرانیان را به خود جذب کرده است.

کافه «لقانطه» نخستین کافه ایران است که در سال ۱۲۸۵ در دوره مظفرالدین شاه، توسط غلامحسین خان مولایی که از دانشجویان ایرانی در پاریس بود، در خیابان باب همایون تهران و به سبک کافه‌های اروپا تاسیس شد. این کافه در زمان مشروطه برای روشنفکران به یک پاتوق تبدیل شد. گوشه گوشه این شهر پر شده از کافه‌های مدرن و قدیمی پر از نوستالژی که هر یک از آنها طرفداران خاص خود را دارند.

کهنه‌خانه‌ای با کتاب‌های جذاب

راهی سفر زیرزمینی دیگری می‌شوم. این بار مقصد حسن‌آباد است. از مترو که پیاده می‌شوم نگاهم به نمایی زیبا و قدیمی می‌افتد که متاسفانه نیمی از آن با آتشی بی‌رحم سوخته و خبری از ترمیم زخم‌هایش نیست. در قابی دیگر مغازه‌های پر از کاموا‌های رنگی دیده می‌شود و مشتریانی که برای خرید کاموا آمدند تا رج مهربانی برای عزیزان‌شان ببافند. با عبور از مغازه‌هایی که با هزاران رنگ پوشیده شده‌اند به راسته ابزارفروشان می‌رسم و کمی بعد تابلوی خیابان شیخ هادی را که می‌بینم راه خود را از راسته ابزارفروشان کج می‌کنم و به سمت مقصد می‌روم. حین قدم زدن در خیابان شیخ هادی به کوچه‌ای می‌رسم که ابتدایش خانه‌ای قدیمی قرار دارد؛ خانه‌ای که هرچند بالکن آن در خطر ریزش است اما با همان تن لاجون و شکننده با وسایل قدیمی تزئین شده است؛ از فانوسی قدیمی تا سازی که به دیوار آویزان شده است. از نگاه کردن به این خانه که سیر می‌شوم، به سمت عمارت قدیمی این کوچه می‌روم با درب‌های بلند چوبی. اینجا نخستین کافه‌کتاب تهران است؛ کهنه‌خانه‌ای که بنا بر شنیده‌ها روزی شاهد یک زندگی عاشقانه از قمرالدوله (دختر مظفرالدین شاه) همراه همسرش مهین‌الملک مزینانی بوده است. به محض ورود با عکس صاحبخانه روبه‌رو می‌شوم که بر دیوار قرار گرفته است. قسمت بیرونی که به محض ورود به خانه به شما سلام می‌کند، کتابخانه و یک اتاق است که نمازخانه این کافه‌کتاب است. این را عبایی قهوه‌ای‌رنگ به ما می‌گوید که در آن آویزان شده و ساعتی قدیمی که تک تک صدای عقره‌هایش شنیده می‌شود. ورودی عمارت پله‌هایی نسبتا قدیمی دارد که مسیر آدم‌ها را به دو بخش تقسیم می‌کند؛ حیاط عمارت یا کتابخانه‌ای جذاب. ترجیح دادم بعد از ورود به سمت حیاط عمارت بروم. از پله‌های بلند که نیمی از آن با کاشی‌های گلدار پوشیده شده و طاقی کوتاه که باید برای رد شدن از آن سر خود را خم کنم گذر می‌کنم. حیاط با ریسه چراغ‌های رنگی تزئین شده است. چشمانم به آجربهمنی‌های رنگ‌ولعاب‌دار می‌افتد و حوضی فیروزه‌ای که با گلدان‌های اطرافش به خوبی دلبری می‌کند. حیاط درست در مرکز عمارت قدیمی قرار دارد و آن طرف اتاق‌ها با در و پنجره‌های چوبی واقع شده‌اند. حیاط پر شده از میزهایی که دور آن آدم‌های مختلفی نشسته بودند، با قصه‌های مختلف؛ از خانمی که صبح قبل از آمدن به کافه ماشین همسرش را به سطل آشغال آهنی یک خانه زده بود تا زن‌ومرد میانسالی که از لحظه‌ای که آمدند عکس‌هایی سلفی گرفتند. از ذوق چشمان‌شان معلوم بود که برای نخستین بار است که به این کافه خاطره‌انگیز می‌آیند. بعد از دیدن حیاط به داخل عمارت می‌روم. پس از ورود با پنج اتاق روبه‌رو می‌شوم که هر کدام به یک محله تشبیه و براساس حس و حال آن محله‌ها چیده شده‌اند. روی دیوار هر اتاق تصاویری از گذشته آن محله وجود دارد. توجهم به میزهای داخل اتاق جلب می‌شود.

هر میز به اسم یکی از بزرگان آن محله روی یک کاشی قاب‌شده، نام‌گذاری شده است. بارکدی کنار هر میز قرار دارد که برای خواندن شرحی کوتاه درباره شخصیتی که میز با اسم او نام‌گذاری شده، کافی است آن را اسکن کنید. اینجابه‌جای گفتن شماره میز نام بزرگی گفته می‌شود؛ مثلا آقا و خانمی در محله بازار روی میز «رضاقلی خان هدایت» نشسته بودند. وارد راهرو اصلی اندرونی می‌شوم؛ جایی که دو اتاقک، هر کدام دارای یک صندوق‌خانه در انتها و هر کدام دارای ظرفیتی به‌اندازه تنها یک میز، به‌نام دو محله فقیرنشین دوران قاجار یعنی «بازار» و «چال‌میدان» نام‌گذاری شده‌اند. به راهرو می‌روم. کمدی قدیمی در آن قرار دارد که پر از شیشه‌های عطاری قدیمی است، با نام‌هایی که محتویات داخل آن را اعلام می‌کنند. از پله‌های پیچ‌دار انتهای راهرو بالا می‌روم و چشمم به تلویزیونی قدیمی می‌افتد، در کنجی که پر از وسایل قدیمی است. در قسمت بالایی اندرونی، سه اتاقک که شاه‌نشین هم جزو آنهاست، به‌نام محله‌های «عودلاجان»، «سنگلج» و «ارگ» نام‌گذاری شده‌اند. کنج دیگری از این عمارت کتابخانه‌ای قرار دارد که پاتوق بسیاری از پژوهشگران است. آنها می‌توانند کتاب خود را در گوشه‌ای از عمارت بخوانند و اگر میلی به یکی از قسمت‌های منو داشته باشند تخفیفی نیز برای آن بگیرند. در حقیقت منو این کافه‌کتاب هم شامل خوراکی‌های متنوع است و هم کتاب‌هایی گوناگون. موضوع قابل‌توجه این بود که در حیاط این عمارت به‌جای اینکه افراد میانسال را با موی سپید و خاطرات گذشته ببینید، جوانانی را ملاحظه می‌کنید که انتظار دارید عصر خود را در یکی از کافه‌های مدرن با تم تیره بگذرانند و پای میز آن عکس‌های «مکش مرگ‌ما» بگیرند. گویی همه این زیبایی‌ها یک جا جمع شده تا قصه خانه قدیمی محله شیخ‌هادی زنده بماند. برای شناختن بیشتر این عمارت قدیمی پای حرف صاحب جوان این کافه‌کتاب می‌نشینم؛ جوانی بازاری که اکنون در مسیر فرهنگ کتابخوانی قدم برداشته است.

از بازار تا کافه‌کتاب



حیف است داستان این کافه‌کتاب را از زبان صاحب و موسس آن نشنویم. بهزاد یعقوبی، صاحب کافه‌کتاب با اشاره‌ای کوتاه به زندگی خود به خبرنگار صمت گفت: از ۱۴ سالگی درس را رها کردم و با همان سن کم وارد بازار شدم. البته بعد از مدتی دوباره تحصیل را شروع کردم. در حقیقت قصه من از بازار آغاز می‌شود و علاقه زیادی که به اجناس قدیمی و کنجکاوی که نسبت به بافت‌های تاریخی بازار داشتم. وی با اشاره به سرآغاز این قصه اظهار کرد: در تهران کافه‌کتاب کم نداریم، اما اینجا در واقع، کافه کتابخانه است و هدف اصلی من آشتی مردم با کتاب است. مدت‌ها بود به احیای یکی از خانه‌های اوقافی قدیمی و راه‌اندازی کافه‌کتاب فکر می‌کردم. تا اینکه روزی پیشنهاد این خانه در محله قدیمی دولت به من داده شد. دارالخلافه تهران ۶ محله داشت. نکته‌ای که درباره این خانه نظر من را جلب کرد وجود ۵ اتاق در حیاط پشتی و یک اتاق در قسمت جلو خانه بود؛ درست ۶ اتاق. در نتیجه این ملک را انتخاب و هر اتاق آن را به‌نام یکی از محله‌های شش‌گانه دارالخلافه نام‌گذاری کردم. البته در این باره باید این نکته را هم یادآور شویم که مناطق ۱۱و۱۲ در محدوده دارالخلافه تهران قرار دارند. یعقوبی درباره این خانه قدیمی بیان کرد: این خانه، موقوفه مهین‌الملک، داماد مظفرالدین شاه است و ما آن را با هزینه شخصی از متولی اجاره کرده‌ایم. متولی این ملک، دکتر اسلامی است که کارمند ناسا بوده است. شرط دکتر اسلامی برای اجاره دادن ملک این بود که نه خانه باشد، نه رستوران؛ فقط کسی می‌تواند آن را اجاره کند که قصد داشته باشد کار فرهنگی-تاریخی انجام دهد. یعقوبی درباره وسایل قدیمی کافه اظهار کرد: تمام وسایل موجود در کافه شخصی است و از دوران کودکی آنها را جمع‌آوری کردم. برخی نیز جهیزیه مادربزرگم است. صاحب کافه درباره منوی مخصوص آن بیان کرد: منو را در قالب تقدیرنامه طراحی کرده‌ایم؛ به این معنا که ما از مراجعه‌کننده‌ای که این کافه را انتخاب کرده، تقدیر می‌کنیم. طرح داخلی منو هم طرح وقفنامه است که اشاره به موقوفه بودن این ملک دارد. در گوشه‌ای از منو هم چند خط درباره چگونگی دارالخلافه و پایتخت شدن تهران در زمان آغامحمد خان قاجار نوشته‌ایم تا مراجعه‌کننده در همان فرصت کوتاه سفارش دادن هم گذری بر تاریخ داشته باشد. خبرنگار صمت پیشنهاد قرار دادن غذاهای سنتی را در منو می‌دهد و صاحب کافه در جواب می‌گوید: در ابتدای راه‌اندازی این کافه غذاهای سنتی مانند کوفته، دلمه و... را سرو می‌کردیم، اما مورداستقبال واقع نشد. متاسفانه مردم علاقه دارند اگر روزی را در بیرون از خانه سپری می‌کنند غذایی را میل کنند که در خانه امکان پخت آن نیست. یعقوبی اتاق کتابخانه را قلب تپنده این کافه‌کتاب دانست وافزود: در این کتابخانه مجموعه‌ای از کتاب‌های چاپ سنگی وجود دارد که گردآوری آنها سال‌ها طول کشیده است. رمان‌های متنوعی که شاید نمونه آنها دیگر یافت نشود. همچنین کتاب‌های تاریخی این کتابخانه، کتاب‌های مرجع است. علاوه بر این رمان‌های معروف دنیا به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی، ایتالیایی و آلمانی را در این کتابخانه جمع‌آوری کرده‌ایم تا اگر یک گردشگر به اینجا آمد از کافه‌کتاب ما استفاده کند. وی با اشاره به توجه این کافه‌کتاب به علاقه‌مندان مطبوعات گفت: در کتابخانه ما دوره کامل نخستین روزنامه‌های ایران از جمله دولت علیه ایران، وقایع اتفاقیه، صور اسرافیل، شرف، مرآت‌السفر، تربیت و شرافت موجود است و علاقه‌مندان می‌توانند برای تکمیل تحقیقات خود از آنها استفاده کنند. ما اینجا نه فقط نسخه‌های افست بلکه نسخه‌های اصل این روزنامه‌های قدیمی را هم گردآوری کرده‌ایم که جذابیت زیادی برای علاقه‌مندان به این حوزه دارد.

سخن پایانی

راه‌اندازی کافه راهکاری است که می‌تواند کهنه‌خانه‌های تهران را زنده نگه‌دارد و نسل جدید را با فرهنگ گذشته آشنا کند. شاید بد نباشد مسئولان خانه‌های قدیمی تهران را با اجاره‌ای اندک به دوستداران کافه بدهند تا از این رهگذر هم جان این خانه‌های قدیمی حفظ شود و هم امکانی مطلوب برای گذران دوره فراغت افراد جامعه فراهم آید.





یادداشت

شکاف عمیق بین عرضه و تقاضا



میثم مهرپور
کارشناس مسکن

دولت سیزدهم از ابتدای کار خود، شعار ساخت سالی یک‌میلیون واحد مسکونی را در راستای افزایش عرضه مسکن به مردم وعده داد.

بعد از وقفه ۸ ساله‌ای که در تولید مسکن در کشور رخ داد، جای خالی چنین پروژه‌ای به‌شدت احساس می‌شد، چرا که در سال‌های اخیر شاهد شکاف عمیق بین عرضه و تقاضا در بازار مسکن بوده‌ایم. از طرفی، باتوجه به شرایط کشور، رونق بازار مسکن می‌تواند دستاوردهای اقتصادی مثبتی را برای کشور به ارمغان بیاورد و مسیر توسعه را برای اجرایی شدن اهداف کلان هموار کند.

سیاست‌های گذشته برای ساماندهی بازار مسکن نتوانست گره کور مشکلات این بخش را باز کند و با کاهش تولید مسکن، تعادل در عرضه و تقاضا در این بازار حیاتی برهم‌خورد و با تاثیر مستقیمی که این موضوع بر افزایش قیمت‌ها گذاشت، روزبه‌روز خرید خانه برای اقشار کم‌درآمد جامعه دشوارتر شد.

اقدامات دولت سیزدهم در راستای ساماندهی بازار مسکن سروصدای زیادی به پا کرد، اما شرایط حاکم بر اقتصاد کشور، اجرایی شدن این پروژه‌ها را به‌چالش کشیده است. دولت با هدف ساخت مسکن ارزان‌قیمت، طرح نهضت ملی مسکن را مطرح کرد که براساس آن تصمیم گرفت، با قرار دادن زمین رایگان در اختیار سازندگان، اقدام به ساخت سالی یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور کند.

موضوعی که تاکنون اجرایی نشده است و موفق به‌نظر نمی‌رسد، چرا که حتی اگر این واحدها با زمین رایگان هم ساخته شوند، باز هم هزینه‌های ساخت‌وساز به‌مراتب بالاتر از برآوردهای دولت می‌شوند و در عمل، ساخت مسکن ارزان‌قیمت زیرسوال می‌رود.

با نگاهی به گذشته مشاهده می‌کنیم که پروژه‌های مسکن با حداقل آورده متقاضیان تحویل داده می‌شد، از این‌رو تکرار چنین پروژه‌هایی برای ساماندهی بازار مسکن و برقراری تعادل بین عرضه و تقاضا منطقی به‌نظر نمی‌رسد و شرایط اقتصادی کنونی قطعا جوابگوی چنین پروژه‌هایی نخواهد بود.

سیاست‌های دولت برای خانه‌دار کردن مردم باید شکل جدیدی به خود بگیرد و بازار مسکن از حالت سرمایه‌ای به‌سمت کالای مصرفی سوق داده شود، همچنین با نظارت مستمر و برنامه‌ریزی دقیق، دست سوداگران و دلالان از این بازار کوتاه شود تا این موضوعات نتواند بر آتش تورم‌بخش مسکن دامن بزند.

با این اقدامات، قیمت‌ها کاهشی می‌شوند و بازار مسکن به ماهیت اصلی خود برمی‌گردد. اگر این اتفاقات رخ دهد و تسهیلات بخش مسکن افزایش یابد، قدرت خرید افراد تا حد زیادی بالا می‌رود و کمک بزرگی به بازار می‌کند.

مسکن بخشی از اقتصاد است و تا وقتی‌که بسترهای اقتصادی کشور اصلاح نشود، بازار مسکن نمی‌تواند در مسیر درستی قرار بگیرد و انتظار برود در کوتاه‌مدت این بازار حیاتی ساماندهی شود. دولت باید با نظارت مستمر و همکاری با بخش خصوص و انبوه‌سازان، سرعت تولید بخش مسکن را افزایش دهد تا خلل ۸ساله‌ای که در دولت قبل به وجود آمده است، هرچه سریع‌تر جبران شود.

اگر دولت بتواند تمام چالش‌های پیش‌روی ساخت مسکن را کنار بزند و طرح نهضت ملی مسکن را اجرایی کند، تعادل چشمگیری در عرضه و تقاضای بازار مسکن به‌وجود می‌آید و تا حد زیادی قیمت‌ها کنترل می‌شود،اما نکته‌ای که وجود دارد، این است که دولت در کنار افزایش تولید باید سیاست‌های کنترلی را به‌صورت مستمر در نظر بگیرد.

تحویل مصالح به زلزله‌زدگان خوی بعد از آواربرداری

رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با اعلام اینکه زلزله ۵.۹ در مقیاس ریشتر خوی در مجموع به ۹ هزار و ۲۵۰ واحد مسکونی آسیب وارد کرد، از اتمام آواربرداری واحدها تا قبل از پایان امسال و تحویل مصالح و اسکلت‌های پیش‌ساخته خبر داد. اکبر نیکزاد در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، از پایان برآوردها و ارزیابی‌های میزان خسارت‌های ناشی از زلزله به واحدهای مسکونی روستایی و شهری خبر داد و گفت: براساس برآوردها در زلزله ۵.۹ ریشتری خوی که ۸ بهمن امسال رخ داد، هزار و ۷۵۰ واحد مسکونی تخریب شد که نیاز به بازسازی دارند و ۷ هزار و ۵۰۰ واحد دچار آسیب و نیازمند تعمیرات شناسایی شدند. رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ادامه داد: بنیاد مسکن پیشنهادهای خود را در راستای میزان تسهیلات کم‌بهره و بلاعوض در مناطق زلزله‌زده ارائه کرد که دولت درباره میزان تسهیلات کم‌بهره و بلاعوض در هفته جاری تصمیم‌گیری می‌کند و نتیجه به اطلاع هموطنان می‌رسد. نیکزاد یادآور شد: برای موضوع آواربرداری و همچنین آمارگیری و تشکیل پرونده بازسازی‌ها، ماشین‌آلات و نیروهای بنیاد مسکن از ۴ استان آذربایجان‌شرقی، زنجان، کردستان و اردبیل از همان ساعات اولیه به مناطق زلزله‌زده گسیل شدند و موضوع آواربرداری، آمارگیری، تکمیل پرونده و شروع عملیات اجرایی از همان ساعات اولیه آغاز شد. وی با تاکید بر اینکه مسئولان و مردم محلی همکاری مناسبی دارند، از اتمام آواربرداری‌ها تا قبل از اتمام امسال خبر داد و گفت: بنیاد مسکن کار آواربرداری و ساخت واحدهایی را که آواربرداری آنها به اتمام رسیده، از منابع داخلی بنیاد انجام می‌دهد تا بعد از مصوبه دولت، تخصیص‌ها به بنیاد مسکن برسد.

عوامل موثر در هزینه تمام‌شده واحدهای نهضت ملی بررسی شد

قایم‌باشک مسکن و تورم

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

برهم‌خوردن تعادل در بازار مسکن در پی افزایش تقاضا و کاهش ساخت‌وساز در کشور اتفاقی بود که دولت جدید در همان ابتدای کار با آن روبه‌رو شد. این موضوع باعث شد تا دولت سیزدهم ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را در قالب طرح نهضت ملی مسکن به مردم وعده دهد؛ طرحی که باتوجه به بستر اقتصادی کشور با اماواگرهای زیادی روبه‌رو شده است.

این طرح بسیاری از اقشار کم‌درآمد جامعه را برای خانه‌دار شدن امیدوار کرد،اما با گذشت حدود ۱۶ ماه از عمر دولت، هنوز هیچ آماری که نشان دهد، این طرح موفق بوده است، دیده نمی‌شود، چرا که در حال حاضر میانگین نرخ هر مترمربع واحد مسکونی شهر تهران در حال عبور از مرز ۵۰ میلیون تومان و هزینه‌های ساخت این پروژه پرسروصدا روزبه‌روز در حال افزایش است. از طرف دیگر، گرانی مسکن با تاثیر مستقیم خود بر نرخ اجاره‌بها، بسیاری از مستاجران را با چالش‌های زیادی روبه‌رو و شهروندان را مجبور به حاشیه‌نشینی و شهرک‌نشینی کرده است. صمت در این گزارش، به بررسی عوامل موثر در گرانی واحدهای نهضت ملی مسکن از نگاه کارشناسان می‌پردازد.



عکس: صمت

دولت باید با اختصاص بودجه معین به بخش خصوصی، این امکان را برای سازندگان و انبوه‌سازان فراهم کند تا این بخش با امکانات و تکنولوژی‌های به‌روز اقدام به ساخت‌وساز در کشور کند و به تولید مسکن سرعت بخشد

تورم، بلای جان ساخت مسکن

بیشتر از یک سال از وعده ساخت ۴ میلیون مسکن مطرح می‌گذرد؛ اما هنوز واحدی تحویل داده نشده و رئیس‌جمهوری معتقد است حتی با تاخیر ایجادشده، ۴ میلیون مسکن تا پایان دولت سیزدهم ساخته می‌شود. حالا باید دید، با وضعیت کسری بودجه و کمبود منابع آیا به این وعده عمل خواهد شد و روند افزایش قیمت‌ها تا چه اندازه بر اجرایی شدن این پروژه تاثیر خواهد گذاشت؟

به‌تازگی نیز مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید ایران در رابطه با قیمت‌گذاری هر مترمربع نهضت ملی مسکن گفته است که در پروژه نهضت ملی مسکن واحدهای ۴ تا ۷طبقه ساخته می‌شود و قرارداد ساخت این خانه‌ها با محاسبه نرخ تعدیل سال ۱۴۰۰ که با احتساب زمین رایگان حدود ۴.۵ میلیون تومان بود، به متری ۷ میلیون تومان خواهد رسید، چرا که باتوجه به تورم ماه‌های گذشته، نرخ مصالح افزایش پیدا کرده و این امر روی نرخ مسکن نیز تاثیر گذاشته است.

باید توجه داشت، افزایش نرخ ساخت مسکن برای اقشاری است که خانه‌ای ندارند و امیدوار بودند با این طرح و مبلغ اندکی که در اختیار دارند، دارای سرپناهی شوند.

با اینکه شنیده می‌شود، ممکن است رقم تسهیلات برای طرح نهضت ملی مسکن افزایش یابد، اما برخی خانوارها توانایی پرداخت اقساط با ارقام بالاتر را ندارند. از سوی دیگر، افزایش نرخ تورم، نرخ کالاها و خدمات را گران‌تر می‌کند و ممکن است دوباره دولت از هدف‌گذاری خود فاصله بگیرد.

طبیعی است که عرضه یکی از محرک‌های بازار مسکن است و باعث کاهش نرخ مسکن خواهد شد، اما در این بین، دلایل دیگری نیز برای وضعیت فعلی مسکن وجود دارد که باید برای بهبود آن چاره‌ای اندیشید. در غیر این صورت، عامل عرضه و ساخت مسکن‌های ملی نیز تاثیر زیادی بر متوسط نرخ نمی‌گذارد؛ عواملی مانند تورم عمومی، تورم مصالح ساختمانی و افزایش نرخ دلار، هر روز از توان مردم برای خرید مسکن و قدرت سازندگان برای تولید آن می‌کاهند.

تورم و نرخ ارز، توزیع ثروت را با چالش مواجه کرده است. در اثر این ۲ مقوله، کمابیش تمام بخش‌های اقتصاد درگیر نابسامانی شده‌اند

وزارت راه و شهرسازی شفاف‌سازی کند



جمشید برزگر، رئیس کانون انبوه‌سازان ایران در رابطه با هزینه تمام‌شده واحدهای نهضت ملی مسکن به صمت گفت: در قراردادهایی که برای ساخت این پروژه دولتی منعقد شده بود، میانگین هزینه ساخت برای هر مترمربع از این واحدها چیزی در حدود ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان اعلام شد و این عدد برای تغییرات اعمال‌شده از زمان انعقاد قرارداد (پیشرفت ۲۰ درصدی پروژه) در نظر گرفته شده بود، اما اکنون باتوجه به تغییراتی که در بودجه ساخت پیش آمده، این عدد به ۷ میلیون تومان رسیده است. متاسفانه اعداد و ارقامی که هرازگاهی از روند پیشرفت پروژه‌ها و نرخ تمام‌شده دیده می‌شود، آن‌طور که باید، مستند نیست و وزارت راه و شهرسازی شفاف‌سازی اصولی از این بابت نکرده است. وی افزود: آن چیزی که مشخص است، این است که مابه‌التفاوت و تغییراتی که براساس شاخص‌های سازمان برنامه‌وبودجه اعمال می‌شود، باید توسط خریداران پرداخت و هرچقدر روند ساخت‌وساز طولانی‌تر شود، این تغییرات قیمتی قابل‌توجه‌تر می‌شود. باتوجه به افزایش افسارگسیخته نرخ ارز و مصالح ساختمانی این اتفاق شدت بیشتری به خود می‌گیرد و وزارت راه و شهرسازی باید تمام توان خود را به‌کار بگیرد تا این جریان را متوقف و زمان تحویل واحدهای نهضت ملی را کوتاه‌تر کند تا اقشار هدف برای تحویل خانه‌های خود با چالش روبه‌رو نشوند. دولت باید با برنامه‌ریزی و اصلاح سیاست‌های مختلف برای حل مشکلات اقتصادی ورود کند تا به‌نوبه خود برای ساخت این واحدها به وزارت راه و شهرسازی کمک کند و باری از دوش اجرایی شدن این پروژه عظیم بردارد.

ضرورت همکاری برای تسریع ساخت

برزگر روند همکاری وزارت راه و شهرسازی با بخش خصوصی را ضعیف عنوان کرد و به صمت گفت: در ۲ ماه ابتدایی شروع به کار دولت جدید، کانون انبوه‌سازان جلسات متعددی با وزیر راه و شهرسازی برگزار کرد که طی این جلسات، از موانع و مشکلات بازار مسکن در کشور صحبت شد و این کانون درصدد همکاری با وزارت راه و شهرسازی برآمد و برای اجرایی شدن هرچه سریع‌تر این پروژه، برنامه‌های حساب‌شده‌ای را تحویل این وزارتخانه داد و حاضر شد، تمام توان تجربی و تخصصی خود را برای پیشبرد این پروژه در اختیار بگذارد، چرا که خانه‌دار شدن اقشار محروم و کم‌درآمد از اولویت‌های ما بود، اما متاسفانه این همکاری از سوی وزارت راه و شهرسازی رد شد و ساخت‌وساز تمام پروژها به نهادهای دیگر سپرده شد.

دولت برای اجرای سیاست‌های خود برای ساخت مسکن، باید از انبوه‌سازان کمک بگیرد، به این نحو که دولت زمین موردنیاز را تامین کند و انبوه‌سازان بعد از اخذ مجوزهای لازم، اقدام به تهیه یک نقشه مهندسی‌ساز کنند و از بانک‌ها تسهیلات بگیرند. با این اتفاق، واحدهای مسکونی براساس مشتری‌مداری و رضایت شهروندان ساخته می‌شود. دولت باید با سیاست‌گذاری صحیح و نظارت مستمر، عملکرد ساخت مسکن را مدیریت کند، نه اینکه با دخالت غیرتخصصی، مانع سرعت بخشیدن به پیشرفت بخش ساخت‌وساز شود و توان تولید را از بخش خصوصی بگیرد.

رئیس کانون انبوه‌سازان ایران در پایان گفت: دولت باید با اختصاص بودجه معین به بخش خصوصی، این امکان را برای سازندگان و انبوه‌سازان فراهم کند تا این بخش با استفاده از امکانات و فناوری‌های جدید اقدام به ساخت‌وساز در کشور کند و به تولید مسکن سرعت ببخشد تا هزینه‌های ساخت منجر به بالا رفتن نرخ تمام‌شده پروژه نهضت ملی مسکن نشود. اکنون باتوجه به وقفه ۸ساله کشور در بخش ساخت‌وساز، ضرورت دارد که دولت برای تحقق هرچه سریع‌تر اهداف خود، زمینه‌های همکاری با سایر بخش‌ها را تقویت کند تا عرضه و تقاضای مسکن در کشور به‌تعادل برسد.

قانون محاسبه نرخ تمام‌شده اجرا شود



مجید گودرزی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: در رابطه با اعلام نرخ تمام‌شده برای واحدهای نهضت ملی مسکن، دانستن این نکته حائزاهمیت است؛ آمارهایی که از سوی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران منتشر می‌شوند، معمولا جهت‌دار هستند و تصور بر این است که بیشتر برای ایجاد تورم در بازار مسکن منتشر می‌شوند، در نتیجه بارها درخواست‌هایی برای ورود و نظارت به این آمارها داده شده که متاسفانه تاکنون بی‌نتیجه مانده است.

وی افزود: ما درگذشته طرحی را با عنوان «قانون بهای تمام‌شده» تقدیم دولت کردیم تا شکل اجرایی به خود بگیرد که این طرح در حال حاضر نیز در حال تکمیل شدن است.

براساس این ایده، سود پیمانکاران در همین ۶ یا ۷ میلیون تومانی که برای ساخت مسکن نهضت ملی اعلام شده، به‌حساب آمده است و در یک عرف معمول، اگر میانگین سهم سازنده و مالک زمین را چیزی در حدود ۵۰ درصد برای هرکدام در نظر بگیریم، همان مبلغی که صرف ساخت این واحدها می‌شود، همان اندازه نیز برای ارزش زمین محاسبه می‌شود، چرا که این موضوع، عرف مشارکت است و می‌توانیم این موضوع را تبدیل به قانون کنیم و از این اقدام برای حل همیشگی مشکل مسکن استفاده کنیم، بدون اینکه سازنده‌ها را با دردسر مواجه کنیم.

بخش مولد اقتصاد بدون بازدهی!

وی درباره ساخت‌وسازهای نهضت ملی مسکن و آثار آن بر نرخ مسکن اظهار کرد: امروز ما در کشور اقتصادی داریم که تورم و نرخ ارز، توزیع ثروت را با چالش مواجه کرده‌اند و در اثر این ۲ مقوله، کمابیش تمام بخش‌های اقتصاد درگیر نابسامانی و باعث شده‌اند تا دلالی، در سایه عدم‌قیمت‌گذاری براساس قانون بهای تمام‌شده بسیار پرسود و بخش مولد اقتصاد بدون بازدهی و صرفه اقتصادی باشد. این در حالی است که بیشتر کشورها تلاش می‌کنند دقیقا عکس این رخداد اتفاق افتد و کار و تولید شامل انواع معافیت‌ها شود، اما در ایران به‌علت افزایش تورم و نرخ ارز حتی ابزارهای مالی هم با نوسانات شدید همراه و ابزارهای کنترل دولتی تبدیل به سپر ایمنی برای نوسان ضدتولیدی می‌شوند که نمونه آن طرح مسکن مهر بود که باوجود واگذاری به قیمت‌های ناچیز، در سایه نبود قانون بهای تمام‌شده املاک، امروز صدها میلیون تومان معامله می‌شوند و در عمل اثر ماندگاری بر نرخ مسکن نداشته‌اند.

سخن پایانی

تسریع در روند تامین زمین و ساخت واحدهای طرح نهضت ملی مسکن، بکارگیری بخش خصوصی، تامین مصالح ساختمانی به‌صورت مستقیم از کارخانجات، پذیرش ظرفیت متقاضیان و نرخ واقعی واحدها براساس شرایط اقتصادی، می‌تواند بخشی از اثرات تورم پروژه نهضت ملی مسکن را کاهش دهد. باتوجه به بحث تورم، شاید نتوان اقدام خاصی برای کاهش نرخ تمام‌شده واحدهای نهضت ملی مسکن که حالا بنا به اذعان مسئولان به متری ۷ تا ۸ میلیون تومان رسیده است، انجام داد، اما به‌طورقطع تسریع در اجرای کارها می‌تواند پروژه را مقداری از تورم‌های آتی مصون نگه دارد. البته طرح‌هایی مثل کارت اعتباری مصالح ساختمانی و خرید نهاده‌ها به‌صورت مستقیم از کارخانجات که پیش از این وعده آن داده شد، آن‌طور که بایدوشاید، در طرح نهضت ملی مسکن اجرایی نشد. همزمان با ورود وزیر جدید راه و شهرسازی به این وزارتخانه، تلاش برای افزایش ظرفیت زمین‌های پروژه نهضت ملی مسکن آغاز شده است. این طرح در واقع یکی از بزرگ‌ترین دستورکارهای وزارت راه و شهرسازی محسوب می‌شود. تاکید نمایندگان مجلس درباره اهتمام بر اجرای قانون جهش تولید و تامین مسکن در جلسه رأی‌اعتماد به مهرداد بذرپاش، اهمیت این پروژه را نشان می‌دهد.

نبض تولید در ۹ ماه نخست ۱۴۰۱

بررسی وضعیت تولید در ۹ ماه نخست امسال نشان می‌دهد که از ۳۳ کالای منتخب صنعتی و معدنی، ۲۰ کالا افزایش تولید و ۱۲ کالا کاهش تولید داشته‌اند. به‌گزارش مهر، مروری بر آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۹ ماه نخست امسال نشان می‌دهد که از ۳۳ کالای صنعتی و معدنی، ۲۰ کالا افزایش تولید و ۱۲ کالا افت تولید را تجربه کرده‌اند.

بررسی‌ها حکایت از آن دارد که تولید اتوبوس، مینی‌بوس و ون با ۱۵۷ درصد رشد، در صدر تولیدات ۹ ماه نخست امسال قرار دارد و در طرف دیگر ترازو، تولید انواع محصولات فولادی با ۲۳ درصد کاهش، بیشترین افت تولید را به نام خود زده است. در ۹ ماه نخست امسال، تولید کنسانتره زغال‌سنگ ۲۰ درصد، شیشه‌جام ۲۷ درصد، ظروف شیشه‌ای ۳ درصد و ظروف چینی یک درصد، رشد تولید داشته‌اند، البته در این مدت، تولید آلومینا نیز بدون تغییر بوده و مشابه پارسال تولید شده است. همچنین در طرف مقابل، تولید فولاد خام ۲ درصد، انواع محصولات فولادی ۲۳ درصد، کاتد مس ۵ درصد، سیمان یک درصد، کاشی و سرامیک ۳ درصد و چینی بهداشتی ۳ درصد کاهش یافته است. بر این اساس در این بازه زمانی، تولید انواع خودروی سواری ۱۳ درصد، وانت ۵۴ درصد، اتوبوس، مینی‌بوس و ون ۱۵۷ درصد، تراکتور ۴ درصد، انواع تایر یک درصد، کارتن ۳۱ درصد، سموم دفع آفات نباتی ۳۴ درصد، محصولات پتروشیمی ۸ درصد، الیاف اکریلیک ۳۰۱ درصد، نخ فیلامنت پلی‌استر ۵ درصد، الیاف پلی‌استر ۳ درصد، انواع تلویزیون ۶۱ درصد، انواع کولر آبی ۲۹ درصد، انواع یخچال و فریزر ۱۸ درصد، انواع ماشین لباسشویی ۹ درصد و انواع الکتروموتور ۱۲ درصد رشد تولید را ثبت کرده‌اند.

در گفت‌وگوی صمت با فعالان معدنی عنوان شد

استقبال از محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی

محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی برای نخستین‌بار از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند اتفاقی مثبت برای بخش معدن باشد که به شفاف شدن هرچه بیشتر فعالیت‌های این بخش منجر می‌شود. محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی معادن می‌تواند گام مهمی در دریافت عادلانه این ارقام از معدنی‌ها باشد که شاید نتیجه تلاش جمعی از فعالان بخش معدن بود که حالا به گوش متولی اصلی این بخش یعنی وزارت صمت رسیده است.



عکس: صمت

محاسبه حقوق دولتی در سال‌های گذشته از مشکلاتی بود که بخش معدن به‌ویژه معادن کوچک و متوسط‌مقیاس را با چالش‌های بسیاری همراه کرده است و یکی از دلایل موثر بر تعطیلی معادن محسوب می‌شود.

در واقع نگاه غیرکارشناسی و اصولی به موضوع حقوق دولتی در ادوار گذشته باعث شد تا معادن کوچک و متوسط تحت‌فشار بیشتری نسبت به معادن بزرگ که عمدتا معادنی با ذخایر و عیار بیشتر هستند، قرار بگیرند.

از سال‌های گذشته فعالان بخش خصوصی از جمله اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران به‌دنبال ارائه راهکاری بودند که برمبنای آن شاهد دریافت عادلانه حقوق دولتی از معادن باشند. این موضوع علاوه بر افزایش شفافیت بیشتر منجر به افزایش سرعت توسعه در این بخش می‌شود و می‌تواند میزان تولید و اشتغالزایی برای بخش معدن را افزایش دهد، اما شاید پیش‌تر نگاه درآمدزایی دولت به بخش معدن باعث می‌شد تا حقوق دولتی معادن به‌صورت اعداد نجومی و با افزایش‌های ناگهانی و غیرکارشناسی همراه شود.

همان‌طور که اشاره شد، این عدد می‌توانست بر غیرفعال شدن معادن در بخش خصوصی بسیار اثرگذار باشد. معادن در بخش خصوصی که عمده فعالیت‌ها و اشتغال در این بخش را برعهده دارند، به‌دلیل برخی تصمیمات غیرکارشناسی با مشکلات بسیاری همراه هستند که باعث شده تا معدنکاران عطای این کار را به لقایش ترجیح داده و به سراغ فعالیت اقتصادی دیگر بروند. شاید همین تصمیمات دست به‌دست هم داده است تا امروز شاهد ۶ هزار معدن غیرفعال در کشور باشیم، در حالی که با فعال‌سازی آنها می‌توانیم شاهد افزایش درآمدها، تولید و اشتغالزایی در بخش معدن باشیم.

روش محاسبه جدید حقوق دولتی

اما فعالان بخش خصوصی در حوزه معدن در تلاش بودند تا با افزایش تعامل هرچه بیشتر با وزارت صمت و به‌ویژه معاونت معدنی آنها را متقاعد به محاسبه عادلانه حقوق دولتی کنند، که خبرها نشان می‌دهد در این زمینه فعالان معدنی عملکرد مثبتی از خود بر جای گذاشتند.

چندی قبل، سرپرست دفترکل بهره‌برداری معادن صمت، از محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی معادن برای نخستین‌بار خبر داد که می‌تواند نتیجه تلاش‌های یادشده باشد.



مهدی حمیدی، سرپرست دفترکل بهره‌برداری معادن صمت درباره محاسبه حقوق دولتی گفت: محاسبه و ابلاغ حقوق دولتی معادن برای نخستین‌مرتبه به‌صورت الکترونیکی محاسبه و ابلاغ شده است، به این صورت که تمامی ظرفیت استخراج اسمی معادن کشور مشخص شده و براساس ضرایب شورای‌عالی معادن به‌صورت الکترونیکی محاسبه و به بهره‌برداران ابلاغ شده است.

وی افزود: پیرو ابلاغ حقوق دولتی قطعی سال ۱۴۰۰، علی‌الحساب حقوق دولتی ۱۴۰۱ هم به بهره‌برداران ابلاغ شده است. هوشمندسازی حقوق دولتی در ۲ بستر قرار می‌گیرد؛ یکی محاسبه و ابلاغ بوده که انجام شده و مورد دوم مشخص شدن ضرایب براساس ماده ۱۴ قانون معادن و ماده ۶۰ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن بوده و نرم‌افزار این موضوع هم در دست بررسی است. ان‌شاءالله در سال ۱۴۰۲ ضرایب هم به‌صورت هوشمند محاسبه و در فرآیند الکترونیکی کردن حقوق دولتی اجرا می‌شود.

سرپرست دفترکل بهره‌برداری معادن وزارت صمت درباره ضرایب محاسبه‌شده حقوق دولتی اضافه کرد: تمامی محاسبات حقوق دولتی براساس مصوبه آرای شورای‌عالی معادن در ضرایب حقوق دولتی اجرا شده است. این ضرایب در سال ۱۳۹۹ مصوب شده و براساس دستور معاون اول رئیس‌جمهوری محاسبه این ضریب برای سال ۱۴۰۱ هم بر اساس همان ضرایب انجام می‌شود.

وی اضافه کرد: تفکری که بین بهره‌برداران معادن وجود دارد، باتوجه به اینکه محاسبه حقوق دولتی چون درصدی از بهای فروش نرخ ماده معدنی در سر معدن است، در نتیجه نرخ ماده معدنی در سال ۱۴۰۱ افزایش پیدا کرده و با همان ضریبی که در سال ۱۳۹۹ بوده، با همان ضریب حساب شده است،اما به‌دلیل اینکه از لحاظ افزایش نرخ ریالی فروش بالا رفته، متناسب با آن هم، حقوق دولتی محاسبه و ابلاغ شده است.

حمیدی با بیان اینکه ۴۶ بسته سرمایه‌گذاری در استان‌ها در حال انجام است، افزود: تعداد ۲۸۰ مجوز معدنی را که شامل محدوده و معادن است، در قالب ۴۶ بسته سرمایه‌گذاری در ۲۲استان آگهی مزایده آن اجرا شده و در حال برگزاری و این بسته‌های سرمایه‌گذاری با هدف مردمی‌سازی اقتصادی معدن انجام شده است.

وی ادامه داد: به این صورت که یک ماده معدنی خاص در یک استان که مجوزهای متفاوتی از پروانه اکتشاف تا پروانه بهره‌برداری دارد، مشخص می‌شود، سرمایه‌گذار در مزایده شرکت می‌کند و بعد از برنده شدن در مزایده، بحث اکتشاف را انجام می‌دهد.

همچنین سرپرست دفترکل بهره‌برداری معادن وزارت صمت گفت: وقتی که سرمایه‌گذار به یک ذخیره مناسبی رسید، در راستای ایجاد احداث کارخانه یک شرکت عام پروژه ایجاد می‌کند و مردم تا ۳۰ درصد وارد آن شرکت عام پروژه می‌شوند.

عملکرد معاونت معدنی خوب است



در همین زمینه، کامران وکیل، نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران بااشاره به تصمیم وزرات صمت برای محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی معادن به «صمت» گفت: به هر حال، این تصمیم یکی از تصمیمات خوبی است که برای بخش معدن گرفته شده است و می‌تواند بر توسعه بخش معدن اثر داشته باشد. وی ادامه داد: البته باید منتظر بود و دید، عملکرد برای این موضوع به چه صورت است و چه خروجی به‌همراه دارد. در این زمینه نیز، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران نیز آماده ارائه کمک به وزارت صمت برای اجرای درست این تصمیم است. وکیل همچنین تصریح کرد: بدون شک این تصمیم می‌تواند اتفاق خوبی برای بخش معدن باشد و توسعه در این بخش به‌ویژه در معادن کوچک و متوسط را افزایش دهد. خوشبختانه در حال حاضر، وزارت صمت عملکرد خوبی دارد و رضا محتشمی‌پور به‌عنوان معاونت معدنی نیز با تیم خوبی که در اختیار دارند، به‌دنبال شفاف‌سازی در بخش معدن هستند که سبب افزایش امید به آینده می‌شود.

عدالت در محاسبه حقوق دولتی



بهرام شکوری، عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران و همچنین رئیس انجمن مس ایران نیز در گفت‌وگو با صمت بااشاره به تصمیم وزارت صمت برای محاسبه الکترونیکی حقوق دولتی، بیان کرد: به هر حال، این موضوع به بحث اجرای عدالت در دریافت حقوق دولتی باز می‌گردد، زیرا معادن دارای شرایط ناهمگن هستند و گاهی شاهد هستیم که ۲ معدن در کنار یکدیگر از نظر تولید، عیار، سودآوری و... با یکدیگر متفاوت هستند. به‌همین دلیل، فاکتورهای زیادی بر موضوع محاسبه حقوق دولتی موثر است که باید به آنها توجه داشت. وی تصریح کرد: نرم‌افزار حقوق دولتی که از سال‌ها قبل به‌دنبال اجرای آن بودیم، با بررسی تمامی عوامل موثر بر محاسبه حقوق دولتی درصد واقعی را مشخص می‌کند و بر عادلانه شدن این عدد کمک خواهد کرد. با اجرای این طرح، ممکن است معدنی که تا به امروز حقوق دولتی بیشتری پرداخت می‌کرد، با رقم کمتری مواجه شود یا حقوق دولتی برای یک معدن دیگر بیشتر از قبل شود، اما مهم آن است که این عدد به‌صورت عادلانه محاسبه می‌شود.

شکوری بااشاره به شرایط معادن کوچک‌مقیاس، اظهار کرد: براساس اجرای این روش فاکتورهای موثر در حقوق دولتی برای معادن کوچک‌مقیاس کاهنده خواهند بود و به‌نظر می‌رسد حقوق دولتی کمتری پرداخت کنند.

این عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران اضافه کرد: درخواست ما این است که معادن کوچک و متوسط‌مقیاس که بیشتر آنها در حوزه سنگ‌های تزئینی هستند، براساس تولید واقعی خود حقوق دولتی پرداخت کنند و شاید بهتر باشد، فشار بیشتر بر معادن بزرگی باشد که هم عیار بیشتری دارند و هم تولیدات‌شان بیشتر است. بهتر است از کوچک و متوسط‌مقیاس‌ها برای بقای تولید و اشتغالزایی آنها براساس تولید واقعی حقوق دولتی دریافت شود.

شکوری همچنین در ادامه بااشاره به مشخص کردن اعداد و ارقامی از سوی دولت در لایحه بودجه برای حقوق دولتی، تصریح کرد: پیش‌بینی دولت از درآمد حقوق دولتی در بودجه به این معنا نیست که حتما باید این عدد محقق شود. حقوق دولتی مبناهایی همچون تولید و فروش دارد. باید دید در سالی که پیش‌رو است، آیا میزان تولید معادن یا پروانه‌های بهره‌برداری از معادن بیشتر می‌شود که براساس آن پیش‌بینی برای حقوق دولتی را افزایش دهیم؛ در چنین صورتی است که می‌توان میزان حقوق دولتی را پیش‌بینی کرد.

وی ادامه داد: در این بین اما، برخی معادن بزرگ سال‌ها است حقوق دولتی خود را پرداخت نکرده‌اند که امروز محتشمی‌پور به‌عنوان معاونت معدنی صمت، به‌دنبال احیای این ارقام است، اما شاید همین موضوع دولت و مجلس را در محاسبه حقوق دولتی به اشتباه می‌اندازد و باعث می‌شود تا اعداد اشتباهی برای حقوق دولتی پیش‌بینی شود.

سخن پایانی

بسیاری از فعالان معدنی معتقدند، برگزاری جلسات و تعاملات بیشتر با وزارت صمت باعث شده تا امروز برای نخستین‌بار شاهد محاسبه حقوق دولتی به‌صورت الکترونیکی باشیم. به باور این گروه، استفاده از نظرات کارشناسی بخش خصوصی که سال‌ها تجربه حضور در بخش معدن را دارند، می‌تواند به وزارت صمت به‌عنوان متولی اصلی این بخش در تصمیم‌گیری‌ها کمک کند. این همان خواسته‌ای است که بارها از سوی فعالان معدنی مطرح شده است و حالا شاهد هستیم گوش شنوایی در وزارت صمت وجود دارد و می‌توان منتظر اتفاقات مثبت برای بخش معدن بود.

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

> نگاه غیرکارشناسی به موضوع حقوق دولتی در ادوار گذشته باعث شد تا معادن کوچک و متوسط تحت‌فشار بیشتری نسبت به معادن بزرگ که اغلب معادنی با ذخایر و عیار بیشتر هستند، قرار بگیرند

یادداشت

جایگاه تحصیلات مهندسی در جوامع معدنی



میلاد کردی
فعال معدنی

کمابیش همه ما در دوره‌های مختلف با این سوال روبه‌رو شده‌ایم که علم بهتر است یا ثروت؟

در بسیاری از مواقع باوجود اینکه همه می‌دانیم در حال حاضر ثروت بسیار بااهمیت‌تر از علم است، اما سعی می‌کنیم خودمان را قانع کنیم و به فرزندان‌مان بیاموزیم که علم بهتر است. شاید مهم‌ترین توجیهی که در این مورد به‌کار می‌بریم، این باشد که علم اگر در جای درست استفاده شود، می‌تواند به‌وجودآورنده ثروت باشد، اما تغییرات اخیری که در نظام امتیازدهی گواهی صلاحیت فنی ـ مالی ایجاد شده، بیانگر این است که قطعا ثروت بهتر از علم است یا حداقل این‌گونه برآورد می‌شود که ثروت در رشته معدن بسیار مهم‌تر از علم است.

طی سال‌های اخیر باتوجه به رونق بخش معدن و تمایل بخش خصوصی برای ورود به چرخه معدن با نظر به ارزش‌افزوده مناسب، وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان معدن کمی بهبود یافته، اما آیا جایگاه مالی و ارزشی آنها هم در نظر گرفته شده است؟

یکی از معضلاتی که همواره فارغ‌التحصیلان معدن نگران آن هستند، دوره‌ای بودن این پروژه‌ها و نبود امنیت شغلی است.

معدن از آن دسته مشاغلی است که بیش از نیمی از کارکنان آن عموما غیرمعدنی هستند و فارغ‌التحصیلان این رشته سهمی کمتر از ۵۰ درصد در مشاغل ایجادشده در معدن دارند، با این حال، از نظر درآمد و حقوقی، جایگاه بالایی برای فارغ‌التحصیلان این رشته که متخصصان این بخش هستند، در نظر گرفته نشده است.

براساس آمارهای موجود، به‌طورمتوسط بیش از ۴۰ درصد از بیکاران کشور تحصیلات عالی دارند، همچنین نرخ مشارکت اقتصادی افراد دارای تحصیلات عالی از ۶۸.۹ درصد در سال ۱۳۶۵ به ۴۸ درصد در سال ۱۳۹۰ کاهش یافته است.

این آمار در بخش معدن باتوجه به روند رو به رشد فارغ‌التحصیلان رشته معدن با تحصیلات عالی (فوق‌لیسانس و دکتری) طی سال‌های اخیر، کمی نگران‌کننده‌تر است.

باتوجه به اینکه بسیاری از معادن ایران کوچک هستند یا به روش‌های سنتی کار می‌کنند، عموما امر پژوهش در این بخش کمتر دیده می‌شود، از این‌رو بسیاری از مشاغل معدنی موردنیاز معادن نیز به تحصیلاتی در حد لیسانس یا حتی فوق‌دیپلم نیاز دارند.

۲ سوال اساسی در این زمینه وجود دارد که شاید نیاز به بررسی سازمان‌هایی مانند آمار و وزارت صمت دارد:

۱- آیا رشته معدن و اشتغال در این معادنی که عموما روزمره و سنتی کار می‌کنند، نیاز به تحصیلات عالی دارند؟

۲- آیا بهتر نیست دوباره کاردانی رشته معدن ایجاد شود، به‌جای افزایش فارغ‌التحصیلان با تحصیلات عالی؟

۳- آیا سرفصل‌های دروس معدن، ارتباط مناسبی با مشاغل موجود در معادن دارند؟

ایمیدرو ۵۵۰ گوهرتراش در ۲۳ استان را آموزش داد

اجرای برنامه‌های اکتشافی در ۱۱ استان

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور از آموزش ۵۵۰ گوهرتراش از ابتدای امسال تا پایان دی خبر داد.



به‌گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، سیدابومحمد هاشمی اظهار کرد: همچنین تجهیز و راه‌اندازی کارگاه گوهرتراشی و برگزاری دوره آموزشی در مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران (یزد)، تجهیز کارگاه گوهرتراشی و آزمایشگاه گوهرشناسی در اداره کل فنی و حرفه‌ای استان همدان از محل مسئولیت اجتماعی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات نیز در مدت یادشده انجام شد. وی افزود: علاوه بر این، از محل مسئولیت اجتماعی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز کارگاه‌های گوهرتراشی در اداره کل فنی و حرفه‌ای شهرهای زاهدان و سیرجان تجهیز شدند.

اکتشاف گوهرسنگ‌ها

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور تصریح کرد: در راستای اکتشاف گوهرسنگ در کشور از ابتدای فروردین تا پایان دی ۱۴۰۱، اجرای مرحله شناسایی و پی‌جویی در ۵استان (شامل آذربایجان‌غربی، کرمان، قم، مرکزی و قزوین) و اجرای مرحله غربالگری در ۶ استان (آذربایجان‌شرقی، خراسان‌رضوی، اصفهان، همدان، سیستان‌وبلوچستان و خراسان‌جنوبی) انجام شد. هاشمی یادآور شد: انجام مطالعات اکتشاف سراسری یاقوت در ۲ زون نیز از دیگر فعالیت‌های اکتشافی طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در مدت یادشده به‌شمار می‌رود.

وی ادامه داد: توسعه شبکه آزمایشگاهی گوهرشناسی با همکاری شبکه آزمایشگاهی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و راه‌اندازی آزمایشگاه گوهرشناسی و کارگاه گوهرتراشی در مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران (کرج) از جمله اقدامات انجام‌گرفته طی امسال است.

انجام مطالعات پژوهشی با همکاری دانشگاه‌ها

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور گفت: طرح پژوهشی بهسازی پلیمری و شیمیایی فیروزه‌های ایران توسط دانشگاه تهران، طرح پژوهشی بررسی قابلیت‌های اقتصادی و خصوصیات گوهرشناسی رگه‌های



گارنت‌دار در مناطق انتخابی در جنوب استان کرمان و شمال هرمزگان (منطقه اورزویه، بافت و دشتاب) و نیز تهیه راهنمای اکتشاف و استخراج گوهرسنگ‌ها با نگرش ویژه به گوهرسنگ‌های گارنت توسط دانشگاه خوارزمی از جمله طرح‌های پژوهشی در ۱۰ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ است.

وی خاطرنشان کرد: حمایت از پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی و انتشار کتاب‌های حوزه گوهرسنگ از دیگر اقدامات طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در امسال است.

هاشمی ادامه داد: تشکیل شورای راهبری توسعه صنعت گوهرسنگ کشور، ارائه تسهیلات به کارگاه‌های تولیدی آموزشی و تجهیز و توسعه آزمایشگاه‌های زیرساختی حوزه گوهرسنگ با همکاری صندوق بیمه سرمایه‌گذاری معادن و فلزات، تشکیل کارگروه تخصصی گوهرشناسی در شبکه آزمایشگاهی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری نیز در مدت یادشده انجام شد.

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور بیان داشت: همکاری با معاونت پژوهشی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به‌منظور تدوین سند حرفه گوهرسنگ، حمایت از برگزاری نخستین همایش ملی علوم گوهرسنگ ایران، شرکت در بیست و چهارمین سمپوزیوم و نمایشگاه بین‌المللی فولاد و نیز حضور در نمایشگاه زنان تاثیرگذار طی بهمن ۱۴۰۱ برخی از فعالیت‌های طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور طی امسال است.

یادداشت

حامیان رانت، بلای جان خودروسازی و بورس



مهدی سوری
کارشناس بازار سرمایه

قیمت‌گـذاری هر محصولی به فروش آن با دو نرخ متفاوت منتهی می‌شـود و زمینه‌ساز رانت اسـت. این سیاسـت در طول سال‌های گذشـته و برای محصـولات مختلف اجرایی شده، اما هیچ‌گاه نتیجه‌بخش نبوده است. در واقع با این اقدام نه‌تنها زمینه بهبود معیشت مردم فراهم نشـده، بلکه به سودسـازی‌های قابل‌توجـه برای عده‌ای خاص منتهی شـده است.

خـودرو نیـز در طول سـال‌های گذشـته تحت تاثیر این سیاست اشـتباه قرار داشت. خـودرو کالایی مصرفی اسـت، اما باتوجه به شـرایط خاص اقتصاد کشـور و نیز ابهاماتی کـه در فرآینـد فـروش آن وجـود دارد، تقاضای سـفته‌بازانه در این بازار شکل‌گرفته و گسـترش‌یافته اسـت؛ تاجایی‌که باید اقرار کـرد بخش بزرگی از تقاضـا در حوزه خودرو نـه مصرفی بلکه سـفته‌بازانه اسـت. خودرو درب کارخانـه بـا یک قیمـت و در بازار آزاد با بهای به‌مراتب بالاتری به فروش می‌رسـد. سـود حاصل از فروش خـودرو در فرآیندی غیرشـفاف، به جیب واسطه‌های صاحب نفوذ و قدرت می‌رسـد. مردم یـا مصرف‌کنندگان واقعی نیـز ناچارند خودرو موردنظر خود را با بهایـی به‌مراتب بالاتر از بـازار آزاد خریداری کنند. این سیاست حتی به ضرر خودروسازان نیز منتهی می‌شـود، زیرا این شرکت‌ها عملا از سود واقعی تولیدات‌شان بی‌نصیب می‌مانند که آثار آن در زیان انباشته قابل‌توجه صنایع خودرویی کشور نمایان است.

خودروسـازان کشـور در طول سـال‌های گذشـته، تحت تاثیر سیاسـت‌گذاری غلط با زیان انباشته قابل‌توجهی روبه‌رو بوده‌اند. این زیان انباشـته به ضرر سهامداران شرکت‌های خودرویـی نیـز هسـت و عملا سـودآوری آنهـا را تحـت تاثیـر منفـی قـرار می‌دهد. باتوجـه به آنکه بخش عمده‌ای از سـهام این شـرکت‌ها به بخش خصوصی واگذار شده، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود در سیاست‌های حاکم بر این واحدها تجدیدنظر کنند. در واقع دولت نمی‌تواند و نباید در روند قیمت‌گذاری یـا تولید ایـن واحدها دخالـت قابل‌توجهی داشـته باشد، اما این خواسـته نه‌تنها محقق نمی‌شـود بلکه هر روز روزنه‌هـای امید برای تداوم فعالیت صنایع خودرویی کشور بیش از قبل مسدود می‌شود.

درادامه باید خاطرنشان کرد که سود حاصل از دلالی خودرو انگیزه بازگشت فرآیند فروش خودرو به مسیر قبلی است. این سود محرکی برای گسترش فساد در روند خریدوفروش این محصول نیز محسوب می‌شود. البته اطلاعات و آمار شـفافی از فساد احتمالی و دست‌های پشت پرده برای فروش خودرو طبق فرآیندی غیرشفاف وجود ندارد، اما در موارد متعددی مسئولان و سیاست‌گذاران نیز به وجود چنین تخلفاتی اذعان کرده‌اند.

عرضه خودرو در بورس کالا، بهترین راهکار برای فروش این محصول به مردم نیسـت. در شـرایط ایده‌آل پیشـنهاد می‌شود از یک سو واردات خودرو آزاد شود و از سوی دیگر خرید و فـروش خودرو داخلی نیـز در فضایی آزاد ممکن باشد، اما تحت تاثیر شرایط اقتصادی در حال حاضر اجرای چنین راهکاری ممکن و شـدنی به‌نظـر نمی‌رسـد؛ بنابراین فروش خـودرو در بورس کالا، تنهـا راهکار منطقی برای عرضـه این محصـول در فضایی بدون التهاب اسـت، زیرا کشـف قیمت خودرو در فضایی شـفاف و رقابتی انجام می‌شود و نرخ نهایی خودرو نیز در تقابل میان مصرف‌کننده و تولیدکننده به تعادل می‌رسد. علاوه بر این امکانی بـرای حذف دلالی و واسـطه‌گری از فرآیند خریدوفروش خودرو فراهم می‌شـود. در همین حال سـود حاصل از فروش خودرو به خودروسـاز می‌رسد و امکانی برای جبران زیان این صنایع فراهم خواهد شد.

چنانچـه تمامـی محصـولات خودرویـی تولیدشـده در کشـور در بـورس کالا عرضه شوند، مشکلات کنونی که در این بازار شاهد آن هسـتیم نیز از میان خواهد رفت، اما گویا عزمی جـدی برای تداوم این مسـیر صحیح وجود ندارد که پیرو این شرایط در هفته‌های اخیر از ارزش سهام شـرکت‌های خودروساز کشور به‌شـدت کاسته شده اسـت. همزمان این صنعت به‌عنوان لیدر بازار مسـیر سقوط ارزش سـایر سهم‌ها و افت قابل‌توجه شاخص را فراهم کرده‌است.

از شورای رقابت به دیوان عالی کشور شکایت می‌کنیم

عضـو ناظر مجلس در شـورای عالی بورس و اوراق بهـادار از تهیه طرح استفساریه‌ای در واکنش به تصمیم شورای رقابت برای جلوگیری از عرضه خودرو در بورس خبر داد و گفت احتمال طرح شکایت از شورای رقابت به دیوان عالی کشور وجود دارد. به گزارش ایسنا، محسن علیزاده در واکنش به دستورالعمل جدید شورای رقابت برای تنظیم بازار خودرو گفت: شورای رقابت به‌تازگی تصمیمی گرفته که به‌موجب آن تمام محصولات تولیدی و مونتاژی در کشـور انحصاری به‌شـمار می‌رود و عرضه خودرو در بورس هم مشمول همین موضوع می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه این دسـتورالعمل شـورای رقابت غیرقابل قبول و خلاف قانون است، توضیح داد: در ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالـی دولت مکلف شـده تمام کالاهای عرضه‌شـده در بـورس را از نظام دستوری قیمت‌گذاری خارج کند؛ بنابراین این دستورالعمل شورای رقابت مصداق قیمت‌گذاری دسـتوری و جلوگیری از رقابت سالم در بازار سرمایه و بازار خودرو است. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس خاطرنشان کرد: باتوجه به این دستورالعمل، به‌دنبال تهیه طرح استفساریه و رأی از مجلس هسـتیم؛ مبنی بر اینکه «آیا خودروهای تولید داخل و مونتاژی مشـمول دستورالعمل و مصوبه شورای رقابت می‌شوند یا خیر؟»

علیـزاده ادامـه داد: در صورت لزوم، این موضوع دوباره در شـورای عالی بـورس موردبحـث قـرار می‌گیرد. علاوه بر این در واکنـش به این تصمیم شـورای رقابت از طرف شـورای عالی بورس به دیوان عالی کشـور شکایت می‌کنیم.

لابی وزارت صمت و شورای رقابت برای تداوم قیمت‌گذاری خودرو

بازگشت به لاتاری خودرو و زیان جدی سهامداران

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

پس از انتشـار دسـتورالعمل تنظیم بازار خودرو سـواری ازسـوی شـورای رقابت در روز یکشـنبه، ۱۶ بهمن شـاهد افت ۱۷ هزار واحدی نماگر کلی بازار سهام بوده‌ایم. شوک منفی ناشـی از مصوبه شـورای رقابت به بازار سرمایه در روز دوشـنبه نیز اثرگذار بود؛ تاجایی‌که شـاخص کل تا ارتفاع یک‌میلیون و ۵۳۸ هزار واحد عقب نشست. در مصوبه جدید شورای رقابت هیچ اشـاره‌ای به عرضه خودرو در بورس کالا نشـده اسـت. بدین‌ترتیب باید شاهد اثرگذاری جدی، تحمیل آسـیب به صنایع خودروسـازی کشـور و زیان انباشـته حداکثری در این بازار باشـیم. البته در این میان تصمیم جمعی خودروسـازان بزرگ مبنی بر پیگیری حقوقی علیه شـورای رقابت و پاسـخ رئیس سـازمان بورس و اوراق بهادار به دستورالعمل شـورای رقابت مبنی بر حمایت از حقوق سـهامداران، امید کم‌جانـی را در دل فعالان بازار سرمایه زنده کرد، بدین‌ترتیب از شتاب ریزش شاخص کل بازار در روز دوشنبه کاسته شد. کمیسـیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ تصویب کرد که شرکت‌های خودروساز داخلی موظف هسـتند براسـاس برنامه تولیدی طبق بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاسـت‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسـی از ابتدای سـال آینده خودروهای تولیدی خـود را از طریق بورس کالا و براساس ضوابط مربوطه عرضه کنند. معاملات بورس در روز سه‌شنبه در حالی رقم خورد که شاخص کل در خلاف جهت روز گذشته خود گام برداشت؛ بر همین اساس نماگر اصلی تالار شیشه‌ای با افزایش ۱۸ هزار و ۶۵۳ واحدی یا ۱.۲ درصد روبه‌رو شد و در ارتفاع یک میلیون و ۵۵۶ هزار واحدی ایستاد.



عکس: صمت

تصمیم جمعی خودروسـازان بزرگ مبنی بـر پیگیری حقوقی علیه شـورای رقابت و پاسـخ رئیس سـازمان بـورس و اوراق بهادار به دسـتورالعمل شـورای رقابت مبنی بر حمایت از حقوق سهامداران، امید کم‌جانی را در دل فعالان بازار سرمایه زنده کرد

برنده این بازی کیست؟

شورای رقابت در دستورالعمل یادشده، بازار تمامی خودروها اعم از داخلی، مونتاژی و وارداتی را انحصاری تشـخیص داده و تاکید کرده این محصولات مشمول قیمت‌گذاری هستند. بااین حال در این دستورالعمل خلاف رویه‌های گذشـته، فرمولی برای قیمت‌گذاری ارائه نشده است.

مبنای تنظیم قیمت خودرو نیز ضوابط قیمت‌گذاری مصوب هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها است که توسط سـازمان حمایت مصرف‌کننـدگان و تولیدکنندگان محاسـبه می‌شـود. نتایج تصمیمات سازمان حمایت هم باید در نهایت به تصویب شـورای رقابت برسـد. مهم‌تریـن پیام دسـتورالعمل جدید شـورای رقابت، حذف «خودرو بورسی» است.

طبق اعلام مسـئولان شـورای رقابت، خودروهای وارداتـی، مونتاژی و تولید داخل انحصاری هسـتند؛ بنابراین هیچ‌یک از خودروها تا زمان تعادل بازار، دیگر در بورس عرضه نمی‌شوند.

به‌اعتقـاد فعالان بازار تصمیم شـورای رقابت برای توقـف عرضه خـودرو در بورس کالا، بـدون موافقت وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت، ممکن و شـدنی نبود؛ بنابرایـن ردپای همکاری بسـیاری از نهادها و تصمیم‌گیران در این مصوبه جدید به‌نوعی محسوس است.

اجرایی شدن مصوبه شـورای رقابت نیازمند تایید شـورای هماهنگی اقتصادی سران قوا است؛ بنابراین موضع‌گیـری دولت، قوه قضاییـه و همچنین مجلس شـورای اسـلامی در این ماجرا اهمیت ویژه‌ای دارد. بی‌تردیـد مخالفـان ورود دوبـاره شـورای رقابت به قیمت‌گـذاری خـودرو نیز تمام تلاش خـود را برای توقف این تصمیم و تداوم عرضه خودرو در بورس کالا به‌کار خواهند بسـت. حال باید دید کدام تلاش‌ها به نتیجه مطلوب می‌رسد.

ناآرامی در تالار شیشه‌ای

یاسـر فلاح، کارشـناس بازار سـرمایه در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی دلایل ریزش بورس در هفته‌های اخیر اظهار کرد: جنجال پیرامون نحوه عرضه و فروش خودرو از مهم‌ترین دلایل بروز ناآرامی در صنایع خودروساز کشور و به‌دنبال آن ریزش‌های کلی در بازار سرمایه است. ورود شـورای رقابت به موضوع قیمت‌گذاری دستوری خودرو، زمینه‌سـاز عکس‌العمل منفی بازار شـده اسـت. به این ترتیـب ریزش‌های اخیر بازار حکایت از نارضایتی فعالان بازار سرمایه دارد.

وی تاکید کرد: شـورای رقابت در گذشـته به موضوع قیمت‌گذاری دستو ری ورود کرده و آثار آن نیز مشخص و قابل‌رؤیت اسـت. این دست اقدامات در طول سال‌های گذشته به زیان انباشته قابل‌توجه شرکت‌های خودروساز منتهی شده است. علاوه بر این با دستکاری قیمت توسط شورایی غیرمتخصص، رانت بزرگی میان صاحبان قدرت و ثروت، توزیع خواهد شد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: شورای رقابت خلاف انتظـاری کـه از آن می‌رود، با رقابـت مخالفت می‌کند. عرضه خودرو در بورس کالا به‌منزله شـکل‌گیری رقابت برای خرید یک خودرو است؛ پس لغو این فرآیند به‌منزله از میان رفتن رقابت در فرآیند خریدوفروش خودرو است.

فـلاح گفت: شـورای رقابت از خـودرو با عنوان کالای انحصـاری یاد کرده و همین موضوع را دسـتاویزی برای توقـف فرآیند فروش خودرو در بورس کالا قرار داده، این در حالی اسـت که ما شاهد اجرای سیاست قیمت‌گذاری دستوری در سایر محصولاتی که روند تولید آنها انحصاری نیست هم هستیم. کافی است نگاهی به رویه قیمت‌گذاری و فروش سـیمان، فولاد، محصولات صنایع پتروشـیمی و... بیندازیـد. در واقـع باید بپذیریم سیاسـت‌گذاران به بهانه‌های مختلف درصدد تداوم سیاسـت قیمت‌گذاری محصـولات مختلف هسـتند. باوجود اجرای سیاسـت یادشـده، در نهایت محصولات با بهایی پایین در اختیار مردم قرار نمی‌گیرد. در واقع این دست سیاست‌ها تنها به سود برخی دلالان و واسطه‌ها که عموما وابسته به قدرت هستند، منتهی می‌شود.

سابقه توزیع رانت

وی افـزود: قیمت‌گذاری دسـتوری خـودرو هیچ‌گاه به سـود مردم تمام نشـده، زیرا تنها بخش محدودی از خودروهـا با قیمـت درب کارخانـه در اختیار خریداران واقعی قرار می‌گیرنـد و بقیه خودروها با قیمت به‌مراتب بالاتری در بازار آزاد خریدوفروش می‌شـوند. بدین‌ترتیب شـاهد توزیع گسـترده رانت از محل تفاوت قیمت میان خودرو درب کارخانه و بازار هستیم.

فلاح گفت: متاسـفانه این دسـت سیاست‌ها در سایر صنایع و شـرکت‌ها نیز سابقه اجرا دارد و خسارات جدی را به تولیـد و تولیدکننده تحمیل می‌کند. به‌عنوان‌مثال باوجود اینکه شرکت مخابرات در طول سال‌های گذشته بـه بخـش خصوصی واگذار شـده، شـورای رقابت مانع افزایش هزینه تلفن ثابت بود که این اقدام در طول سالیان متمادی زیان گسـترده‌ای را به این شرکت تحمیل کرد. این دست سیاسـت‌ها در حالی اجرایی می‌شود که خود دولت هزینه‌هایش را متناسب با تورم افزایش می‌دهد.

این کارشناس بازار سـرمایه گفت: ورود غیرتخصصی و غیرعالمانه سـازمان بازرسـی کل کشـور، زمینه ورود دوباره شـورای رقابت به فرآینـد قیمت‌گذاری خودرو را فراهم کرد. شـورای هماهنگی اقتصادی سـران قوا برای یک سـال از ورود شورای رقابت به مسئله قیمت‌گذاری خـودرو جلوگیری کرد و این تصمیم را به وزارت صنعت، معدن و تجارت سـپرد، اما متاسـفانه این وزارتخانه در این مدت، دسـتورالعمل‌های فرآیند جدید قیمت‌گذاری خـودرو را آماده و تصویب نکرد؛ بنابراین با گذشـت این یک سال شـورای رقابت با پیگیری سازمان بازرسی کل کشور دوباره به موضوع قیمت‌گذاری خودرو ورود کرد.

فلاح گفت: راه نجات صنعت خودروسـازی کشور این است که به قواعد بازار احترام گذاشته شود. با رأی و نظر شـورای رقابت امکان کاهش قیمت خودرو وجود ندارد. این دست اقدامات تنها به توزیع رانت بین عده‌ای خاص منتهی خواهد شـد. علاوه بر این تداوم شـرایط یادشده، زیان خودروسـازان را از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان افزون می‌کنـد. این دسـت اقدامات حتی می‌تواند به توقف تولید در صنایع خودروساز کشور منتهی شود.



خودروسـازان، لیـدر بازار هستند

وی در پاسـخ به سـوالی درباره دلایل اثرگذاری افت سهام خودروسـازان بر مجموع عملکرد تالار شیشه‌ای و افت قابل‌توجه شاخص کل گفت: سهم صنایع خودروساز از کلیت بازار سهام محدود است، بااین‌وجود عملکرد این صنایـع در طول ماه‌های گذشـته از اثرگذاری به‌مراتب بالایی بر شـاخص کل برخوردار بوده است. بخشی از این اثرگذاری گسـترده را می‌توان ناشی از کمبود سواد مالی فعالان بازار سـرمایه دانست. صنعت خودرو نمی‌تواند به عملکرد سـایر صنایع جهت بدهد. در واقع باید عملکرد سایر صنایع به‌طور جداگانه ارزیابی شود.

فلاح افزود: سبقت قابل‌توجه شرکت‌های خودرویی در بـورس یکی از مهم‌ترین دلایـل اثرگذاری این صنایع بر کلیت بازار بوده است. این صنایع به سبب قدمت‌شان لیدر بازار بوده‌اند؛ در نتیجه چشـم بازار به این صنایع قدیمی است و به‌تبع آن عملکرد سهام این شرکت‌ها از بعد روانی از اثرگذاری جدی بر کلیت بازار برخوردار اسـت؛ هرچند چنین اثرگذاری جدی به‌هیچ‌عنوان قابل‌توجیه نیست.

اجرایی شدن مصوبه شورای رقابت نیازمند تایید شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا است؛ بنابراین موضع‌گیری دولت، قوه قضاییه و همچنین مجلس شورای اسلامی در این ماجرا اهمیت ویژه‌ای دارد

نگرانی از اجرای دوباره سیاست قیمت‌گذاری دستوری

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهـار کرد: افت‌های بورس تهران در هفته‌های گذشـته عموما ناشـی از تصمیمات شـورای رقابت و نگرانی از اجرای دوباره سیاست قیمت‌گذاری دستوری در صنایع خودروسـازی کشور بوده اسـت. وی افزود: از ابتدای سال جاری شـاهد وعده‌های مکرر مسئولان دولتی درباره واگذاری سـهام خودروسـازان و همزمان عرضـه خودرو در بورس کالا بوده‌ایم. در ادامه بخشـی از فرآیند عرضه و فـروش خودرو به بورس کالا منتقل شـد که فعالان بازار سـرمایه و سـهامداران گروه‌های خودرویی نیز از این تصمیم خوشحال و امیدوار بودند.

دارابی گفت: باتوجه به اهمیت و اثرگذاری سودآوری خودروسازان بر عملکرد کلی بازار سرمایه، شکل‌گیری امید دوباره در این صنعت به نفع فعالان بورسـی کشور منتهی شد و زمینه صعود این بازار را فراهم کرد.

وی افزود: صنعت خودروسـازی ما در طول سال‌های گذشـته تحت تاثیـر مدیریت و سیاسـت‌گذاری‌های اشـتباه و همچنین قیمت‌گذاری دستوری درگیر زیان انباشـته قابل‌توجهی شـده که خروج ایـن صنعت از فرآیند قیمت‌گذاری، فعالان بازار را به بازگشـت دوباره به مسـیر رشد و جبران زیان امیدوار کرد؛ امیدی که با دسـتورالعمل جدید شـورای رقابت عملا از میان رفته است.

دارابی گفت: رشـد بازار سـرمایه از سـایر بازارهای مـوازی از جمله مسـکن، دلار، خودرو، طلا، سـکه و... عقب مانده که همین موضوع صاحبان سرمایه را نسبت به سرمایه‌گذاری در این بازار بیش‌ازپیش کم‌میل کرده است.

فـلاح افزود: تلاش بسـیاری از سـوی فعـالان بازار سرمایه، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین وزیر اقتصاد برای رفع این مشـکلات شده، اما متاسفانه در ایران جریان‌های دلالی بسـیار قوی هستند و منافع خـود را دنبال می‌کنند. تداوم قیمت‌گذاری دسـتوری به‌منزله تداوم رانت در فرآیند خریدوفروش خودرو و به نفع گروه‌های ویژه است.

دارابی در پاسـخ به سـوالی درباره آینده بازار بورس در شـرایطی که روند عرضه و فروش خـودرو در بورس کالا متوقف شود، گفت: آینده بازار تحت تاثیر سیاست‌های دولت در حـوزه ارز، دلار ۲۸۵۰۰ تومانی، شـرایط تصویب لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و... اسـت. تا زمانی که سیاسـت‌های کلی دولت روشن و شفاف نشود، نمی‌توان با اطمینان درباره آینده این بازار نظر داد.



سخن پایانی

براسـاس دسـتورالعمل تنظیـم بـازار خودرو سـواری کـه به تصویب شـورای رقابت رسـیده، سـازمان حمایت مصرف‌کننـدگان و تولیدکنندگان مسـئول قیمت‌گذاری خودرو خواهد بود. این بخش از مصوبه یادشـده حکایت از آن دارد کـه وزارت صنعت، معـدن و تجارت نیز در فرآیند جدیـد قیمت‌گذاری خودرو دخیل اسـت و همین موضوع احتمال لابی میان دو نهاد یادشـده برای در اختیار گرفتن بـازار خریدوفـروش خودرو را تقویت می‌کنـد. علاوه‌براین نقش شـورای رقابت در تصمیم‌گیـری برای قیمت خودرو بسـیار محدود به‌نظر می‌رسـد. در همین حال جزئیات این تصمیم‌گیری در صورت بروز اختلاف میان دو نهاد یادشده، روشن نیسـت. از مجموع موارد یادشـده می‌توان این‌طور برداشـت کرد که این مصوبه دارای ابهامات جدی است، اما همین مصوبه در شرایطی که اجرای آن قطعی نشده، تاثیر منفی قابل‌توجهی را به بازار سـرمایه تحمیل کرده اسـت. این در حالی اسـت که دولت و رئیس‌جمهوری دوباره وعده حمایت از بازار سرمایه را مطرح کرده‌اند؛ بنابراین تجدیدنظر در چنین سیاست‌هایی ضروری به‌نظر می‌رسد.

ساماندهی و حمایت از دانش‌بنیان‌ها در دستور کار

رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از مسئولان وزارتخانه‌های علوم و ارتباطات خواست تا برای ساماندهی، دسته‌بندی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان اقداماتی انجام دهند. به‌گزارش فارس، حسن بابایی در بازدید از دومین نمایشگاه «ایران ژئو» گفت: بهره‌گیری از دانش داده‌ها و تصاویر هوایی امروزه اهمیت زیادی برای بسیاری از ارگان‌ها به‌ویژه سازمان نقشه‌برداری و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور دارد. وی ادامه داد: امروز سازمان ثبت با خیلی از شرکت‌های فعال در این نمایشگاه همکاری دارد و چندین سال است که از تولیدات این شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده می‌کند. وی با بیان اینکه این همکاری‌ها موجب خودکفایی و رشد این شرکت‌ها می‌شود، افزود: این فناوری‌ها موجب تسریع در اجرای ۱۰۰ درصدی حدنگاری شده است. امروز سازمان ثبت با بهره‌گیری از هواپیماهای تجهیز شده به دوربین‌های پیشرفته و به‌روز و پهپادهای داخلی، تصاویر لازم را با دقت بسیار بالا با توان و علم جوانان فعال و علاقه‌مند در شرکت‌های دانش‌بنیان برداشت می‌کند.

وی بااشاره به تنوع فعالیت‌ها و شرکت‌های فعال و متعدد این حوزه و قراردادهای منعقدشده سازمان ثبت با آنها که موجب تقویت مالی آنها شده است، از مسئولان وزارتخانه‌های علوم و ارتباطات خواست تا برای ساماندهی، دسته‌بندی و حمایت از این شرکت‌ها که توان رقابت با شرکت‌های داخلی را دارند، حمایت بیشتری انجام گیرد. سازمان ثبت به‌عنوان متولی حدنگاری کشور، امسال موفق به انجام ۹۸درصدی حدنگاری و تثبیت مالکیت عرصه‌های ملی و منابع طبیعی شده و با پیشرفت محسوس در حدنگاری و صدور اسناد اراضی کشاورزی درصدد است، حدنگاری این اراضی را نیز تا پایان امسال به‌میزان پیش‌بینی‌شده و در برخی استان‌ها به فراتر از این میزان برساند.

آیا دولت‌ها در جنگ اقتصاد آزاد مغلوب متاورس می‌شوند؟

برد با فناوری است

در چند سال گذشته، شاهد پیشرفت تکنولوژی با سرعتی بی‌سابقه بوده‌ایم و ابزارها و سیستم‌هایی را توسعه داده‌اند که نحوه درک ما از جهان را تغییر می‌دهد. فضاهای دیجیتال در حال تبدیل شدن به یک واقعیت قابل‌دسترس هستند، یکی از این دنیاها متاورس است؛ دنیایی نویدبخش که افزایش تعاملات انسانی را به‌همراه دارد. بسیاری از کسب‌وکارهای بزرگ در حال تعامل بیشتر و انجام بیزینس در متاورس هستند. پیش از این، مایکروسافت در سال ۲۰۱۴، Mojang (توسعه‌دهنده Minecraft) را به مبلغ ۲.۵ میلیارد دلار خریداری کرد. کارشناسان و فعالان در دنیای متاورس معتقدند، ظرفیت این بازار بیشتر از اینها است و تریلیون‌ها دلار ارزش دارد. بیزینس در متاورس تنها یک فرصت تجاری نیست، بلکه فرصت بزرگی است که سبب افزایش ارتباطات کاربران با هم نیز می‌شود؛ البته این فرصت تنها برای مشاغلی نیست که می‌خواهند روابط عمیق‌تری با مشتریان یا یک فضای کسب درآمد داشته باشند، بلکه برای خود مشتریان هم اهمیت زیادی دارد. بر همین اساس، صمت در این گزارش به تاثیر فناوری‌های مدرن ارتباطی و اطلاعاتی نظیر متاورس در اقتصاد و تجارت و روند تعاملات دولت با آنها پرداخته است.



مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

نسل جدیدی از دنیای وب راه‌اندازی می‌شود

گفته شده است، وب ۳ و متاورس اینترنت را دموکراتیک خواهند کرد و کنترل را به دستان کاربران بازخواهندگرداند. وب ۳ یکی از تازه‌ترین مفاهیم دنیای فناوری است. این نسل جدید اینترنت در آینده‌ای نزدیک فرآیند تولید محتوا را به‌طورکامل در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهد و توانایی نظارت و کنترل صاحبان پلتفرم‌ها هم کاهش می‌یابد. در حال حاضر برخی شرکت‌های بزرگ مانند گوگل تا حد زیادی روی آنچه به کاربران اینترنتی نمایش داده می‌شود، تاثیر می‌گذارند. حسین خوش‌رفتار از فعالان فناوری اطلاعات و ارتباطات، درباره نقش متاورس در نظام اقتصادی کشورها به‌ویژه ایران و تاثیری که در تجارت می‌گذارد، به صمت گفت: از اساس باید دید متاورس با چه ابزاری می‌خواهد نقش خود را در جامعه ایفا کند و اثر آن در شئون مختلف زندگی مردم و تاثیر آن در نظام شغلی چگونه خواهد بود؛ وقتی درباره متاورس صحبت می‌کنیم، در واقع از نسل جدید وب حرف می‌زنیم. وب با فضای متاورس، نسل سوم خود را آغاز خواهد کرد، اما این را هم باید بدانیم که خروج از وب ۲ (فضای اینترنتی کنونی که امکان تبادل اطلاعات در آن فراهم است) به وب ۳ غیرممکن و تا حدی محال است، به‌همین دلیل فرآیندی را می‌طلبد که می‌تواند تسهیل‌کننده و سازنده دنیای آینده همراه با متاورس باشد. گفتنی است، در واقع نمی‌توانیم به یک‌باره از وب ۲ کنونی به وب ۳ در آینده سوئیچ کنیم، بلکه نیازمند نسلی از وب هستیم که در میانه این ۲ وب قرار گیرد و همان‌گونه که گفته شد، نقش تسهیل‌کننده را داشته باشد. گفتنی است، این همان حلقه گمشده میان دنیای متاورسی با دنیای فعلی ما است که به وب ۲.۵ مشهور است. خوش‌رفتار گفت: متاورس به‌صورت ماهوی با دنیایی که امروز ما در آن زندگی می‌کنیم، متفاوت است. برای مثال، یکی از ابزارهای مهمی که در متاورس استفاده خواهیم کرد، عینک‌های ای آر، وی آر و ایکس آر است. تجربه زندگی مردم با این ابزارها کاملا متفاوت خواهد بود، به‌همین‌دلیل فعالان فناوری اطلاعات و ارتباطات با ایجاد وب ۲ می‌خواهند آن امکانات و اهدافی را که در وب ۳ و دنیای متاورسی به‌دنبالش هستیم، بر بستر وب ۲ اجرا کنند. وی گفته وی، متاورس دنیایی غیرمتمرکز است که اطلاعات و داده از دایره اختیار فرد یا افراد معدودی خارج می‌شود. حال با راه‌اندازی وب ۲ بدون اینکه کاملا غیرمتمرکز شویم، می‌توانیم از امکانات متاورسی بهره بگیریم.



دولت‌ها مدافعانه برخورد می‌کنند

این کارشناس فناوری اطلاعات و ارتباطات گفت: همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، این حقیقت را باید بپذیریم که دنیای وب ۳ دنیایی غیرمتمرکز است و چون دولت‌ها به‌صورت متمرکز عمل می‌کنند، نخستین رویکردشان با هر فرآیندی که رنگ‌وبوی غیرمتمرکز بودن را دارد، مدافعانه، اما معمولا رویکردشان بعد از انکار، پذیرش است. دولت‌ها در نقطه پذیرش، می‌خواهند این خودشان باشند که به‌عنوان بازیگر اصلی نقش ایفا می‌کنند و نگذارند که تعاملات متاورسی از دست دولت خارج شود. نمونه واضح آن در کشور ما رمزریال است که دولت ما هم پذیرفته و خواهان کنترل آن است؛ ذات دنیای متاورسی چندان با این تمرکزگرایی همخوانی ندارد و خواهان خروج گردش اطلاعات از دسترس یک نفر یا یک نهاد واحد است.

دوئل دولت با متاورس

خوش‌رفتار گفت: در نهایت، متاورس راه خود را می‌پیماید و رویکرد عدم‌تمرکزگرایی دارد؛ از یک‌سو هم، دولت‌ها با قانون‌گذاری‌ها می‌خواهند آن را محدود و مهار کنند. در واقع، هرکدام می‌خواهند خود را اثبات کنند. در نهایت، اتفاقی که می‌افتد، یک حالت بینابینی است؛ آنجایی که نیاز داریم تا با سامانه‌های بانکی ارتباط برقرار کنیم، مجبور به رعایت پروتکل‌های دولتی هستیم و آنجایی که لازم نیست تا دولت دخالت کند، سیستم به‌صورت غیرمتمرکز اداره می‌شود.

> وب ۳ و متاورس اینترنت را دموکراتیک خواهند کرد و کنترل را به دستان کاربران بازخواهندگرداند. در واقع این نسل جدید اینترنت در آینده‌ای نزدیک تولید محتوا را به‌طورکامل در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهد و قابلیت نظارت و کنترل را از صاحبان پلتفرم‌ها می‌گیرد

اقتصاد امروز جهان به فناوری وابسته است

کیوان نقره‌کار در گفت‌وگو با صمت، درباره ابعاد اقتصادی در بهره‌گیری از فناوری‌های جدید ارتباطی نظیر متاورس گفت: پیشرفت‌های فناوری امروز به جایی رسیده است که می‌توان از تغییر همه‌چیز حرف زد. در میان تغییرات گسترده مولفه‌های اقتصادی، زیرساخت‌های تجاری هم تحول بزرگی را سپری می‌کنند و آینده آن به فناوری اطلاعات و ارتباطات گره خورده است. فناوری اطلاعات و ارتباطات هم مجزا از این مسیر نیست. این عرصه از هوش‌مصنوعی تا فضای مجازی تحولات دائمی فراوانی را نسبت به چند سال قبل تجربه کرده است و می‌کند. اکنون برمبنای این تحولات یک تعامل دوسویه میان تجارت و فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌وجود آمده است که تاثیرات متقابلی روی همدیگر می‌گذارند، بنابراین اقتصاد امروز جهان به فناوری وابسته است.

وی افزود: به‌همین دلیل فعالان اقتصادی افرادی نظیر صاحبان صنایع و شرکت‌های خصوصی تا مدیران بخش دولتی که باید تصمیمات استراتژیکی بگیرند، نیاز است که از تحولات گفته‌شده آگاه باشند و به‌روز عمل کنند. به‌عبارت‌دیگر، عدم‌آگاهی هرکدام از لایه‌های کسب‌وکارها در هر سطحی، در نهایت، منجر به شکست می‌شود، بنابراین تمامی فعالان اقتصادی؛ چه بازیگران و چه تصمیم‌گیران خوب است که رصد کاملی از تازه‌های فناوری داشته باشند.

به‌گفته نقره‌کار، البته الزامی ندارد که کسب‌وکارها در حد خیلی زیاد به شناخت دستاوردهای جدید فناوری بپردازند، همین که اطلاعات‌شان به‌روز باشد، کافی است. در واقع با آگاهی از اطلاعات به‌روز، آنها می‌توانند تولیدات دانش‌بنیان خود را همراه با این فناوری‌ها، به‌روز کنند و سریع‌تر بتازند.

این کارشناس فناوری و اطلاعات گفت: اما آنچه امروز از دستاوردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات نظیر متاورس می‌توان دید، این است که روزبه‌روز تاثیرگذاری این حوزه روی کسب‌وکار بیشتر و بیشتر می‌شود تا جایی که می‌تواند جای نیروی کار را بگیرد یا مدل ارائه خدمت را تغییر دهد و تنوع و تفاوت عمده‌ای را در خروجی به‌وجود بیاورد، بنابراین همه این موارد می‌تواند هم در کاهش هزینه و هم در افزایش آن تاثیرگذار باشد.

دردسرهای استفاده از فناوری‌های مدرن

نقره‌کار در ادامه بااشاره به چالش‌های موجود در مسیر استفاده از این فناوری‌ها نظیر متاورس گفت: در ارتباط با فناوری‌هایی نظیر متاورس که پیشرو هستند، چند چالش اصلی مشاهده می‌شود؛ چالش نخست به سرعت توسعه فناوری ارتباط دارد و ممکن است در مسیر بهره‌گیری از پیشرفت‌ها به‌دلیل سرعت بالای پیشرفت‌ها مجبور شویم از یک حوزه عبور کنیم و وارد بخش دیگری شویم که این فرآیند ریسک سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد.

وی افزود: برای مثال، ممکن است همگی ما فکر کنیم که متاورس یک فضای جدید در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات است، اما امکان دارد جهش‌هایی رخ دهد که ما مجبور شویم از آن عبور و سرمایه خود را در جای دیگری خرج کنیم، به‌همین دلیل بهتر است این چالش را با درایت و دقت بالایی مدیریت و بعد سرمایه‌گذاری کنیم. خوب است، ابتدا از متخصصان کمک فکری بگیریم و بعد آرام‌آرام وارد محیط‌های جدید ارتباطی شویم. گفتنی است، سرعت ورود تجارت به فناوری، متناسب فرهنگ سازمانی هر کشوری تعیین می‌شود.

نقره‌کار گفت: چالش دوم، مربوط به روند تدوین قوانین و مقررات است. از آنجایی که مناصب تصمیم‌گیرنده در نهادهای بالادستی قرار دارند و قوانین از این نهادها خارج می‌شود و از طرفی، چون در کشور ما فرآیند تصمیم‌گیری کند است و مسئولان دانش کافی درباره فناوری‌های روز ندارند، در نهایت، ریسک شکست کسب‌وکارها در شرایط به‌کار بردن دستاوردهای به‌روز افزایش می‌یابد و آسیب جدی در صورت شکست به آنها وارد می‌شود. باتوجه به پیشرفت‌های امروز، همچنان درگیر چالش‌های حقوقی و مقرراتی هستیم.

نقره‌کار سومین چالش را اعتماد کاربران دانست و در این‌باره گفت: از آنجایی که تولیدات جدید فناوری اطلاعات و ارتباطات نظیر متاورس، بسترهای تازه‌ای را برای کاربران فراهم می‌کند، در ابتدای امر آنها اعتماد نمی‌کنند که کسب‌وکارهای تجاری و اقتصادی خود را در این بستر انجام دهند. معمولا آنها فعالیت‌های تجاری و اقتصادی را به بسترهای دیگری که شناخت لازم دارند، منتقل می‌کنند. چالش بعدی به زیرساخت‌ها مربوط می‌شود که ممکن است در کشور فناوری‌های موجود چه از لحاظ سخت‌افزاری و چه نرم‌افزاری اجازه ندهند که از فناوری‌های جدید استفاده شود.

وی گفت: در نهایت، پیشنهاد می‌شود از فضاهایی نظیر متاورس در توسعه کسب‌وکار بهره گرفته شود، اما لازمه آن، داشتن برنامه و شناخت کافی از فضای جدید است. کاربران باید بدانند که چگونه باید از این موقعیت‌ها استفاده کنند. گفتنی است، فناوری متناسب هر سازمان و کسب‌وکار، تعریف جداگانه‌ای دارد.

گاهی اوقات در حد یک اتوماسیون ساده اداری می‌تواند فرآیند را تسهیل و تسریع کند. در برخی موارد هم، می‌تواند جایگزین نیروی کار باشد و حتی توانایی شکل ارائه خدمت و محصول را تغییر دهد، بنابراین کاربرد فناوری باتوجه به نوع سازمان متفاوت است. همگام‌سازی دولتی یکی دیگر از رویکردهای مهم کاربرد وسیع فناوری اطلاعات و ارتباطات در اقتصاد است، به‌همین‌دلیل خوب است، تصمیم‌گیران در بدنه دولت شناخت کافی از دستاوردها و سازمان مربوطه داشته باشند.



دولت‌ها حریف متاورس نمی‌شوند

نقره‌کار ادامه داد: به‌طورقطع بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در حد پیشرفته می‌تواند جلوی نظارت دولت‌ها را بگیرد، بنابراین دولت‌های پیشرو معمولا تلاش می‌کنند قوانین خود را همگام با پیشرفت‌های فناوری ارتباطات و اطلاعات تنظیم کنند. نظارت‌های آنها تضمینی است؛ به‌عبارت‌دیگر، دست کسب‌وکارها را باز می‌گذارند و تنها در صورت بروز مشکل قوانین، خود را نجات می‌دهند.

متاورس در اقتصاد می‌تازد

وی گفت : فضای مجازی و فناوری اطلاعات به‌دلیل اینکه می‌تواند راحت‌تر از سایر فناوری‌های بسیار پیشرفته رشد پیدا کند و از طرفی هم، چون ارزان‌تر است، به‌راحتی جای خود را میان کاربران پیدا می‌کند و تاثیرات جدی بر اقتصاد و تجارت می‌گذارد؛ بنابراین باید گفت، این متاورس و دیگر دستاوردهای مدرن ارتباطی هستند که پیشروتر از افراد و دولت‌ها در مسیر اقتصاد می‌تازند.

نقره‌کار افزود: هر اتفاقی در این عرصه به‌ویژه در متاورس ممکن است، بیفتد. برای مثال، امکان دارد هر زمانی تجارت در بستر متاورس توسط ارائه‌دهندگان از بین برود؛ بنابراین باید با دقت کافی انجام شود.

متاورس یک فضای هیجانی دارد و ممکن است کلاهبرداری و سرمایه‌گذاری‌های نادرست در آن اتفاق بیفتد. لازم است، کاربران دقت کافی در فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در بستر متاورس به خرج دهند.

سخن پایانی

باتوجه به آنچه در گزارش به آن اشاره شد، تقابل‌های دولتی در مقابل فرآیندهای خلاف تمرکزگرایی امری واضح و مشهود است. اینکه کدام یک برنده این رقابت می‌شوند، پاسخش مشخص است. تاریخ نشان داده که در نهایت دولت‌ها در تقابل با فناوری سر خم کرده‌اند. از آنجایی که در ایران دولت زیرساخت‌ها را به‌دست دارد، به‌همین دلیل همراهی با پیشرفت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در مسیر کندی قدم برداشته است، اما لازم است، بدانیم که در نهایت این فناوری است که همیشه پیروز میدان مقابله با دولت‌ها بوده است. به‌گفته بیشتر کارشناسان، دولت‌ها باید خود را با فناوری‌های نوین همگام کنند و از این فضا به‌عنوان یک فرصت بهره بگیرند و در تلاش برای رفع محدودیت‌های خود برآیند.

یادداشت

دست دولت‌ها به فضا نمی‌رسد



مهدی ابوالقاسمی
مشاور رئیس سازمان فضایی ایران

امروز بشر در مقام مطالبه‌گری از کیهان اطرافش قرار گرفته است و می‌خواهد دانش فضایی را برای آسایش و امنیت بیشتر خود به‌کار گیرد؛ شاید به‌همین دلیل است که خواهان راه‌اندازی اینترنت جهانی و حتی زندگی در دیگر سیاره‌ها است. با ساخت پلتفرم‌های مبتنی بر داده‌های فضایی نظیر اپلیکیشن‌های مبتنی بر این داده‌ها، درهای عصر چهارم فضا به روی نسل امروز انسان گشوده شده است. یکی از رویکردهای اصلی عصر چهارم فضا، پررنگ‌تر شدن نقش بخش خصوصی است که بیشتر پروژه‌ها از مدل کارفرما ـ پیمانکار به مدل مشارکتی تبدیل شده است، در حقیقت، شاخصه اصلی این دوره، برجسته شدن نقش شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها در دل بخش خصوصی است که نقش اصلی را در بسیاری از پروژه‌ها ایفا می‌کنند. برای مثال، از آنجایی که یکی از رویکردهای عصر چهارم فضا، ارائه خدمات و سرویس‌های ارزش‌افزوده و ایجاد تغییر و پیشرفت در زندگی روزمره مردم بود، در زمینه‌های گوناگون، این هدف تا حد زیادی عملی شد که می‌توان به سرویس‌هایی نظیر موقعیت‌یابی و مسیریابی برمبنای داده‌های فضایی یا کشاورزی هوشمند برمبنای تصاویر ماهواره‌ای و بسیاری از خدمات دیگر اشاره کرد.

یکی از مزایای عصر چهارم فضا، خارج شدن فناوری‌های فضایی از انحصار دولت‌ها است. برای مثال، می‌توان به پروژه استارلینک اشاره کرد که توسط شرکت اسپیس‌ایکس راه‌اندازی شد و با تکمیل آن، اینترنت ماهواره‌ای در دسترس همه کاربران قرار می‌گیرد و هیچ مرز و محدودیتی به‌لحاظ دسترسی به اینترنت در جهان برای تمام مردم دنیا وجود نخواهد داشت یا در زمینه سنجش از دور می‌توان به پروژه کوپرنیک اشاره کرد که در سال ۲۰۰۸ توسط اتحادیه اروپا آغاز شد و با پرتاب ۸ ماهواره به فضا، داده‌ها و تصاویر بسیار ارزشمندی را تولید و به‌صورت رایگان در اختیار کاربران قرار داد. گفتنی است، پژوهشگران و کاربران این پروژه در حال حاضر می‌توانند داده‌های این ماهواره‌ها را با وضوح تصویر ۱۰ متر به‌راحتی دریافت کنند که به‌احتمال زیاد در آینده نزدیک، تصاویر با دقت و وضوح تصویر بالاتر هم به‌صورت رایگان در اختیار کاربران قرار می‌گیرد. امروزه داده‌ها به‌عنوان دارایی و نقطه‌قوت محسوب می‌شوند، هر مجموعه‌ای اعم از دولتی یا خصوصی که داده‌های بهتر و بیشتری خلق یا جمع‌آوری کند، خدمات بهتری هم می‌تواند به کاربران بدهد و قاعدتا قدرت و خلق ارزش بیشتری هم دارد. در واقع، رقابت اصلی دنیای امروز در خلق، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و ارائه آنها در بستر مناسب است؛ خوشبختانه با اتفاقاتی که امروزه در علوم فضایی افتاده، محدودیت‌های موجود در دسترسی به اطلاعات و داده‌ها شکسته شده است. بر همین مبنا، سازمان فضایی ایران از سال ۱۳۹۶ رویکرد توسعه کسب‌وکارهای فضاپایه را در دستور کار خود قرار داد و با همین رویکرد، اکنون بیش از ۵۰ استارت‌آپ و شرکت دانش‌بنیان فضاپایه در حوزه‌های مختلف ایجاد شده‌اند که حوزه کشاورزی هوشمند از مهم‌ترین آنها است. گفتنی است، یکی از اقدامات مهم سازمان فضایی ایران، فراهم کردن دسترسی آسان استارت‌آپ‌ها و بخش خصوصی به داده‌های موجود و آرشیو ارزشمند ۴۰ ساله سازمان بوده که از طریق ایجاد و راه‌اندازی «مرکز ملی مدیریت داده و خدمات فضایی» در سال ۱۳۹۹ محقق شده است. علاوه بر این، سازمان، اقدامات مناسبی را در راستای خرید و در مدار قرار دادن ماهواره سنجشی ملی و همچنین خرید داده‌های ماهواره‌ای با وضوح مناسب انجام داده است که به‌زودی اجرایی شدن این پروژه‌ها را می‌بینیم. ناگفته نماند که خوشبختانه در حال حاضر، کاربران می‌توانند داده‌های ماهواره‌ای را با وضوح تصویر مناسب از منابع خارجی به‌صورت رایگان برای مصارف غیرتجاری دریافت کنند. در صورت نیاز به داده‌های باکیفیت‌تر و ارائه سرویس‌های ارزش‌افزوده، لازم است، هزینه‌های آن پرداخت شود. از زمانی که موضوع نسل چهارم فضا در سازمان فضایی مطرح شد، چند رویکرد در دستور کار قرار گرفت؛ یکی از آنها کمک به ایجاد مراکز نوآوری در حوزه فضایی بود که تاکنون ۴ مرکز نوآوری فضاپایه با همکاری بخش خصوصی به نام‌های امیدفضا، فضای نو، کیهان و گرانش ایجاد شده است که این ۴ مرکز وظیفه تبدیل ایده‌های خلاقانه به خدمات و توسعه فناوری را برعهده دارند. در حقیقت، ایده‌پردازان می‌توانند با ورود به یکی از این مراکز، مسیر تبدیل شدن ایده به محصول را طی کنند. گام بعدی این است که اگر این شرکت‌ها به‌لحاظ مالی نیازمند حمایت باشند، سازمان فضایی ایران با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی و معاونت علمی ریاست‌جمهوری، تسهیلات مناسب را در اختیار آنها قرار دهد.

یادداشت

لزوم توجه به درآمدهای جایگزین نفت



سیاووش غیبی‌پور
کارشناس امور مالیاتی

مشکل اصلی اقتصاد ایران درآمدهای نفتی نیست، زیرا در طول این سال‌ها درآمدها همیشه از بی‌ثباتی بازار آسیب دیده است؛ بنابراین همگام با درآمدهای نفتی، لزوم توجه به درآمدهای جایگزین مانند درآمدهای مالیاتی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نخستین گام‌ها برای افزایش سهم مالیات در بودجه در سال ۱۴۰۱ برداشته شد. ازآنجایی‌که هزینه دولت افزایش یافته باید درآمد بیشتری به‌دست بیاید. بر این اساس می‌توان گفت هرکه بامش بیش، برفش بیشتر. وقتی هر سال هزینه‌های دولت و انتظارات دستمزدی در کشورمان افزایش پیدا می‌کند باید در مقابل منابع مالی نیز افزایش پیدا کند.

دو افزایش در ارقام مالیاتی بودجه سال ۱۴۰۲ وجود دارد که از این دو منبع بیشترین انتظار وصول می‌رود؛ یکی از این دو منبع مالیات بر عایدی سرمایه و دیگری مالیات بر ارزش‌افزوده برخی از کالاهای وارداتی است.

در زمینه مالیات املاک، ما برای وصول ظرفیت‌های قانونی داریم، چون در ایران املاک به یک کالای سرمایه‌ای تبدیل شده و در ردیف مالیات بر دارایی قرار می‌گیرد.

ظرفیت‌ها برای وصول مالیات در حوزه املاک، سکه و... وجود دارد و این بخش ارتباطی با مشاغل ندارد؛ بنابراین مالیات بر عایدی سرمایه باید از این بخش‌ها دریافت شود. در بخش مالیات بر درآمد ما با مشاغل روبه‌رو هستیم که به سه گروه تقسیم می‌شوند و مشاغل قرار گرفته در گروه ۳ مشاغل پایین‌تر با درآمد کمتر هستند. از سوی دیگر برای اخذ مالیات از حقوق و دستمزد نیز سقف معافیت را ۷ میلیون تومان در ماه در نظر گرفتند که این معافیت نیز به افرادی که حقوق کمتری دارند کمک می‌کند. بررسی‌های سازمان امور مالیاتی تاکنون نشان می‌دهد مشکلی در بخش‌های فوق‌الذکر وجود نداشته است؛ بنابراین اگر مقامیان اصناف بر تکالیف خود عمل کنند و اظهارنامه‌های مالیاتی منطبق با واقعیت‌ها باشد اتفاق خوبی در تحقق بودجه سال آینده رخ خواهد داد و بخش عمده‌ای از پیش‌بینی سهم مالیات در بودجه محقق خواهد شد. ما برای وصول مالیات از طریق تراکنش‌های بانکی، سکه، ارز، خودرو و تجارت با دو گروه روبه‌رو هستیم؛ گروه اول کسانی هستند که به تکالیف خود عمل کرده و واقعیات را در اظهارنامه‌شان ارائه می‌کنند و مالیات هم برمبنای واقعیت از آنها اخذ می‌شود. در گروه دوم ما با افرادی روبه‌رو هستیم که یا اظهارنامه مالیاتی نمی‌دهند یا اگر هم اظهارنامه‌ای را تحویل بدهند با واقعیت فاصله بسیاری دارد. جامعه موافق برقراری عدالت و اخذ مالیات از گروه دوم است؛ بنابراین افزایش مالیات از طریق برقراری عدالت اتفاق مبارکی خواهد بود. همچنین تصور اینکه قانون و مقررات مالیاتی ضعیف است غلط است، زیرا سایه نفت بر اقتصاد کشور سنگین است و به‌همین دلیل اجرای بسیاری از مفاد قانونی در حوزه مالیات ضعیف پیش رفته است. در دل قانون مالیات‌های مستقیم، بسیاری مفاد کارآمد وجود دارد که موردتوجه قرار نگرفته است. مانند درآمدهای اتفاقی که مالیاتی از آن کسب نمی‌شود، اما در کشورهای دیگر چنین قوانینی به‌طور کامل اجرا می‌شوند؛ بنابراین وقتی چنین ساختاری شکل نگیرد، نمی‌توان آهنگِ مالیاتی زندگی مردم را تغییر داد. بخش‌های پایین‌دست سازمان امور مالیاتی به‌صورت بخشی کار می‌کنند و کاملا اداری پیش می‌روند، اما خلاقیتی در حوزه اجرا ندارند. همچنین در حوزه‌های ستادی برخی هماهنگی‌ها سال‌ها به طول می‌انجامد. وجود مشکلات ساختاری و مقررات ناکارآمد در سیستم مالیاتی کشور دلیل عمده فرارهای مالیاتی است، اما برخی فرارهای مالیاتی عمدی و برنامه‌ریزی‌شده است. بانک اطلاعاتی کشور برای اخذ مالیات پیش‌بینی‌شده در بودجه ناقص است؛ بنابراین تا بانک اطلاعات مالیاتی کشور کامل نشود فرارهای مالیاتی همچنان ادامه خواهد داشت؛ ضمن اینکه برخی از فرارهای مالیاتی فرارهایی که با کارت‌های بازرگانی و ثبت شرکت‌های جعلی و صوری انجام می‌گیرد به‌صورت کاملا عمدی و برنامه‌ریزی‌شده است که مقررات هیچ نقشی در سدسازی در برابر چنین فرارهای مالیاتی ندارد. بنابراین شایسته است دولت برای سال آینده از اکنون بانک اطلاعاتی قوی برای مودیادن مالیاتی در نظر بگیرد.

آغاز مرحله آزمایشی ریال دیجیتال؛ به‌زودی

معاون بانک مرکزی اظهار کرد: مرحله آزمایشی ریال دیجیتال به‌زودی آغاز می‌شود، اما این روند تدریجی خواهد بود و عجله زیادی برای اجرای ریال دیجیتال نداریم.

به گزارش ایرنا، مهران محرمیان در نشست خبری نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت با بیان اینکه این همایش بزرگ‌ترین همایش بانکداری کشور است و آخرین پیشرفت‌های روز بانکداری در این همایش تشریح و معرفی می‌شود، اظهار کرد: رویکرد این است که روی ارزش‌آفرینی دیجیتال تمرکز شود، اما دیجیتال شدن فرآیندها به‌خودی‌خود ارزش نیست و دیجیتالی شدن زمانی ارزش دارد که برای مشتری نهایی ارزش ایجاد کند و این دیجیتالی شدن باید در راستای خلق ارزش برای مشتری نهایی باشد. وی با اشاره به ریال دیجیتال و اقداماتی که در این حوزه انجام شده، ادامه داد: طبق اعلام شورای پول و اعتبار عنوان رمزریال به ریال دیجیتال و رایاپول تغییر پیدا کرده و ریال دیجیتال را عملیاتی کردیم، اما ابعاد مختلف آن از لحاظ امنیت، مباحث فنی و... باید در شبکه بانکی تست و آزمایش می‌شد.

همچنین موضوع حساسیت بر تجربه کاربری وجود دارد که البته ارتقای خوبی در این حوزه انجام شده است. معاون بانک مرکزی با بیان اینکه مرحله پیش‌آزمایشی انجام شده، گفت: مرحله آزمایشی ریال دیجیتال به‌زودی آغاز می‌شود، اما این روند تدریجی خواهد بود و عجله زیادی برای اجرای ریال دیجیتال نداریم.

محرمیان در پاسخ به سوالی درباره نوع خدماتی که ریال دیجیتال به مردم و مشتری ارائه می‌دهد و اینکه آیا خدمات بین‌المللی خواهد داشت، گفت: بین‌المللی بودن ریال دیجیتال را نه تایید و نه تکذیب می‌کنم، اما خدمات ریال دیجیتال یا به‌طورکلی رمزارزها ابعاد مختلف و متفاوتی دارد؛ البته در بخش ریال دیجیتال هنوز محدودیت‌های فنی داریم.

با مداخله بانک مرکزی برای رفع محدودیت واردات شمش طلا انجام می‌شود

حباب‌زدایی از بازار طلا

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

از سال گذشته، با آغاز جنگ روسیه و اوکراین نرخ طلا در بازارهای جهانی رو به افزایش گذاشت. از آنجایی‌که روسیه صاحب یکی از بزرگ‌ترین ذخایر طلای دنیا است، با افزایش بحران در این کشور طلا به‌عنوان سرمایه‌ای امن مورداستقبال معامله‌گران بین‌المللی قرار گرفت. افزایش تقاضا برای این فلز گرانبها نرخ آن را در بازارهای جهانی بالا برد و دولت‌ها نیز در تلاش‌اند در شرایط فعلی به ذخایر طلای کشور خود بیفزایند. ایران هم از این قاعده مستثنا نیست و میل به افزایش ذخایر طلای خود دارد. در همین راستا بانک مرکزی شرایط ورود طلا به کشور را تسهیل کرد. سه عامل مهم طلا را در ۳۰ سال گذشته، به دارایی باارزش پایدار تبدیل کرده که عملکرد آن در مواقع بحران و نقدشوندگی بالا، دو مورد از آن عوامل هستند. بازار طلا به‌عنوان ذخیره ارزش، دارای تاریخچه ۵۰۰۰ساله است. بااین حال، طبق آخرین گزارش شورای جهانی طلا، در ۳۰ سال گذشته، این فلز گرانبها خود را به‌عنوان یک دارایی اساسی جهانی، در دنیایی پر از عدم اطمینان تثبیت کرده است. در طلا، چیزی بیش از یک بازار خاص وجود دارد. در ۳۰ سال گذشته، بازار تغییرات زیادی کرده و واقعیت این است که طلا مانند همیشه فلز ارزشمند و مهمی است؛ بنابراین دولت‌ها هم در تلاش‌اند با روش‌های تسهیلگرانه ورود این فلز گرانبها را در شرایط بحران به کشورشان افزایش دهند. صمت در این گزارش تاثیر تسهیل واردات طلا بر بازار این فلز در کشور را موردبررسی قرار داده است.



عکس: صمت

در شرایط بحران جهانی که نرخ طلا همچنان چشم‌انداز صعودی دارد، ایران نیز مانند سایر کشورها باید به فکر افزایش ذخایر این فلز باارزش باشد

تسهیل شرایط واردات طلا به کشور

شرایط واردات طلا به کشور با مصوبه ۹ بهمن ۱۴۰۱ بانک مرکزی تسهیل شد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، براساس این مصوبه که اکنون قابلیت اجرا دارد، تسهیلات متعددی برای واردات طلا به کشور فراهم شده است.

بر این اساس شرط الزام به گشایش اعتبار اسنادی برای واردات طلا حذف شد و از این به بعد، واردکنندگان می‌توانند با استفاده از کلیه روش‌ها و ابزارهای پرداخت اقدام به واردات طلا کنند.

همچنین محدودیت استفاده از منابع ارزی خود واردکننده برای واردات طلا برداشته و استفاده از منابع ارزی حاصل از صادرات خود، صادرات دیگران، و ارز دیگران نیز برای واردات طلا ممکن شد.

علاوه بر این تسهیلاتی در زمینه ثبت اطلاعات وارده در سامانه تامین ارز، در نظر گرفته شده که جزئیات آن در بخشنامه ارزی بانک مرکزی به کلیه موسسات بانکی ذکرشده است. انتظار می‌رود با مصوبه فوق موانع ورود طلا به کشور مرتفع شود و شاهد افزایش ورود طلا به کشور و به‌تبع آن تعدیل نرخ آن باشیم.

حذف شرط گشایش اعتبار اسنادی برای واردکنندگان طلا



محمد کشتی‌آرای، کارشناس حوزه طلا درباره بخشنامه اخیر بانک مرکزی در زمینه تسهیل واردات طلا با حذف گشایش اعتبار اسنادی به صمت گفت: باتوجه به مصوبه اخیر مراجع قانونی، واردات طلا، پلاتین و نقره به‌صورت خام از طریق مبادی رسمی گمرکی کشور مجاز و از پرداخت عوارض گمرکی و هرگونه مالیات از قبیل مالیات عملکرد و ارزش‌افزوده معاف است و ازنظر منشأ ارز موردبررسی قرار نمی‌گیرد.

▣ اتلاف وقت واردکنندگان

وی افزود: قبل از اجرایی شدن این بخشنامه گشایش اعتبار اسنادی برای واردکنندگان طلا نوعی سد محسوب می‌شد، زیرا گشایش اعتبار اسنادی برای واردات، فرآیندی زمانبر داشت و حدود ۲ تا ۳ ماه از واردکننده زمان می‌گرفت.

این کارشناس حوزه طلا معافیت مالیاتی واردات طلا را عامل تسهیل ورود این فلز گرانبها به کشور دانست و اظهار کرد: قانون معافیت مالیاتی واردات طلا، نقره و پلاتین موضوع جدیدی نیست و این قانون ۴ سال پیش مطرح شد و به تصویب رسید؛ به‌عبارت بهتر مالیات ارزش‌افزوده و تعرفه گمرکی مواد اولیه طلا، نقره و پلاتین صفر بوده و هیچ نوع مالیاتی به واردات این عناصر تعلق نمی‌گرفت.

▣ واردات طلا به هر میزان

کشتی‌آرای در پاسخ به این پرسش که در بخشنامه جدید چه موضوعی موجب تسهیل واردات طلا شده، توضیح داد: موضوع تازه‌ای که در ابلاغیه جدید ذکرشده این است که پیش‌تر اگر اقدامی در جهت واردات طلا، نقره و پلاتین صورت می‌گرفت باید منشأ ارز اعلام و مشخص می‌شد، اما در ابلاغیه جدید نیازی به عنوان دقیق منشأ ارز نیست و به ازای هر میزان واردات، نیاز به مشخص شدن منشأارز وجود ندارد. وی افزود: زمانی که اقدام به واردات می‌کنیم ابتدا باید از سامانه نیما ارز خریداری کنیم و چون برای ورود طلا، نقره، پلاتین و فلزات گرانبها ارزی تخصیص داده نمی‌شود، هیچ نوع وارداتی در این زمینه انجام نمی‌شود، اما اکنون با حذف مالیات و شرط گشایش اعتبار اسنادی هر فردی به هر میزان و نرخ که بخواهد می‌تواند طلا و سایر فلزات گرانبها را به کشور وارد کند.

▣ افزایش تمایل تجار به واردات طلا

این کارشناس حوزه طلا درادامه تصریح کرد: با رفع موانع پیش روی واردات طلا با سازکار جدید، هر فرد می‌تواند به هر میزان و بدون اظهار منشأ ارز اقدام به واردات طلا کند. به‌عنوان‌مثال ممکن است فردی در دوبی با ۵۰ هزار دلار بتواند یک کیلو شمش طلا خریداری و وارد کشور کند که در این صورت نیازی به شفاف‌سازی منشأ ارز نیست. با ابلاغیه جدیدی که صورت گرفته واردات رسمی طلا، نقره و پلاتین انجام خواهد شد، زیرا اشخاص به‌دلیل معافیت مالیاتی از اظهار واردات طلا امتناع نمی‌کنند. علاوه بر این به‌دلیل حذف الزام گشایش اسناد اعتباری، واردات به‌صورت رسمی انجام می‌شود و تجار تمایل بیشتری به واردات این فلز گرانبها و امن دارند.

▣ مبارزه با قاچاق

وی با تاکید بر اینکه بخشنامه جدید در اصل با قاچاق طلا به کشور مبارزه می‌کند، اظهار کرد: با اجرای قانون جدید و معافیت مالیاتی برای واردات فلزات گرانبها، می‌توان از قاچاق طلا و دیگر فلزات گرانبها جلوگیری کرد و هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند اقدام به واردات طلا، نقره و پلاتین کند. همچنین با اجرای این بخشنامه به ذخایر طلای کشور افزوده خواهد شد؛ بنابراین می‌توان انتظار داشت با افزایش عرضه طلا نرخ در بازار داخل تا حدی تعدیل شود. این کارشناس حوزه طلا در تشریح بیشتر مزایای بخشنامه جدید بانک مرکزی در مبارزه با قاچاق خاطرنشان کرد: یکی از راه‌های مقابله با قاچاق این است که موانع برداشته شود. اگر ورود و خروج کالا از کشور آزاد شود و تابع مقرراتی دست‌وپاگیر نباشد، به‌طور طبیعی قاچاق طلا و سایر فلزات گرانبها نیز کاهش خواهد یافت و این موضوع کمکی به رشد صنعت طلا و سایر فلزات گرانبها خواهد کرد.

▣ قیمت‌ها متعادل می‌شود

کشتی‌آرای بابیان اینکه با بخشنامه جدید تجار به واردات طلا علاقه‌مند می‌شوند، گفت: وقتی تجار براساس قوانین جدید اقدام به واردات طلا کنند، به‌دلیل افزایش عرضه، قیمت‌ها واقعی می‌شود و حباب فعلی نرخ طلا در کشور از بین می‌رود.

وی متذکر شد: این بخشنامه باعث نمی‌شود نرخ طلا در ایران از بازار جهانی ارزان‌تر شود و فقط باعث تعدیل قیمت‌های کاذب می‌شود، زیرا نرخ طلا تابعی از قیمت‌های جهانی و ارز است و واردات با ارز آزاد انجام خواهد شد؛ بر این اساس این بخشنامه تاثیری بر قیمت طلا نخواهد گذاشت. اکنون قیمت‌ها براساس دلار آزاد محاسبه می‌شود و اگر قرار باشد با دلار دولتی که ارزان‌تر است محاسبه شود، نرخ طلا در داخل کشور ارزان‌تر می‌شود و قاچاق طلا از داخل به خارج انجام خواهد شد؛ بنابراین معافیت مالیاتی واردات تاثیر چندانی بر قیمت طلا نخواهد داشت.

افزایش ذخایر طلای کشور با واردات بی‌قیدوشرط



ابراهیم محمدولی، عضو اتحادیه طلا و جواهر کشور درباره تاثیر حذف موانع واردات طلا بر بازار این فلز گرانبها به صمت گفت: تسهیل قوانین واردات طلا به کشور موجب افزایش واردات این فلز گرانبها می‌شود. در شرایط بحران جهانی که نرخ طلا همچنان چشم‌انداز صعودی دارد، ایران نیز مانند سایر کشورها باید به فکر افزایش ذخایر این فلز باارزش باشد؛ بنابراین بخشنامه جدید بانک مرکزی کمک شایانی به بالا رفتن انگیزه تجار برای واردات طلا می‌کند.

وی افزود: در حال حاضر متاسفانه در وضعیت افزایشی قیمت‌ها قرار داریم و این نوسانات شدید، این اجازه را به تقاضاکننده نمی‌دهد که به‌راحتی تصمیم بگیرد در بازار چه رفتاری داشته باشد و اینکه خرید کند یا خیر؛ اما باتوجه به اینکه به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم این احتمال وجود دارد که تقاضا برای خرید طلا در بازار افزایش یابد.

▣ خرید طلا ضرر ندارد

محمدولی خاطرنشان کرد: نرخ جهانی طلا به‌گونه‌ای است که حتی معامله‌گران بزرگ طلا نیز با ابهام در خریدوفروش مواجهند.

رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر در پاسخ به این پرسش که باتوجه به نوسانات شدید نرخ‌ها، این سوال برای خیلی از مردم مطرح است که آیا زمان خرید طلا و سکه هست یا خیر اظهار کرد: اگر ما می‌دانستیم که چه اتفاقی برای قیمت‌ها می‌افتد، خب خودمان کاری می‌کردیم تا بتوانیم طلای بیشتری اندوخته کنیم. پیش‌بینی در این زمینه خیلی سخت است و نمی‌توان آینده را پیش‌بینی کرد، اما تجربه نشان داده در حوزه طلا و سکه اگر سرمایه‌گذاری برای بلندمدت باشد، کسی ضرر نمی‌کند.

▣ بورسی‌ها به بازار بیایند

محمدولی درباره تاثیر عرضه سکه در بورس بر کاهش قیمت‌ها در بازار گفت: اگر سکه‌هایی که در بورس پیش‌فروش شده به‌دست مردم برسد و وارد بازار شود، قطعا قیمت‌ها رو به کاهش می‌رود، اما ازآنجایی‌که این ربع‌سکه‌ها هنوز وارد بازار نشده‌اند، عرضه سکه در بورس تاثیری روی قیمت‌ها در بازار طلا نداشته است. به‌علاوه اینکه باید عرضه نیم‌سکه و سکه‌های تمام هم در بورس کالا اجرایی شود. چنین اقدامی نقش بسیار مهمی در کاهش نرخ طلا و حباب سکه خواهد داشت.

▣ گشتی در بازار

رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر در تشریح آخرین نرخ سکه و دلار در بازار اظهار کرد: در بازار آزاد، نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار، ۲ میلیون و ۸۹ هزار تومان، نرخ سکه تمام‌بهار آزادی طرح قدیم ۲۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و نرخ سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید نیز ۲۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان است.

همچنین نرخ نیم‌سکه بهار آزادی ۱۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان، ربع سکه بهار آزادی ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و سکه یک‌گرمی ۵ میلیون تعیین شده است.

همچنین هر مثقال طلا در بازار داخلی، ۹ میلیون و ۵۰ هزار تومان ارزش‌گذاری شده است. ضمن اینکه نرخ هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۹۲۷ دلار است.

قبل از اجرایی شدن بخشنامه جدید بانک مرکزی گشایش اعتبار اسنادی برای واردکنندگان طلا نوعی سد محسوب می‌شد

سخن پایانی

بانک مرکزی سیاست‌های سختگیرانه در زمینه واردات طلا را کنار گذاشته و با ابلاغیه‌ای همه موانع پیش پای واردات طلا را برداشته است. به‌اعتقاد کارشناسان هدف از این اقدام افزایش ذخایر طلای کشور و متعادل شدن قیمت‌ها در بازار داخل است، اما این تسهیلگری در واردات هیچ‌گاه نرخ طلا در بازار داخل را از بازار بین‌المللی کمتر نخواهد کرد و تنها باعث شکستن حباب برخی قیمت‌های کاذب می‌شود. البته منطق هم این است که نرخ طلا در کشور از نرخ جهانی این کالا ارزان‌تر نشود، زیرا در این صورت، ثروت ملی در قالب طلا به خارج از ایران قاچاق خواهد شد.

روایت تصویری از بناهای تاریخی شهر تهران که تبدیل به کافه شدند

حفاظت از تاریخ به صرف قهوه

آیدا فریدی: کافه‌نان، کافه‌کتاب، کافه‌سینما؛ کافه‌هایی که تنها به‌واسطه یک «کانتربار» میزبان رهگذران و عابرانی هستند که قهوه‌شان را در کمترین فرصت صرف می‌کنند یا پس از تحویل آن در لیوان‌های کاغذی به‌اصطلاح به‌صورت «تِیک اِوِی» در خودرو یا محل کار میل می‌کنند.

کافه‌ها گشوده شدند و با خودشان اصطلاحات، دوستی‌ها و البته فرهنگی تازه را وارد کردند. این خاصیت ورود هر محصول و یا صنعت فرهنگی نو به هر مکانی است؛ فرهنگی به نام کافه‌گردی. کافه‌ها شهر را قبضه کردند و تبدیل به کسب‌وکاری شدند که راه‌اندازی آن، آرزو و ایده بسیاری از جوان‌ها است. کافه‌هایی که مشتری‌های دائم و گذری دارند و به‌سرعت تبدیل به پاتوق می‌شوند.

برخی که علاقه‌مند به تاریخ و حفظ آن هستند هم، ذوق به خرج می‌دهند و حافظه تاریخی را به طعم قهوه گره می‌زنند تا ماجرای کافه‌نشینی را از دریچه‌های بومی و سرزمینی خود نگاه کنند و به نمایش بگذارند. خانه‌هایی با پنج‌دری‌ها، اورسی‌ها، پلکان، حوض، ایوان، پاگردها، هشتی‌ها و طاقچه‌های خاص معماری ایرانی که راویان و شاهدان دورانی از تاریخ و تقویم ایرانی هستند. بناهایی که خریداری یا اجاره می‌شوند، دستی به سروروی‌شان کشیده می‌شود و تبدیل می‌شوند به بخشی از میراث فرهنگی با کاربری کافه و رفت‌وآمدهای آن دسته از اهالی کافه‌گردی که علاقه‌ای هم به بافت تاریخی دارند.

گزارش تصویری این شماره صمت با موضوع تغییر کاربری خانه‌ها و عمارت‌های قدیمی و تبدیل شدن آنها به کافه تهیه شده است. خانه‌کافه‌ها یا عمارت‌هایی که به اعتبار تاریخ و تقویم، جان دوباره گرفتند و به صرف قهوه، تبدیل شدند به گذرگاه‌ها و پاتوق‌های تاریخی شهر.



عکس‌ها: آیدا فریدی































چهارشنبه
۱۹ بهمن ۱۴۰۱- ۱۷ رجب۱۴۴۴ - ۸ فوریه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۶۳-پیاپی۳۵۸۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

چرا سیاست‌مداران قول تامین کالای خصوصی می‌دهند؟



محسن جلال‌پور - فعال اقتصادی: دولت در تامین مهم‌ترین کالاهای عمومی مثل امنیت، دیپلماسی، آموزش، سیاست‌گذاری اقتصادی و حتی ایمنی جاده‌ها ناتوان است اما تامین کالای خصوصی مردم را هم گردن می‌گیرد.

اخیرا مقامات دولت سیزدهم به کرات گفته‌اند که برای مسکن، معیشت مردم، خودرو و سلامت آنها برنامه کوتاه مدت داریم و حتما وضعیت در آینده نزدیک بهبود خواهد یافت. این در حالی است که هیچ کدام از وعده‌های دولت مربوط به تامین کالای عمومی نیست و ضروری است که دولت خودش را از مداخله در تولید و عرضه کالای خصوصی کنار بکشد.

مسئله خیلی ساده است؛ دولت‌ها باید زمینه لازم برای رونق کسب‌وکار مردم را فراهم کنند که این کار نیاز به سیاست داخلی صحیح، سیاست‌گذاری درست اقتصادی، دیپلماسی فعال و امنیت فراگیر دارد و در این صورت چرخ اقتصاد می‌چرخد و مردم کالای خصوصی مورد نیاز خودشان را تهیه و تامین می‌کنند. یعنی برای خود خانه می‌خرند، ماشین تهیه می‌کنند، سفر می‌روند، مراقب سلامت خود هستند و غذای کافی می‌خورند.

اما تعریف اقتصادی کالای عمومی چیست و چرا مداخله دولت در عرضه کالای خصوصی زیان‌بار است؟

از نظر اقتصاددانان، کالای عمومی کالایی است که همه از مصرف آن منتفع می‌شوند و نمی‌توان مصرف آن را به افرادی خاص محدود کرد. مهم‌ترین کالای عمومی امنیت و حقوق مالکیت است، اما می‌توان از زیرساخت‌ها، آموزش و پرورش، بهداشت، هوای پاک، صلح، دیپلماسی، سیاست‌گذاری صحیح اقتصادی و... به عنوان مصادیق کالای عمومی یاد کرد که به نوعی دولت وظیفه تهیه آنها را بر عهده دارد.

در مقابل، کالای خصوصی کالایی است که اگر به فردی تعلق گیرد دیگران از استفاده از آن محروم می‌شوند. مثلا زیرساخت جاده و راه، کالای عمومی محسوب می‌شود و معمولا عرضه آن بر عهده دولت است اما اتوبوس کالای خصوصی است.

با این تعریف، جاده کالای عمومی است اما خودرو کالای خصوصی به شمار می‌رود. بهداشت عمومی را می‌توان کالای عمومی دانست اما سلامت کالای خصوصی است. ایجاد زمینه مساعد برای سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری برای رشد اقتصاد، کالای عمومی به حساب می‌آید اما مسکن و خودرو کالای خصوصی است.

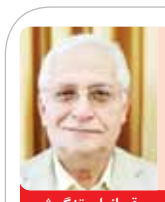
با این مرزبندی ما دو نوع زندگی داریم. زندگی عمومی و زندگی خصوصی. در زندگی عمومی از کالاهای عمومی مثل چراغ راهنما، بهداشت عمومی، علائم راهنمایی و رانندگی، آسفالت خیابان، روشنایی معابر و... استفاده می‌کنیم و برای زندگی خصوصی نیز کالای مورد نیاز خود را می‌خریم. مثلاً در حالی که دولت امنیت و روشنایی خیابان را تامین کرده، ما برای خرید کت و شلوار به «باب‌همایون» می‌رویم. اینجا امنیت و روشنایی مصداق کالای عمومی را دارند و کت و شلوار و کفش، مصداق کالای خصوصی است.

از آنجا که نهاد دولت در ایران مداخله‌گر است، خود را متولی تهیه و توزیع همه نوع کالا می‌داند و بنابراین از مسوولیت تامین روشنایی شب و احداث دستشویی بین‌راهی تا تهیه و توزیع گوجه و خیار را بر عهده می‌گیرد.

طرفه آنکه در هیچ‌کدام توفیقی به‌دست نمی‌آورد. چون اصولا تامین این همه کالا برای میلیون‌ها آدم ممکن نیست و هیچ دولتی جرأت نمی‌کند وعده تامین آن را بدهد. دولت‌هایی هم که چنین وعده‌هایی داده‌اند، یا به تاریخ پیوسته‌اند یا در ناکارآمدی دست و پا می‌زنند.

یادداشت

در مدیریت آب و خاک موفق نبودیم



قربانعلی تنگ شیر
استاد دانشگاه

خاک عنصر حیات بشر روی کره زمین است. خاک و آب دو سرمایه الهی است و امانتی است که به ما داده شده تا آن را نگهداری کنیم و به نسل‌های آینده بسپاریم. ما از خاک آفریده شده‌ایم و در انتها هم به خاک سپرده می‌شویم و با این‌همه بشر بیشترین ضربه را به خاک می‌زند.

۹۵ درصد غذای بشر در جهان امروز به خاک وابسته است. بنابراین پیش‌بینی می‌شود در ۵۰ سال آینده در دنیا به اندازه ۵۰۰ سال گذشته نیاز به غذا خواهد بود. با توجه به رشد جمعیت جهان که در آینده نزدیک به ۱۰ میلیارد خواهد رسید مردم یاد گرفتند که چگونه غذای خودشان وحیوانات را از خاک خوب به‌دست آورند.

ایران کشوری پهناور با اقلیمی متنوع، واقع شده بر سر راه شرق و غرب است و دارای بهترین موقعیت ژئوپلتیک است. با اینهمه جامعه پرجمعیت نخبگان، فرهیختگان، روشنفکران و کارشناسان با همه این امکانات هنوز نتوانسته مدیریت آب و خاک کشور را برنامه‌ریزی کند. توسعه‌نیافتگی امروز و عدم تحقق اهداف و برنامه‌ها نشان دهنده آشفتگی وناکارآمدی سازمان اداری کشور با غلبه عناصر بی‌تفاوت و کم کار در یک نظام بوروکراسی دست وپاگیر و ناکارآمد است. حتی برنامه هفتم توسعه نیز خیلی آرمانی و آرزومندانه تهیه شده و با امکانات موجودی کشور سازگاری مناسبی ندارد. بسیاری از کارشناسان یکی از مهم‌ترین دلایل عدم موفقیت در حفظ آب و خاک را نبود سرزمینی مناسب می‌دانند. به همین دلیل است که با وجود ظرفیت‌های بالای زمینی، با بحران آب و خاک مواجه بوده و در وضعیت ورشکستگی آب و خاک نیز هستیم.

براساس شواهد ۸۰ درصد خاک ایران دارای کمبودهای زیادی است و از ذخایر غنی برخوردار نیست و فرسایش خاک، شور شدن اراضی، کمبود مواد آلی، کاهش حاصلخیزی خاک، تغییر کاربری اراضی کشاورزی، کاهش تنوع زیستی از جمله مهم‌ترین مشکلات این بخش به شمار می‌روند.

رفع این مشکلات نیازمند یک برنامه‌ریزی مفید و به روز در قالب مدیریت خاک کشور است که می‌تواند با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، محیط‌زیست و انجمن علوم خاک ایران تدوین و اجرایی شود. هرچند که قانون حفاظت از خاک نیز در کشور وجود دارد و مشکل در اجرای ناقص آن است.

اهمیت خاک تا آنجاست که سازمان ۵ دسامبر برابر با ۱۵ آذر از سوی سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد به‌عنوان روز جهانی خاک نام‌گذاری شده است. با توجه به اهمیت خاک به عنوان یکی از مهمترین اجزاء طبیعت، اتحادیه جهانی علوم خاک (International Union of Soil Science) در سال ۲۰۰۳، در راستای ارج نهادن به اهمیت خاک و جلوگیری از تخریب و نابودی آن، روز ۵ دسامبر را به عنوان روز جهانی خاک نامید. این روز جهانی، بزرگداشتی است که اهمیت خاک و ضرورت بهره‌برداری پایدار از آن را برای جوامع مختلف در سراسر جهان آشکار می‌سازد.

خاک به عنوان منبع طبیعی، سرمایه ملی و بستر حیات، نقش اساسی در استقرار و رشد جوامع بشری و نیز سایر مخلوقات دارد و در واقع بخشی از زنجیره غذایی انسان و سایر حیوانات از خاک است. به همین دلیل هرگونه آلودگی موجود در خاک می‌تواند در طی زنجیره غذایی، به سطوح بالاتر انتقال یافته و در نهایت در انسان تمرکز یابد. خاک از منابع تجدیدپذیر به شمار می‌رود اما براساس مراجع مختلف تشکیل هر سانتی‌متر خاک در شرایط مختلف آب و هوایی از ۱۰۰ تا ۱۰۰۰۰ سال طول می‌کشد. هزینه رفع آلودگی هر متر مکعب خاک نیز به روش‌های مختلف، بین ۵۰ تا ۵۰۰۰ دلار برآورد می‌شود. از سوی دیگر، رفع آلودگی خاک فرآیندی بسیار درازمدت است.

با درک عمیق قدر و منزلت منابع خاک کشور و لزوم حفظ و حراست از این سرمایه خدادادی جهت بهره‌برداری پایدار و حفظ امانت برای نسل‌های آینده، توسعه پایدار هیچ کشوری بدون توجه به منابع خاک، دست یافتنی نخواهد بود. با اینهمه ایران متاسفانه رتبه اول فرسایش خاک جهان را دارد در حالی که برای تولید چند سانتی متر خاک باید سال‌های در انتظار بود.

در دنیا نیز ضرورت مدیریت خاک بعد مدیریت آب مطرح بوده و در مسیر توسعه باید به آن توجه ویژه داشت.

سپرده متقاضی وام نباید به‌عنوان بخشی از وثیقه بلوکه شود

سرپیچی بانک‌ها از دستور بانک مرکزی

براساس بخشنامه بانک مرکزی، اخذ سپرده به‌عنوان وثیقه از اسفند سال گذشته برای پرداخت تسهیلات ممنوع شده و در صورتی که بانک، پرداخت وام را منوط به سپرده‌گذاری متقاضی وام کند، باید در قبال آن سپرده سود بدهد؛ در غیر این صورت با بانک برخورد می‌شود. این درحالی است که برقراری شرط سپرده نقدی و بلوکه کردن بخشی از پول وام تا زمان تسویه تسهیلات در بانک‌ها ادامه دارد.

بانک مرکزی بخشنامه‌ای به بانک‌ها ابلاغ کرده که در آن اخذ سپرده به‌عنوان وثیقه ممنوع شده است. البته این موضوع پیش از ۲۳ اسفند سال گذشته در نظام بانکی جریان داشته و بانک‌ها سپرده را به‌عنوان وثیقه نقدی برای پرداخت تسهیلات مبنا قرار می‌دادند. اکنون با ابلاغ بخشنامه جدید بانک مرکزی، بانک نمی‌تواند سپرده را به‌عنوان بخشی از وثیقه بلوکه کند و این سوال برای کسانی که پیش از این وام گرفته‌اند و بانک سپرده را به‌عنوان وثیقه بلوکه کرده، ایجاد شده که این بخشنامه عطف به ماسبق می‌شود و می‌توانند سپرده بلوکه شده را از بانک بگیرند یا خیر؟

توضیح بانک مرکزی حاکی از آن است که اگر بانکی اعطای تسهیلات را طبق قرارداد، منوط به سپرده‌گذاری متقاضی کرده باشد و تا زمان پرداخت کامل اقساط، این سپرده را بلوکه نگه دارد؛ تا پیش از بخشنامه ۲۳ اسفند سال ۱۴۰۰ این رویه در بانک‌ها مرسوم بود که بعد از صدور این بخشنامه بانک‌ها موظف شدند به این دسته از سپرده‌گذاری‌ها همچون سپرده‌های سرمایه‌گذاری، سود پرداخت کنند و بانک نمی‌تواند سپرده را به‌عنوان بخشی از وثیقه بلوکه کند. بنابراین اگر در فرآیند دریافت وام از بانک‌ها، سپرده بلوکه شود، در صورتی که به این سپرده طبق توافق بانک و مشتری، سود پرداخت شود، موردی ندارد اما در شرایطی که بانک و مشتری براساس قرارداد به توافق نرسیده باشند و مشتری سودی نیز در قبال سپرده و پول بلوکه شده خود در بانک دریافت نکند، بانک مربوطه باید پول را برگرداند. بر این اساس طبق اعلام بانک مرکزی، با بانک‌هایی که بخشی از سپرده را بدون پرداخت سود، بلوکه می‌کنند و طبق آن وام می‌دهند، برخورد می‌شود.

مصوبه از اسفند ۱۴۰۰ اجرا می‌شود



علیرضا قیطاسی، دبیر شورای هماهنگی بانک‌های دولتی و نیمه‌دولتی در گفت‌وگو با ایسنا، توضیحاتی در این باره ارائه کرد و گفت: اخذ سپرده نقدی به‌عنوان وثیقه وام از ۲۳ اسفند سال گذشته ممنوع شده و در بانک‌ها نیز این موضوع در حال اجراست.

به‌گفته وی، اگر فردی پیش از ۲۳ اسفند سال گذشته سپرده خود را وثیقه نقدی کرده باشد، نمی‌تواند آن سپرده را آزاد کند، بلکه تا زمانی که تمام اقساط آن وام پرداخت شود، مبلغ مربوطه در بانک وثیقه است و مشتری باید وثیقه دیگری بدهد و تعویض وثیقه کند تا بتواند آن پول را برداشت کند، این در حالی است که گزارشات دریافتی، بررسی‌های به‌عمل آمده و شکایات بانک مرکزی، حاکی از رعایت نشدن بخشنامه‌های یادشده و تخلف ازسوی برخی از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی است که در صورت تداوم تخلف مذکور، موضوع مشمول اقدامات نظارتی و طرح در هیات انتظامی بانک‌ها خواهد شد؛ از این رو مقتضی است به قید تسریع اقدامات لازم به‌منظور رعایت کامل ضوابط یادشده انجام شود و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق صورت گیرد.

■ **بلوکه کردن بخشی از وام به روایت متقاضیان**

با این همه مشاهدات میدانی از برخی بانک‌ها و گزارش مردم حاکی از آن است که برخی بانک‌ها همچنان با عناوین دیگر چون «ضمانت ریالی» بخشی از وام یا سپرده متقاضیان را بلوکه می‌کنند. در این زمینه، یکی از وام‌گیرندگان اظهار کرد از بانکی ۲۰ میلیون تومان وام گرفته اما ۲۰ درصد این مبلغ نزد بانک بلوکه شده است. متقاضی دیگری عنوان کرد از یکی از بانک‌ها ۶۰ میلیون تومان وام گرفته اما ۱۶ درصد این مبلغ، نزدیک ۱۰ میلیون تومان، نزد بانک بلوکه شده است. نکته حائز اهمیت این است که بانک نگه داشتن این بخش از وام را بلوکه کردن نمی‌داند و آن را تحت عنوان «ضمانت ریالی» اجرا می‌کند، این در حالی است که بانک مربوطه علاوه بر این مبلغ، سفته و یک ضامن نیز از متقاضی دریافت کرده است. در هر صورت باید دید بخشنامه و اخطار دوباره بانک مرکزی چقدر می‌تواند بانک‌ها را از بلوکه کردن بخشی از وام یا اخذ سپرده به‌عنوان وثیقه نقدی منع کند؟

جدال در آشفته بازار خودرو ادامه دارد

دعوای شورای رقابت و بورس کالا برای تعیین نرخ خودرو و فروش خودروهای سواری ادامه دارد. شورای رقابت در اطلاعیه‌ای ضمن تشریح جزییات دستورالعمل تنظیم نرخ تاکید کرد که ثبت نام و فروش خودروی سواری صرفاً از طریق سامانه یکپارچه فروش و در چارچوب مصوب شورا انجام شود.

به گزارش مهر، شورای رقابت در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: پیرو اطلاعیه‌های قبلی و با عنایت به تشخیص انحصار در بازار خودرو توسط شورای رقابت که بر اساس بالا بودن شاخص‌های تمرکز، تقاضای انباشته در بازار، محدودیت یا ممنوعیت واردات طی سال‌های اخیر، پایین بودن قدرت انتخاب مصرف‌کنندگان و همچنین برخی از قوانین و مقررات غیر ضرور و بعضاً زائد و سیاست‌های ناکارآمد در طرف تقاضا و طرف عرضه خودرو شکل گرفته است، شورای رقابت به استناد بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در جلسه ۵۴۳ مورخ ۱۱ بهمن ۱۴۰۱ با اخذ نظرات مشورتی و پیشنهادات در کارگروه خودرو، دستورالعمل تنظیم نرخ خودروی سواری را تصویب کرد.

در این راستا به منظور تبیین هر چه بهتر مبانی دستورالعمل مصوب، موارد ذیل اعلام می‌گردد:

۱- شورای رقابت بر این باور است که تعادل در بازار خودرو از طریق ایجاد فضای رقابتی شکل می‌گیرد. مسلم است که باید از قیمت‌گذاری دستوری خصوصا در شرایط تورمی و افزایش هزینه‌های تولید پرهیز شود تا آسیبی به تولیدکنندگان نرسد. همچنین برای حفظ منافع مصرف‌کنندگان، تسهیل واردات خودرو برای رقابتی شدن قیمت‌ها ضرورت دارد، بدین معنی که منافع تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان همزمان مورد توجه شورای رقابت است، لذا در دستورالعمل حاضر منافع هر دو طرف مدنظر است.

۲- دستورالعمل مصوب ابتدا برای‌گذار از دوران فعلی به دنبال واقعی کردن نرخ محصولات تولیدی بر اساس هزینه‌های تمام شده تولید و ملاحظه سود عادله و تقویت طرف عرضه و همچنین مدیریت تقاضا به منظور ایجاد تعادل در بازار بوده و در مرحله بعد به دنبال نهادینه کردن رقابت در صنعت خودرو و رفع انحصارات در بازار است.

۳- در چارچوب این دستورالعمل، خودروهای سواری تولید داخل بر اساس ترازیابی (benchmarking) با حداقل ۳خودروی خارجی مقایسه و بر اساس شاخص رقابت‌پذیری در سطوح A تا G رتبه‌بندی خواهند شد. در این راستا و به منظور دقت در انتخاب خودروهای مشابه خارجی و رتبه‌بندی خودروهای داخلی از توان و ظرفیت نهادهای معتبر داخلی و خارجی استفاده خواهد شد.

۴- رتبه‌بندی انجام شده به مفهوم درجه رقابت‌پذیری خودروهای داخلی بوده و مبنای تنظیم نرخ توسط شورای رقابت خواهد بود بدین نحو که خودروهایی با درجه رقابت‌پذیری بالاتر، می‌توانند مشمول افزایش نرخ وفق دستورالعمل این شورا باشند؛ اما خودروهایی که درجه رقابت‌پذیری پایین دارند، تا یک سال فرصت ارتقای درجه رقابت‌پذیری خواهند داشت که در صورت عدم تحقق آن، بایستی با همان نرخ دوره قبل، فروش انجام دهند.

۵- در چارچوب دستورالعمل مصوب، واردات خودروی سواری برای کمک به تنظیم بازار خودرو و ارتقا رقابت‌پذیری محصولات داخلی ضروری است و می‌بایست کلیه مقررات و ضوابط مربوط به واردات خودرو در راستای تسهیل واردات، اصلاح و واردات خودرو تسریع گردد.

۶- با توجه به ضرورت تسهیل دسترسی عموم مصرف‌کنندگان واقعی به بازار خودرو، مقرر شده است ثبت نام و فروش خودروی سواری صرفاً از طریق سامانه یکپارچه فروش و در چارچوب مصوب شورا انجام شود. لازم به ذکر است وضعیت بازار خودرو به صورت مستمر توسط کارگروه خودرو پایش و حسب ضرورت تغییرات لازم در ساز و کار عرضه و فروش خودرو در شورای رقابت تصویب و اعمال خواهد شد.

۷- امید است با تداوم حمایت از سیاست‌های اتخاذ شده و ایجاد تعادل پایدار در بازار خودرو، شاهد خروج از انحصار در این بازار و ارتقا شاخص‌های رقابت‌پذیری صنعت خودرو و آزادسازی کامل بازار خودرو در طرف عرضه و تقاضا باشیم.

اقتصاد روز

چشمگیرترین رخداد ۱۴۰۲ ایران

یدالله کریمی پور - استاد دانشگاه خوارزمی: به گمانم نه پیش‌بینی تورم ۵۰ درصدی اقتصاددانان برای بهار آینده، نه تحرکات باکو و نه افول شگفت ارزش ریال و نه حتی مخاطرات محیطی به اندازه گسترش مناسبات بازرگانی ایران- روسیه در ۱۴۰۲، چشمگیر، تعیین‌کننده و دارای جلوه‌های مشاهده‌پذیر نخواهند بود. بعید نمی‌دانم ایران علاوه بر واردات کلان علوفه و خوراک دام، ذغال سنگ، گوشت گوسفندی، دانه‌های روغنی، سویا، حبوبات، کود، قطعات نیروگاهی، واگن قطار، ماهی منجمد، چدن، ریل و لوله و فرآورده‌های نورد شده، دیگ‌های بخار، ماشین‌آلات سنگین، انواع روغن و گندم و جو و... بازارش را گام به گام مملو از کالاهای روسی و یا خرید مجدد روسیه نکند. حتی شاید از سال آتی مردم شاهد جولان خودروهای کم نام و نشان و درجه ۳-۴ روسی(در مقیاس بین‌المللی) مانند تاگاز آکیولا، پاتریوت، لادا، ایکس ری و کامیون‌های کاماز در خیابان‌ها و جاده‌های ایران باشند. به هر روی حدسم این است که جایگاه بسیار پایین روسیه در مناسبات اقتصادی و بازرگانی ایران تا ۲۰۱۹ میلادی، به هر دلیل از ۱۴۰۲ تا مرزهای تبدیل شدن به شریک سوم تا چهارم تجاری ایران صعود خواهد کرد. این همکاری‌ها علاوه بر حوزه‌های نفت و گاز، کشتیرانی در دریای خزر و حمل‌ونقل در طول کریدور شمال‌جنوب، فناوری اطلاعات و امنیت الکترونیک، پتروشیمی، کشاورزی و مواد غذایی، فلزات و مواد شیمیایی، خشکبار، فرش، مبلمان، مصالح ساختمانی و نساجی، داروسازی، خدمات فنی و مهندسی، در جهت دادو ستد کالاهای مصرفی خانگی نیز گسترش خواهد یافت. به گمانم سطح بازرگانی کمتر از یک میلیاردی ۲۰۱۹(منهای بحث نیروگاه بوشهر)، طی ۲۰۲۳ از ۵ تا ۶ میلیارد دلار نیز فراتر خواهد رفت.

مهم‌ترین پیامد چنین رخدادی که ممکن است حجم مبادلات بازرگانی دو طرف را در چند سال آینده با در نظر گرفتن دادوستد تسلیحاتی به ۴۰ میلیارد و بیشتر نیز برساند، به منزله افت محسوس کیفیت کالاها و خدمات و در کل افت فجیع مناسبات اقتصادی ایران در ۶- ۷ دهه اخیر است. بدین ترتیب که ایران از مبادلات با شرکای درجه اول جهانی در سده بیست، ناگزیر به گسترش مناسبات با شریکی درجه ۴-۵ در تولید بسیاری از کالاها و خدمات در مقیاس جهانی خواهد بود. روسی شدن تولید و بازارهای ایران، حتی در مقیاس نسبی، به منزله عقب افتادن کشور از رقبای همسایه و فضاهای خارج نزدیک خواهد بود.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی